

COMITÉ DE REDACCIÓ DE CANAL 9.
NOVEMBRE DE 1999

3a MEMÒRIA DE SEGUIMENT D'INFORMATIUS

DE MAIG DE 1998 A MAIG DE 1999

PERQUÈ COM DIU DUVERGER, QUAN EN UNA SOCIETAT NO
HI HA DEMOCRÀCIA INFORMATIVA NO ES POT ESPERAR
QUE HI HAJA VERITABLE DEMOCRÀCIA

Índex

Introducció.

1. Incompliments legals.

L'Estatut de Redacció.

La llengua.

La publicitat.

2. El model informatiu.

Anàlisi per temes.

La política.

La propaganda, el NODO.

Els successos.

L'oratge.

3. La renúncia a ser informatius de referència.

4. Manipulació i censura.

5. El Comité de Redacció davant les Corts.

Epíleg.

- Annex: Text complet de la sessió parlamentària on va comparèixer el Comité de Redacció.

A MANERA D'INTRODUCCIÓ.

Obviant l'obligat compliment de la llei, menyspreant el dret dels ciutadans a rebre una informació lliure i veraç i ignorant la llibertat d'expressió dels professionals, els directius del departament d'Informatius de Canal 9 (Pau Pérez Rico i els seus més estrets col·laboradors Menchu Illán, Jesús Martínez, Josep Magraner, Lluís Motes, Rodolfo Ferrer i Rafael Medina) són responsables d'una continuada manipulació i censura informativa que pretén beneficiar els interessos polítics d'Eduardo Zaplana i el Partit Popular.

Tant la Llei de Creació com l'Estatut de Redacció consagren els principis de pluralisme i imparcialitat en la informació però els noticiaris de Canal 9 fan just el contrari: són partidistes, parcials i, sempre, a favor del PP.

Qualsevol notícia que puga perjudicar els interessos del Partit Popular s'amaga.

Tot allò que pot resultar beneficiós, s'exagera i sobredimensiona.

Informatius convertits en espais de propaganda fugint de tots els temes que poden resultar conflictius i polèmics. A Canal 9 s'aposta per la trivialització de la informació encara que es mostre una realitat irreal.

Per culpa de totes estes pràctiques, els nostres informatius són, en realitat, desinformatius encara que això signifiqui defraudar el dret a la informació dels ciutadans, trair els principis bàsics de la professió periodística i incomplir la Llei de Creació de RTVV; encara que això implique renunciar a ser informatius de referència.

Davant d'estes pràctiques, el Comité de Redacció ha perseverat en la negociació i en les propostes però els directius mai no han reconsiderat les seues decisions. No han donat ni un pas arrere en la manipulació i la censura, no han rectificat la depuració de periodistes feta a l'estiu del 97 i han continuat incomplint l'Estatut de Redacció.

Bloquejades les converses dins de la casa per culpa de la intransigència del Cap d'Informatius, el Comité de Redacció ha tocat totes les portes que ha pogut per procurar el compliment de la llei dins el departament d'Informatius de Canal 9. Hem arribat a comparéixer davant les Corts, hem demanat reiterada i infructuosament una entrevista amb el President de la Generalitat, Eduardo Zaplana, i hem posat en marxa el tràmit judicial per portar als tribunals l'incompliment de l'Estatut de Redacció. Tot per procurar que els ciutadans de la Comunitat Valenciana puguen rebre, com diu la Constitució, informació lliure i veraç. En esta empresa continuarem.

capítol 1

Obviant l'obligat compliment de la llei

despreçant el drets dels ciutadans a rebre una informació lliure i veraç, ignorant la llibertat d'expressió dels professionals, els directius del departament d'Informatius de Canal 9 (Pau Pérez Rico i els seus més estrets col·laboradors Menchu Illán, Jesús Martínez, Josep Magraner, Lluís Motes, Rodolfo Ferrer i Rafael Medina) són resposanbles d'una continuada manipulació i censura informativa que preten beneficiar els interessos polítics d'Eduardo Zaplana i el Partit Popular.

Tant la Llei de Creació com l'Estatut de Redacció consagren els principis de pluralisme i imparcialitat en la informació però els noticiaris de Canal 9 fan just el contrari: són partidistes, parcials i, sempre, a favor del PP.

Qualsevol notícia que pugja perjudicar els interessos del Partit Popular s'amaga.

Tot allò que pot resultar beneficiós, s'exagera i sobredimensiona.

Informatius convertits en espais de propaganda fugint de tots els temes que poden resultar conflictius i polèmics. A Canal 9 s'aposta per la trivialització de la informació encara que es mostre una realitat irreal.

Per culpa de totes estes pràctiques, els nostres informatius són, en realitat, desinformatius encara que això signifiqui defraudar el dret a la informació dels ciutadans, traïr els principis bàsics de la professió periodística i incomplir la Llei de Creació de RTVV; encara que això implique renunciar a ser informatius de referència.

Front estes pràctiques, el Comitè de Redacció ha perseverat en la negociació i en les propostes però els directius mai han reconsiderat les seues decisions. No han donat ni un pas arrere en la manipulació i la censura, no han rectificat la depuració de periodistes feta a l'estiu del 97 i han continuat incomplint l'Estatut de Redacció.

Bloquejades les converses dins de la casa per culpa de la intransigència del Cap d'Informatius, el Comitè de Redacció ha tocat totes les portes que ha pogut per procurar el compliment de la llei dins el departament d'Informatius de Canal 9. Hem arribat a comparèixer davant les Corts, hem demanat reiterada i infructuosament un entrevista amb el President de la Generalitat, Eduardo Zaplana, i hem posat en marxa el tràmit judicial per portar als tribunals l'incompliment de l'Estatut de Redacció. Tot per procurar que els ciutadans de la Comunitat Valenciana puguem rebre, com diu la Constitució, informació lliure i veraç. En esta empresa continuarem.

Res no pot ser pitjor, des del punt de vista estricte de l'existència d'un determinat mitjà de comunicació, que traïr els principis que han donat lloc a la teua aparició. Esta traïció suposa quedar-se, de fet, sense veritables raons de ser i, al mateix temps, implica, en el cas d'un mitjà públic com Canal 9, un frau a tota la ciutadania que ha fet un esforç immens (i no només econòmic) per posar en marxa una ràdio i una televisió pensades just al contrari del que han esdevingut.

En el cas de RTVV hi ha tot un seguit d'incompliments legals que deixen molt clar, negre sobre blanc, que la traïció als principis fundadors és un fet inqüestionable. L'enumeració d'estos incompliments està, en realitat, continguda en totes les pàgines que venen a continuació però val la pena fer un primer apunt i assenyalar, molt concretament, aspectes que després poden quedar en l'ombra o passar desapercibuts.

LA LLETRA DE L'ESTATUT DE REDACCIÓ

L'aplicació d'un model informatiu basat en la manipulació i la censura impliquen, més enllà de l'incompliment que representa de l'Estatut de Redacció, una inobservància que no es pot acceptar de la mateixa Constitució Espanyola i de la Llei de Creació de RTVV. El que este Comité de Redacció pretén denunciar i posar de manifest és que les pràctiques dels directius de Canal 9 estan conculcant dos principis fonamentals com són el dret a la llibertat d'expressió dels professionals de la casa i, en conseqüència, i això és encara més greu, el dret a la informació dels ciutadans. Es tracta de dos eixos fonamentals per tal de poder parlar d'una democràcia real. Una societat mal informada no és una societat democràtica. No n'hi ha prou amb institucions representatives o votacions periòdiques. L'exercici de la democràcia passa perquè la gent conega la realitat que l'envolta, i en això rau la responsabilitat dels professionals de la informació. Tasca nostra és fer arribar a la gent el que passa sense més limitacions que el nostre criteri professional.

La informació en Canal 9 no hauria de tindre més limitació que el criteri professional dels que treballem en la casa però les obediències externes contaminen el funcionament del Departament fins convertir-lo en una eina desinformativa i que dificulta la comunicació democràtica.

Dissortadament a Canal 9 hi ha molts altres límits, influències i obediències que contaminen la nostra tasca informativa. Del greu abús que significa convertir els nostres informatius en *desinformatius* parlarem en les pàgines que segueixen usant per fer-nos entendre millor un bon grapat d'exemples i casos concrets que apareixeran al llarg d'esta memòria.

Però quan parlem d'incompliments de l'Estatut de Redacció no ens referim només al fet que els nostres directius s'hagen instal·lat en la inobservància de les normes bàsiques sobre deontologia professional i ètica informativa, que és el més important.

Fins i tot el paper que l'Estatut de Redacció ens atorga a nosaltres en tant que Comitè de Redacció, paper d'arbitratge i influència, és constantment ignorat. La presència del Comitè de Redacció és, per als que dirigeixen RTVV, i més concretament el Departament d'Informatius de Canal 9, una molèstia amb què han de viure però que intenten reduir tant com poden, per la via d'ignorar tant com poden l'existència d'un grup de persones triades per la Redacció que vetlen pel compliment de l'Estatut.

El nostre cap d'Informatius, Pau Pérez Rico, i la seua mà dreta, Menchu Illán, compleixen amb la celebració d'una reunió per pur tràmit però és molt curiós veure com amb prou faenes prenen notes de tot el que discutim i mai, mai, apleguen a les reunions amb resolucions o mesures concretes respecte al que s'ha dit en trobades anteriors. És a dir, mai no porten la faena feta. Assisteixen a les reunions com una formalitat però sense cap ànim perquè el que allà es discuteix pugua concretar-se en decisions acostades al que planteja la Redacció.

Consolidada la depuració de periodistes, més dels 80 per cent de redactors d'Informatius tenen contractes en precari, la revocació dels quals està en mans dels directius. Això facilita la manipulació i la censura.

En este sentit, tot i les reiterades ocasions en què s'ha discutit el tema, continua sense revisar-se la depuració d'una vintena de periodistes de la Redacció que, a l'estiu de 1997, van decidir entre el llavors Director de Canal 9, Jesús Sánchez Carrascosa; l'ex-director adjunt, Joaquim Genís, i el cap d'Informatius, Pau Pérez Rico. Una vintena de professionals experimentats que, sense més discussió i contra la seua voluntat, van ser apartats de les seccions en què estaven especialitzats i

van anar a parar a destins allunyats de la informació general del dia a dia, que és on portaven entre sis i vuit anys.

Ara, passats dos anys, l'única resposta que hem trobat a la nostra insistència que es revise aquella decisió i es consulte els diferents afectats quin és el destí on prefereixen estar i pel que se senten més preparats, l'única, és que el Comitè de Redacció faça arribar una llista dels companys en qüestió i que es vorà què es pot fer al respecte. El Comitè ha elaborat esta llista i l'hem lliurada però considerem un sarcasme la demanda ja que ningú millor que els nostres directius saben de qui estem parlant, ja que va ser el mateix cap d'informatius que hi ha en l'actualitat el que va portar a terme aquella depuració.

Si en la *2a Memòria-Informe*, de 1998, del Comitè de Redacció, destacàvem el fet que en uns mesos s'havia passat d'una plantilla de periodistes del departament d'Informatius fix en un 75 per cent a un altra de només el 25, ara la precarització laboral fa que el nombre de fixos amb prou faenes arribe al 20 per cent. La resta són companys amb contractes en precari. La renovació o no d'estos contractes està en mans dels directius del departament que són, per un altre costat, els màxims responsables dels casos de manipulació i censura que este Comitè ha denunciat reiteradament. La situació contractual de la majoria de periodistes de la Redacció els situa en una situació de debilitat que facilita les pràctiques de manipulació informativa que es produeixen en els nostres noticiaris.

Els anuncis de nomenaments dels càrrecs directius intermedis dels Departament, que segons l'Estatut se'ns han de notificar abans que es facen efectius, també és un passatge que s'incompleix. Quan ens arriben les propostes, els proposats ja fa dies, setmanes o mesos que estan exercint els seus càrrecs.

En concret, la proposta d'elecció de Menchu Illán com a responsable màxima de la coordinació dels informatius, de fet la número dos del Departament, ens va arribar quan fins i tot els diaris havien publicat ja que el Consell d'Administració de RTVV n'havia fet efectiu el nomenament.

Una mostra més de l'absolut menyspreu cap al Comitè de Redacció i cap a l'Estatut la trobem en el fet que, passats tres anys des de l'aprovació de l'Estatut, se'ns continua negant tota infraestructura. En tres anys, els nostres directius no ens han trobat un mínim espai, un despatx per reduït que fóra, on el Comitè de Redacció poguera tindre una taula, un parell de cadires i un ordinador.

Mai un directiu de Canal 9 ha cridat el Comitè de Redacció per tindre una reunió. Este és l'interés que tenen a fer realitat la

Implicació dels professionals que suposa l'Estatut de Redacció.

Hi ha una dada que és perfectament indicativa que l'existència del Comitè és una mala càrrega que els nostres directius, almenys de moment, estan obligats a suportar. Perquè no tenen en cap consideració el paper que ha de jugar en la definició i organització del treball que es fa en el Departament. Ens referim al fet que, durant l'últim any, ni una sola vegada un directiu, ja siga d'Informatius, de la Direcció de la cadena o de la direcció general, ens ha sol·licitat una entrevista. I en anys anteriors, igual. Mai un responsable de la nostra empresa no ha mostrat el més mínim interès per saber què opinava l'òrgan de representació de la Redacció de qualsevol tema que es poguera plantejar. Si trobada hem tingut, ha sigut sempre perquè nosaltres l'hem reclamada.

Com que a això es pot afegir la reiterada resistència del cap d'Informatius, Pau Pérez Rico, a convocar les mensuals reunions entre ell i el Comitè de Redacció, la conclusió, com ja hem apuntat, no pot ser una altra que, per als directius de l'empresa, el millor seria que Canal 9 no disposara d'Estatut de Redacció. A la vista del que passa dia a dia, s'ha de resoldre que quan fan alguna apel·lació a la importància i al valor de disposar d'un text autonormatiu en Informatius es tracta només d'una referència retòrica, buida de tot contingut.

Quan diem que Pérez Rico se salta, tant com pot, les preceptives reunions mensuals, el que volem dir és que, unes vegades perquè s'acosten eleccions, unes altres perquè venen Falles o unes altres perquè són mesos d'estiu, el cas és que les trobades que haurien de ser cada mes, s'han convertit en bimestrals. Els resums que nosaltres fem de cada reunió no deixen lloc a dubte.

LA LLENGUA

La Llei de Creació de RTVV consagra en el seu article 2.a) com a primer objectiu de la posada en marxa de la ràdio i la televisió públiques "la promoció i protecció lingüística de la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana". En este sentit, la tasca que es fa des del departament d'Informatius de Canal 9 deixa molt a desitjar i l'ús del valencià es converteix més en un problema que en el centre de la nostra raó de ser.

En anteriors *Informes-Memòries* ja hem criticat la manca de sensibilitat cap a la nostra llengua. Bàsicament, les queixes són tres: les ingerències dels nostres directius sobre les paraules que s'han de dir o deixar de dir, l'existència de paraules prohibides i la manca de mesures per millorar el nivell d'ús del valencià.

Pel que fa a les ingerències, tenen com a protagonistes centrals els dos màxims responsables dels informatius *Notícies 9*, la 1a edició i la 2a edició. Josep Magraner i Lluís Motes passen per alt la

tasca i les observacions dels lingüistes, amb la càrrega de mal exemple que això suposa per a la resta de la Redacció, i es desemboca en un ús de la llengua que converteix els nostres informatius en un allau d'incorreccions, barbarismes i paraules mal emprades.

Els informatius de Canal 9 estan contribuint a l'empobriment del vocabulari quan davant de la possibilitat d'usar 2 o 3 paraules diferents per dir una determinada cosa s'obliga a repetir una i una altra vegada la forma més semblant al castellà.

Exemple: Repeticions constants de:

“gastos” per no dir **“despeses”**
“faena” per no dir **“tasca”**
“paréixer” per no dir **“semblar”**.

Encara més greu, els màxims responsables dels informatius prohibeixen l'ús de determinades paraules valencianes i les canvien per castellanismes absolutament incorrectes.

Exemple:

Prohibit: **“maduixa”**, obligat **“fresa”**.
Prohibit; **“vaixell”**, obligat **“barco”**.
Prohibit **“desagnar”**, obligat **“desangrar”**
Prohibit **“fuita [de gas]**, obligat **“fuga”**

No s'entén, si no és des del total menyspreu a l'idioma, que passen les setmanes, els mesos i els anys i els informatius de Canal 9 continuen plens de vocals obertes lligides com tancades o d'esses sonores lligides com esses sordes. Cal un seguiment de les lectures i una millora generalitzada que només des de l'atenció i la correcció continuada es pot aconseguir. El paper dels lingüistes, en este camp, també resulta fonamental.

En este sentit ens pareix especialment preocupant el nivell d'ús del valencià de la majoria dels comentaristes dels partits de futbol que s'emeten en Canal 9. La considerable audiència d'estes transmissions podrien convertir-les en eines de primera magnitud de normalització lingüística. Quan l'ús que es fa de la llengua és defectuós, l'eina es torna en contra del procés de normalització i el que provoca és un retrocés. I això és el que està passant. Escoltar un partit de futbol per Canal 9 és entrar en el *museu dels horrors* quant a l'ús de castellanismes, barbarismes i pronúncies equivocades.

Certament en l'últim any s'ha apostat per comentaris futbolístics valencianoparlants, cosa que el Comité de Redacció havia reclamat repetidament. Està bé. Ara el que cal és perfeccionar el nivell d'ús del valencià dels esmentats comentaristes. Es podia acceptar que en un primer moment es cometeren errors però ara, passat un any, res no justifica que estos continuen. Un seguiment i una

correcció setmanal de les transmissions podria significar en pocs mesos una millora molt significativa.

Si escoltarem en altres televisions un ús de la llengua com el que es fa en Canal 9, tots ens escandalitzaríem.

És molt senzill: quan els informatius de Canal 9 aposten per un ús tan pobre i poc respectuós del valencià, es col·loquen en la mateixa situació que estaria, posem per cas, Televisió Espanyola si utilitzara el nivell de parla més baix que es pot escoltar pels carrers i que a tots ens escandalitzaria. El Comitè de Redacció vol cridar l'atenció sobre un fet: resulta impensable que, posem per cas, en els informatius de Televisió Espanyola es puga escoltar, ja siga al presentador o en els vídeos, paraules com “*acabao*”, “*comio*”, “*me se ha caido*”, “*abugero*”, “*mosotros*” o que no s'usen diferents sinònims per evitar repetir una volta darrere una altra una determinada paraula o que s'utilitzen mots d'altres idiomes. Tot això resulta impensable. Doncs bé, això és el que passa en els informatius de Canal 9.

Això representa consolidar l'anormalitat de l'ús de la llengua i, per tant, condemnar-la a un etern complex social d'inferioritat respecte al castellà, just el que vol evitar la Llei de Creació quan en el seu article 2 parla de promoure i protegir la llengua, que és el que no fem.

LA PUBLICITAT.

El Comitè de Redacció de Canal 9 porta tres anys denunciant-ho: barregem publicitat i informació, i això és il·legal.

Ho vàrem dir en la *1a Memòria*, ho vàrem reiterar en la *2a Memòria*, durant l'últim any hem mantingut sobreimpressions publicitàries damunt dels vídeos informatius, damunt de les notícies.

Retirades ja les sobreimpressions que es feien en l'apartat d'esports (durant molts mesos s'ha estat oferint el primer vídeo de la secció d'esports tant en el *Notícies 9 1a Edició* com en el *2a Edició* amb una banda inferior amb publicitat, entre altres productes d'una marca de cervesa i d'un operador telefònic), resten encara en l'apartat de l'oratge i en el final del informatiu.

En l'oratge: Es continua sobreimpressionant en el decorat (de forma electrònica) un rètol del patrocinador, una entitat bancària. Vol dir això que, a efectes de l'espectador, la nostra

informació sobre el temps es fa en un plató on els mapes, les gràfiques i les temperatures conviuen amb un rètol publicitari. Una barreja d'informació i publicitat il·legal i, sobretot, contrària als principis deontològics de la professió periodística i al propi esperit de l'Estatut de Redacció.

Final del informatiu: Tot i que el Comitè de Redacció porta tres anys denunciant-ho i demanant que es retire, el final dels nostres informatius continua servint com a suport publicitari de les empreses que faciliten la roba als presentadors dels noticiaris. No es tracta d'una publicitat que aparega després del final de informatiu, no. Es tracta d'un rètol que passa per davant de la pantalla, d'esquerra a dreta, mentre el presentador acaba de resumir la informació del dia i s'acomiada de l'audiència. En aquell instant, i durant 5 i 10 segons, ixen les marques de vestuari en qüestió. Es dona la circumstància que, en ocasions, fins i tot ha eixit la casa que facilita les sabates als presentadors quan, justament les sabates són una peça que en cap cas apareix en pantalla. El Comitè de Redacció el que reclama és que, si hi ha un contracte de col·laboració amb estes marques on es contempla que se'ls pagarà el seu servei amb una determinada publicitat, esta es faça sense tacar el producte informatiu esguintant-lo de publicitat.

Cal tornar a recordar quins són els preceptes legals que regulen la inserció de publicitat en els informatius de televisió.

Una directiva europea (89/552/CEE) assenyala en l'article 10.1 “la publicitat haurà de diferenciar-se de la resta del programa gràcies a mitjans òptics o acústics” i, més avant en l'article 11.1 afegeix que “la publicitat podrà inserir-se en els programes sempre que no en perjudique la integritat, ni el valor”. L'article 11.4, referint-se entre altres als programes informatius, estipula que “quan la publicitat interrompa un programa hauran de passar com a mínim vint minuts entre cada interrupció successiva”. També prohibeix, en l'article 17.3, el patrocini dels informatius: “No es podrà patrocinar telediaris, ni emissions d'actualitat política”.

A casa nostra, la legislació espanyola (Llei 25/1994, de 12 de juliol) recull que “la publicitat televisiva haurà d'anar entre els programes. No obstant, la publicitat també podrà inserir-se dins dels programes sempre que no perjudique la seua unitat, ni desmeresca el valor o la qualitat i la seua emissió es realitze tenint en compte les mateixes interrupcions naturals del programa”.

I més avant diu (article 13.1) que “les interrupcions publicitàries successives dins dels programes hauran d'estar separades per un lapse de temps de 20 minuts com a mínim”.

Posteriorment (article 15.3) deixa clar que “no podran patrocinar-se telediaris”.

Considerem que el tractament que es dona a la publicitat al voltant (i dins) dels nostres informatius és una mostra de falta de respecte a la llei i, a més, un desinterés absolut per la qualitat i la dignitat del producte informatiu que oferim.

A banda de les sobreimpressions ja comentades, en els últims mesos s'ha convertit en norma la interrupció del informatiu per donar pas a la publicitat molt abans del que marca la llei (i del que aconsellaria la preocupació per buscar un format informatiu professionalment satisfactori). Lluny de respectar el mínim de 20 minuts abans de qualsevol tall publicitari, el normal és que els nostres

informatius es tallen abans del quart d'hora per donar pas als anuncis. En ocasions amb prou faenes s'arriba als deu minuts de noticiari.

Això vol dir que hi ha edicions del *Notícies 9* en què després de la presentació, dels titulars de la jornada i d'un parell o tres de vídeos es talla la crònica informativa i comença el bombardeig publicitari.

El Comité de Redacció considera, sense entrar en possibles discussions sobre el particular tractament de la relació informació-publicitat podria tindre en un canal públic com el nostre, que el respecte a llei, en el camp que ens ocupa, és el mínim que cal exigir. El precepte de 20 minuts abans que es pugui interrompre un noticiari és una fórmula pensada per protegir la informació davant la pressió publicitària, ja que es reconeix que eixa pressió pot anar en detriment de la qualitat d'uns productes fonamentals en democràcia com són els telenoticiaris.

Per això este Comité de Redacció considera que defensar el compliment de la llei pel que fa a la relació entre informació i publicitat és defensar una millora de la qualitat del nostre treball com a professionals i, per tant, defensar el dret dels ciutadans a rebre una informació el millor possible.

Reclamem, una vegada més, i tot el món hauria de col·laborar en esta demanda, que els informatius de Canal 9 respecten la llei sobre inclusió de publicitat. Només demanem el compliment de la llei.

capítol 2

Obviant l'obligat compliment de la llei, despreciant el dret dels ciutadans a rebre una informació lliure i veraç, ignorant la llibertat d'expressió dels professionals, els directius del departament d'Informatius de Canal 9 (Pau Pérez Rico i els seus més estrets col·laboradors Menchu Illán, Jesús Martínez, Josep Magraner, Lluís Motes, Rodolfo Ferrer i Rafael Medina) són responsables d'una continuada manipulació i censura informativa que preten beneficiar els interessos polítics d'Eduardo Zaplana i el Partit Popular.

Tant la Llei de Creació com l'Estatut de Redacció consagren els principis de pluralisme i imparcialitat en la informació però els noticiaris de Canal 9 fan just el contrari: són partidistes, parcials i, sempre, a favor del PP.

Qualsevol notícia que puga perjudicar els interessos del Partit Popular s'amaga.

Tot allò que pot resultar beneficiós, s'exagera i sobredimensiona.

Informatius convertits en espais de propaganda fugint de tots els temes que poden resultar conflictius i polèmics. A Canal 9 s'aposta per la trivialització de la informació encara que es mostre una realitat irreal.

els nostres informatius són, en realitat, desinformatius

encara que això signifiqui defraudar a la informació dels ciutadans, traïr els principis bàsics de la professió periodística i incomplir la Llei de Creació de RTVV; encara que això impliqui renunciar a ser informatius de referència

Front estes pràctiques, el Comitè de Redacció ha perseverat en la negociació i en les propostes però els directius mai han reconsiderat les seues decisions. No han donat ni un pas arrere en la manipulació i la censura, no han rectificat la depuració de periodistes feta a l'estiu del 97 i han continuat incomplint l'Estatut de Redacció.

Bloquejades les converses dins de la casa per culpa de la intransigència del Cap d'Informatius, el Comitè de Redacció ha tocat totes les portes que ha pogut per procurar el compliment de la llei dins el departament d'Informatius de Canal 9. Hem arribat a comparèixer davant les Corts, hem demanat reiterada i infructuosament un entrevista amb el President de la Generalitat, Eduardo Zaplana, i hem posat en marxa el tràmit judicial per portar als tribunals l'incompliment de l'Estatut de Redacció. Tot per procurar que els ciutadans de la Comunitat Valenciana puguem rebre, com diu la Constitució, informació lliure i veraç. En esta empresa continuarem.

La desinformació que resulta dels nostres informatius respon a l'intent de presentar una realitat fictícia que pugua servir els interessos polítics del Partit Popular i del President Eduardo Zaplana. La Comunitat Valenciana, com un decorat davant el qual millora la imatge del President Zaplana. Este menyspreu a les exigències ètiques de la professió periodística es concreta en abundants casos concrets de manipulació, censura i altres comportaments irregulars que esmentarem més avant. Però hi ha una disfressa constant del que és la veritable realitat informativa i això, més enllà dels casos concrets, se substancia en uns informatius superficials que aposten per allò més trivial i que defugen qualsevol tema polèmic o conflictiu, sobretot si el seu escenari és la Comunitat Valenciana.

El Comité de Redacció de Canal 9 ja ho ha constatat en anteriors *Memòries*, els successos i el futbol són dos dels temes preferits dels nostres directius i, per això, els informatius van carregats de notícies de successos i de futbol. Es tracta, sempre, d'informacions que no generen polèmica social ni alimenten cap debat que pot acabar perjudicant les autoritats polítiques.

Hi ha informatius de Canal 9 que tenen fins a 23 notícies de futbol

Les informacions sobre l'oratge, tractades habitualment com un succés més, també tenen un tracte preferent. No es considera suficient l'apartat diari dedicat a la informació meteorològica i, per poca cosa que hi haja a dir, s'inclouen també informacions complementàries sobre l'oratge en mig de la informació general.

Un altre aspecte d'atenció destacada dels nostres informatius són les festes i celebracions patronals o similars que hi ha al llarg de la geografia valenciana.

Per últim, els temes més obertament frívols: curiositats, notícies sobre personatges de la *premsa rosa*, desfilades de modes d'arreu... En este sentit, el Comité considera que s'ha avançat un poc, ja que s'ha retirat el micro-espai *Panorama* que l'any passat anava dins del informatiu. De tota manera, esta retirada no vol dir que els temes marcadament frívols hagen desaparegut, només que ja no tenen el lloc específicament reservat però continuen apareixent amb molta més regularitat del que seria desitjable.

Vorem dades a continuació però es pot avançar que, respecte a altres informatius que es poden vore en la Comunitat Valenciana (ens referim a TVE-1, TV3, Antena 3 i Tele 5), els informatius de Canal 9 s'ocupen més dels temes de successos i futbol i, en canvi, menys de política i cultura.

En fi, res de nou respecte al que ja es detectava en les dos primeres *Memòries* del Comité de Redacció. El model informatiu continua sent el mateix. Tot i la reiterada oposició de la Redacció, els nostres directius no pareixen disposats a revisar-lo.

Per cada notícia que oferim sobre el funcionament de les institucions polítiques representatives de la Comunitat Valenciana, n'ofereim 25 de futbol i 15 de successos

Tal com ja vàrem fer en els anteriors *Informes-Memòries*, aprofundirem ara en els continguts dels nostres informatius, en com es reparteixen els *Notícies 9* per temes.

A continuació revisarem els nostres informatius separant-los en tres blocs: els *Notícies 9 1a Edició*, els *Notícies 9 2a Edició* i els *Notícies 9 Cap de Setmana*.

Hem analitzat un total de sis setmanes d'informatius, d'octubre de 1998 a abril de 1999, obviant el mes de març ja que ens ha paregut que, tant ple de festes com està, podria distorsionar els resultats del treball.

Hem revisat els continguts de 84 informatius, que contenen 2.795 notícies.

Les sis setmanes analitzades s'han escollit a l'atzar, només atenent a no triar setmanes com la de Nadal pel desembre o de Reis pel gener.

En concret hem revisat les següents set setmanes: **del 17 al 23 d'octubre, del 21 al 27 de novembre, del 12 al 18 de desembre, del 18 al 24 de gener, del 15 al 21 de febrer i del 12 al 18 d'abril.**

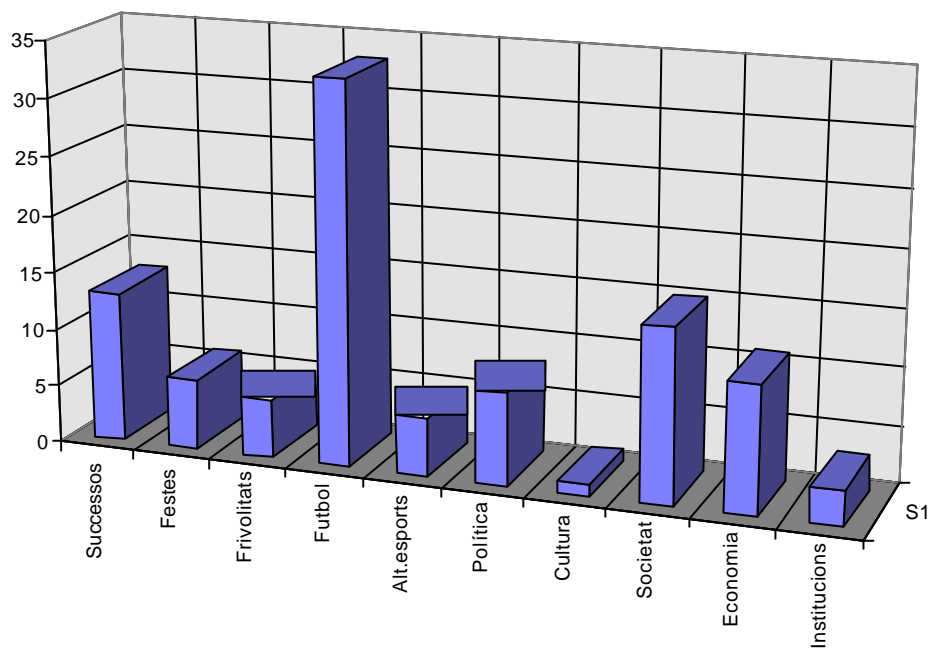
Una volta fet l'estudi, hem reduït els resultats a mitjanes ja que això facilita la comprensió dels resultats i, a més, perquè els diferents informatius mantenen continguts molt uniformes, tant prenent les diferents edicions per separat, com comparant-les entre si.

En les pàgines següents podem veure les xifres en detall.

Continguts per temes del NOTICIES 9 1A EDICIÓ

Successos.....	13 %.
Festes.....	6 %
Frivolitats.....	5 %
Futbol.....	33 %
Altres esports.....	5 %
Política.....	8 %
Cultura.....	1 %
Societat.....	15 %
Economia*.....	11 %
Institucions.....	3 %

Notícies 9 1a Edició

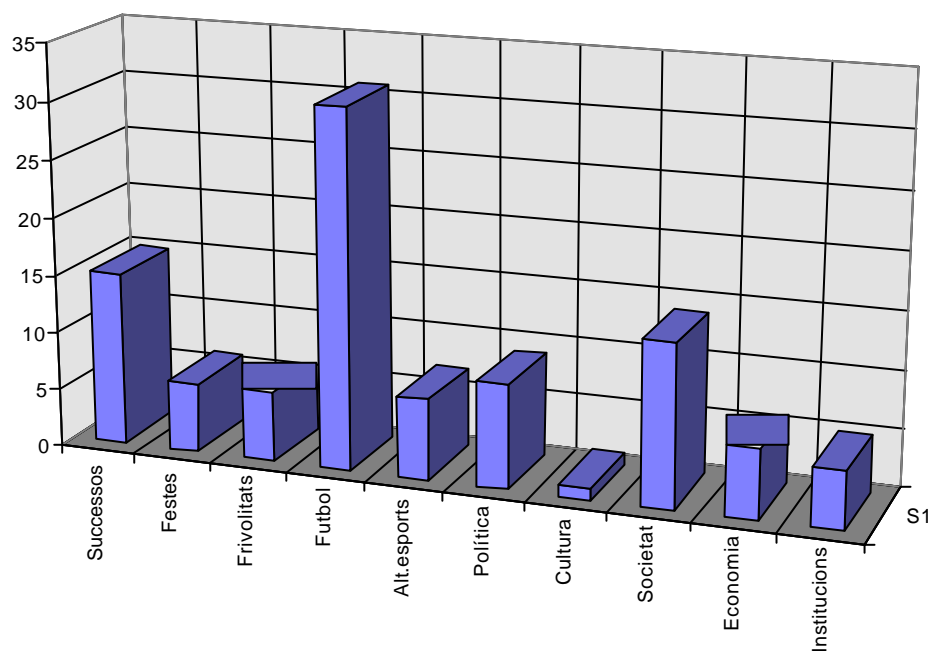

* Els temes econòmics tenen en este informatiu una presència major que en la resta ja que en ell s'inclou la secció diària (i patrocinada) dedicada a les notícies agràries.

Continguts per temes del NOTÍCIES 9 2A EDICIÓ

Successos.....	15 %.
Festes.....	6 %
Frivolitats.....	6 %
Futbol.....	31 %
Altres esports.....	7 %
Política.....	9 %
Cultura.....	1 %
Societat.....	14 %
Economia.....	6 %
Institucions.....	5 %

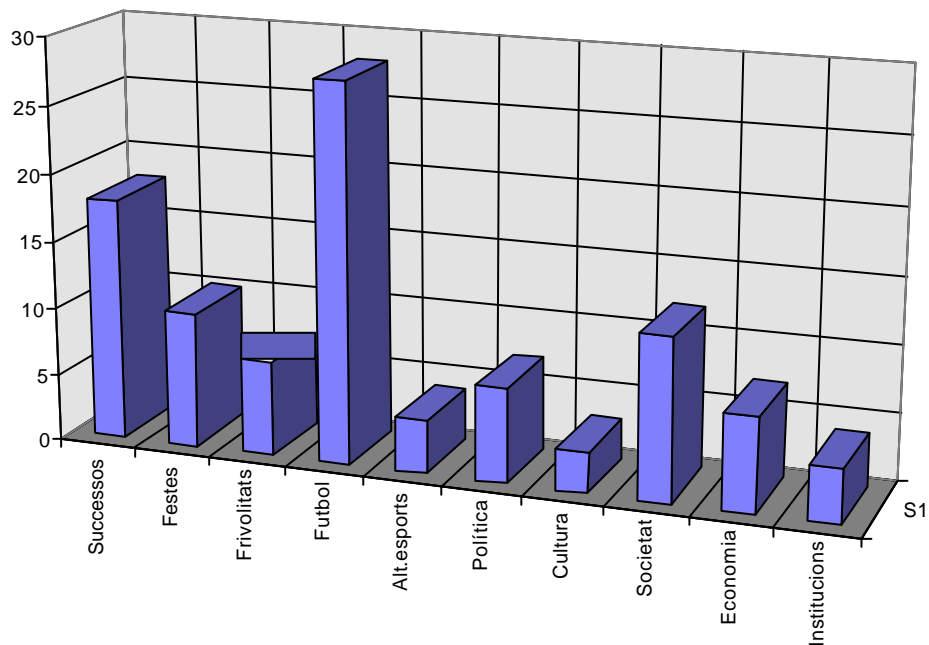
Notícies 9 2a Edició

Continguts per temes del NOTICIES 9 CAP DE SETMANA

Successos.....	18 %.
Festes.....	10 %
Frivolitats.....	7 %
Futbol*.....	28 %
Altres esports.....	4 %
Política.....	7 %
Cultura.....	3 %
Societat.....	12 %
Economia.....	7 %
Institucions.....	4 %

Notícies 9 Cap de Setmana

*El futbol té en la mitjana dels informatius del cap de setmana una presència menor perquè el *Notícies 9 2a Edició* pràcticament no porta mai cap notícia futbolística ja que fins i tot s'amaguen els resultats de la lliga de primera divisió per deixar-los per al *programa Minut a minut*, que comença un poc més tard.

Per als informatius de Canal 9 és més important que se separen Bruce Willis i Demi Moore que les eleccions de l'Ulster. En un informatiu, la notícia dels actors va fer caure els comicis d'Irlanda del Nord

Com a exemple de com es primen els temes més superficials en contra dels que podríem qualificar com més transcendents, val la pena portar, més com anècdota que com cap altra cosa, un cas del dia 25 de juny de 1998. En el *Notícies 9 1a Edició* hi havia previstos tres temes d'internacional:

- Eleccions a l'Ulster.
- Viatge del president dels Estats Units, Bill Clinton, a Xina.
- Els actors Bruce Willis i Demi Moore se separen.

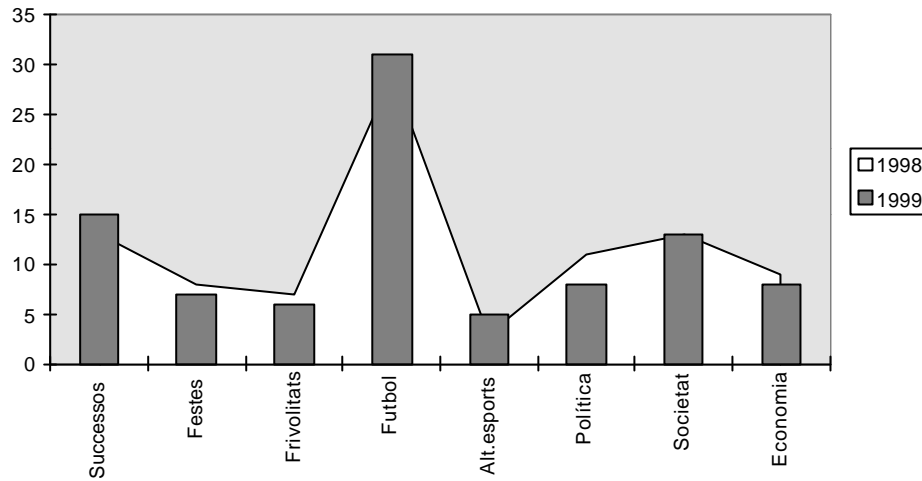
A mitjan matí, ETA assassina a Euskadi un regidor del PP, Manuel Zamarreño. Este fet obliga a canviar el disseny de l'informatiu i només queda lloc per a una informació d'internacional. De les tres abans esmentades tan sols en pot quedar una: els responsables de l'informatiu mantenen només la notícia de la separació del matrimoni Willis-Moore.

A la vista d'estes dades, i encara que immediatament aprofundirem un poquet més en elles, es veu que el repartiment per temes s'ha estabilitzat respecte a la *2a Memòria-Informe* de 1998. Una estabilització que no trobàvem en aquell segon treball respecte a l'anterior de 1997. Entre les dos primeres *Memòries-Informes* s'observava un augment de l'atenció als successos i al futbol mentre es reduïen clarament els temes de societat i política.

Enguany és com si s'haguera perfeccionat el model per ja instal·lar-se definitivament en ell. Successos i futbol encara han crescut lleugerament mentre la política perdia un poc més de terreny.

L'increment observat l'any passat en successos i futbol, que en aquell moment pareixia impossible de mantindre, lluny de resultar una situació excepcional, ara ja es pot dir que s'ha consolidat.

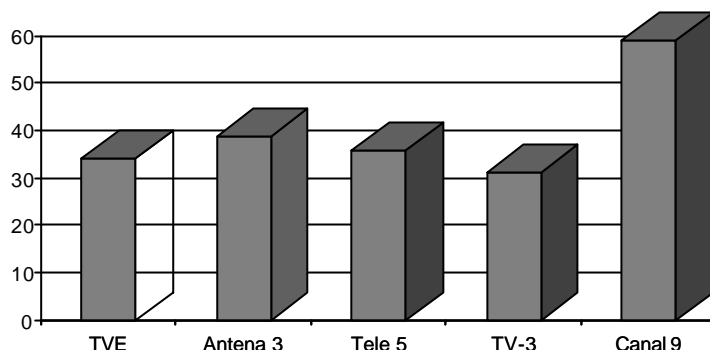
Evolució de temes des de l'anterior informe

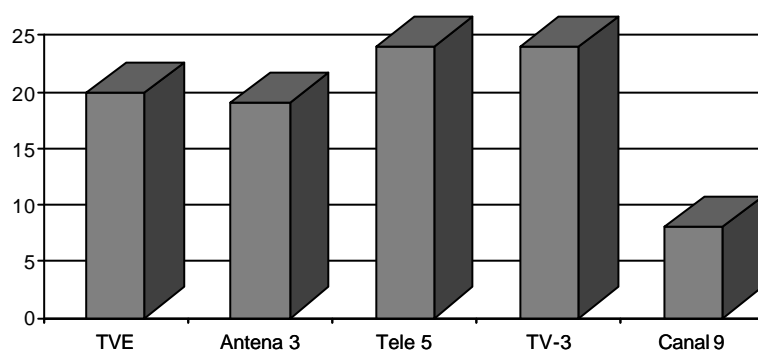
Els informatius de Canal 9 s'han consolidat en un model que es barreja de *El Caso* i el *Don Balón*.

Resulta també molt il·lustratiu comparar els nostres repartiments de continguts (la mitjana de les sis setmanes analitzades) amb com ho fan les altres cadenes (hem revisat la setmana del 12 al 18 d'abril de 1999). Som conscients que es tracta de períodes no exactament iguals però considerem que el resultat és una bona referència sobre el model que cadascú tria:

Comparació entre cadenes del percentatge dedicat a futbol, successos, festes i frivolitats

Comparació entre cadenes del percentatge dedicat a política

Només un afegit, sense cap tipus de caràcter valoratiu, per tal d'introduir ací alguna veu externa que demostra que les nostres observacions estan basades en la crua realitat.

Un permenoritzat estudi que la revista *Consumer* va publicar en abril de 1998 després de vore durant dos mesos més de 400 informatius de les diferents cadenes espanyoles destacava als de Canal 9 com:

- Els que donaven més informació sobre esports, un 33 per cent, quan la mitjana es trobava en el 19'3.
- Els que menys s'ocupaven dels temes polítics: un 8 per cent, davant una mitjana que se situava en el 16.
- Els que donaven més informació sobre consum: un 14 per cent mentre la mitjana estava en el 8'3.
- Els que més talls publicitaris tenien.

ELS TEMES POLÍTICS

Este Comité de Redacció ja ha denunciat en reiterades ocasions i en diferents instàncies que els informatius de Canal 9 eviten els temes polítics per evitar que la imprescindible presència dels grups de l'oposició obligue a recollir crítiques contra el Govern d'Eduardo Zaplana. Esta és la causa de la nostra absència en tot el que és el dia a dia del debat polític i l'actualitat que este comporta, des de les Corts Valencianes fins els ajuntaments passant per diputacions o altres instàncies intermèdies.

Recollint les dades que eixien de l'estudi de les dos edicions principals del *Notícies 9*, es veu que només en una de cada 11 notícies parlem de temes polítics.

Més criticable que esta manca d'atenció als temes polítics ho és encara la total absència de notícies estrictament polítiques de la Comunitat Valenciana. En les 2.795 notícies dels informatius que hem revisat, només 41 eren de política de la Comunitat Valenciana. Només 41, tot i que la setmana analitzada del mes d'abril ja era quasi precampanya electoral. D'eixes 41 només en 6, que corresponen a cinc sessions de les Corts Valencianes i a una roda de premsa del PSPV, s'escolten crítiques al govern Zaplana. En canvi, en una vintena es recullen diferents situacions de crisis internes tant en el Partit Socialista, com en Unió Valenciana.

En sis setmanes senceres
d'informatius, prop de 2.800 notícies,
només en sis es pot escoltar alguna
crítica al govern Zaplana.

Estes xifres equivalen a dir que els informatius de Canal 9, a banda d'altres consideracions, amaguen la tasca d'oposició que fan els grups polítics minoritaris, que resulta imprescindible per al funcionament d'un règim democràtic.

Al llarg d'este treball trobarem molts exemples de com a Canal 9 es manipulen les informacions per tal d'afavorir els interessos del Partit Popular i, principalment del govern de la Generalitat i del seu titular, Eduardo Zaplana.

Val la pena, però, recollir, lligat a la referència que féiem de com resulta d'estrany escoltar una crítica al govern de la Generalitat, portar ací dos casos en este sentit.

Notícies 9 1a Edició. 20 d'abril de 1999. Balanç de la legislatura fet per Esquerra Unida.

Tot els mitjans es van fer ressò de la roda de premsa de balanç de legislatura de Glòria Marcos, portaveu d'Esquerra Unida, destacant que havia acusat al govern Zaplana d'haver provocat un retrocés democràtic en la Comunitat Valenciana, de ser corrupte i de defendre només els seus propis interessos. Doncs bé, Canal 9 va centrar la seua informació en una referència que al llarg de la roda de premsa va fer Glòria Marcos sobre el funcionament del seu propi grup durant els

últims quatre anys. D'una intervenció de prop de 40 minuts plena de crítiques al govern de la Generalitat, estos van ser els 20 segons de declaracions de Marcos que va extraure Canal 9:

“Jo crec que dos coses han destacat al llarg del nostre treball parlamentari. En primer lloc que hem sigut l'oposició real. En segon lloc que mai, malgrat que a mitjans de legislatura vàrem perdre tres diputats, hem presentat la política de cadira buida. Al contrari. Ens hem esforçat en les 10 comissions legislatives i en les més de 15 no legislatives que hi ha hagut al llarg d'esta legislatura i mai ha faltat la veu d'Esquerra Unida-Els Verds i la veu del nostre grup parlamentari”.

Esta manera de fer basada en desviar les crítiques al govern Zaplana, també valen per al govern Aznar. Així quan el 25 de març de 1999 el líder d'Esquerra Unida, Julio Anguita, va acusar en una conferència de premsa el cap de l'executiu espanyol, José María Aznar, d'estar fora de la llei en acceptar la participació d'Espanya en els bombardejos contra Iugoslàvia, els informatius de Canal 9 també van donar la volta a la qüestió. En lloc de destacar, com va fer tot el món, les denúncies d'Anguita contra Aznar, vàrem recollir com a nucli de la intervenció del líder d'Esquerra Unida una referència que va fer al passat anti atlantista del secretari general de l'OTAN, Javier Solana.

PRESÈNCIA DELS LÍDERS.

En este apartat no farem més que confirmar el que ja hem constatat en els anteriors *Informes-Memòria* del Comitè de Redacció, la presència del president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, és tant abusivament desproporcionada respecte als altres líders polítics que este capítol, per si mateix, ja és tot un incompliment, de dalt a baix, de la pluralitat i la imparcialitat que contempla, com a principis obligats, la Llei de Creació de RTVV. Quan comentem estes qüestions amb els nostres directius en les reunions de l'Estatut ens diuen que no s'ha d'oblidar l'alta responsabilitat institucional del president de la Generalitat i, efectivament, este fet podria explicar una major presència del cap de l'executiu. Però d'això a la diferència existent hi ha tot un món.

Zaplana ix en els informatius de Canal 9 5 vegades més que tota la resta de líders parlamentaris junts.

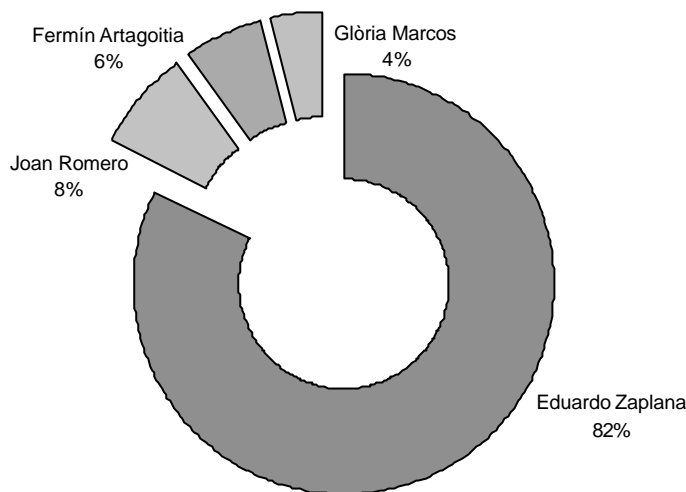
Les xifres no deixen lloc a dubtes. Prenent com a referència els quatre representants més qualificats i que més protagonisme polític tenen en les formacions polítiques parlamentàries, estes són les aparicions en els informatius de Canal 9 en el període que va des del setembre de 1998 al febrer de 1999.

Aparicions en els informatius de Canal 9 dels dirigents polítics valencians

	Eduardo Zaplana Partit Popular	Joan Romero PSPV-PSOE	Fermín Artagoitia Unió Valenciana	Glòria Marcos Esquerra Unida
Setembre	55	1	6	4
Octubre	78	9	3	2
Novembre	57	5	3	4
Desembre	35	3	1	1
Gener	39	5	8	1
Febrer	34	5	1	2
Total	298	28	22	14

El gràfic que es pot veure a continuació és una bona mostra de la magnitud de la desproporció:

Presència dels líders polítics

El gràfic mostra com Zaplana ix 5 vegades més que tota la resta de líders dels partits parlamentaris.

Anant un poquet més enllà, resulta que:

Per cada vegada que ix Joan Romero (PSPV) Zaplana n'ix 11
Per cada vegada que ix Fermin Artagoitia (UV) Zaplana n'ix 14
Per cada vegada que ix Glòria Marcos (EU) Zaplana n'ix 22

Respecte a la *2a Memòria-Informe* de 1998, la desproporció s'ha reduït en el cas d'Unió Valenciana, s'ha mantingut en el d'Esquerra Unida, i ha crescut en el cas del Partit Socialista.

Respecte al que podríem anomenar líder de l'oposició, les aparicions de Zaplana el multiplicaven per 5 en 1997, per 7 en el 1998 i per 11 ara.

Dades recollides en la *1a Memòria Informe* de 1997 indiquen que en l'època del socialista Joan Lerna com a president de la Generalitat, les aparicions d'este multiplicaven per 3 les de Zaplana.

L'abusiva presència de Zaplana en els *Notícies 9* arriba fins i tot als actes protagonitzats pels socialistes. Així, quan el 17 de febrer de 1999, Ramón Berenguer, militant històric del PSPV, va abandonar l'alcaldia d'Asp per raons de salut, en la informació sobre l'acte que es va emetre l'endemà en el *Notícies 9 1a Edició*, el secretari general del PSPV, Joan Romero, no apareixia enlloc i, en canvi, d'Eduardo Zaplana s'oferien dos declaracions.

Les aparicions de Zaplana han passat de multiplicar per 5 les del líder de

l'oposició en 1997 a fer-ho per 11 en 1999.

* Idèntiques notícies i tracte molt diferents.

El dia 17 d'abril de 1999, el PSOE i el PP, a nivell estatal, van fer un acte idèntic: van presentar oficialment les seues candidatures de cara a les eleccions autonòmiques, municipals i europees del 13 de juny. Els populars ho van fer a Toledo i els socialistes a Madrid. El tractament que els informatius de Canal 9 van donar a les dos presentacions va ser tant desigual com detallarem a continuació.

Notícies 9 1a Edició.

Acte del Partit Popular:

- Crònica del periodista enviat especial a Toledo.
- Es va fer una prèvia a la presentació de les llistes estatals amb 1 minut de declaracions d'Eduardo Zaplana sobre la renovació de les candidatures de la Comunitat Valenciana.
- Dos minuts d'informació amb tall de veu de Zaplana, des de Toledo, sobre la crisi dels socialistes valencians.

Acte del PSOE:

- Breu de 30 segons amb imatges, no de l'acte de Madrid, sinó d'arxiu.

Notícies 9 2a Edició.

Acte del PP:

- Crònica del periodista enviat especial a Toledo.
- Dos minuts d'informació amb un tall de veu d'Eduardo Zaplana (sobre crisi del PSPV) i de José María Aznar (sobre renovació de llistes).

Acte del PSOE No es dóna res.

Uns mesos abans ja hi havia hagut un cas molt paregut de tracte desigual de fets idèntics. Fou quan el 10 de juliol de 1998, Santiago Grisolí, com a president del Consell Valencià de Cultura, va lliurar el dictamen elaborat per esta institució sobre el valencià. Grisolí va lliurar el document al president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, i al secretari general del PSPV-PSOE, Joan Romero, en tant que eren els dos impulsors de l'acord. Doncs bé, aquell 10 de juliol, de l'acte d'entrega a Zaplana es van fer dos vídeos de dos minuts en cadascuna de les edicions dels *Notícies 9*. Del lliurament a Romero, no se'n va dir ni paraula.

Un altre cas de total discriminació informativa es va produir també quan el dia 31 de març de 1999, els dos informatius de Canal 9 van obrir per unes declaracions del ministre de Foment, Rafael Arias Salgado, on deia que l'AVE València-Madrid era una prioritat del govern.

Diem que va ser un cas d'absoluta discriminació ja que quinze dies abans, el diputat de Nova Esquerra al Congrés, Manuel Alcaraz, havia presentat una resposta del Ministeri de Foment on es feia constar que el govern no tenia res previst sobre l'AVE, ni terminis, ni itinerari, ni finançament. D'aquella presentació feta per Alcaraz, Canal 9 no en va parlar.

Uns dies després, en la reunió entre el Comité de Redacció i els directius del departament, el cap d'Informatius, Pau Pérez Rico, ens va justificar la no inclusió de les dades oferides per Alcaraz amb l'argument que l'AVE era un projecte que estava en mans dels governs autonòmics de la Comunitat Valenciana, Madrid i Múrcia i que el ministeri no tenia res a dir.

Pareix que el criteri va canviar en qüestió d'hores quan qui oferia les dades era el ministre en lloc d'un diputat de l'oposició.

* Campanya electoral des del primers dia de convocatòria.

Quan el dia 19 d'abril de 1999, el president Zaplana va firmar la dissolució de les Corts Valencianes, el *Notícies 9 2a Edició* arrancava així:

“Hola, bona nit. Important jornada en el calendari institucional. El president de la Generalitat ha firmat la dissolució de les Corts valencianes. A partir de demà comencen 8 setmanes en què, primer en precampanya, i després en plena campanya, els partits valencians hauran de convèncer els electors que la seua és la millor proposta. Jornada la de hui en què el president Zaplana ha fet balanç de la legislatura, destacant l'impuls donat a la creació d'ocupació i a les infraestructures”.

L'entradeta és tot un exemple del desigual tracte que es dona a Canal 9 a les diferents formacions polítiques. El tracte preferent a favor dels interessos del PP queda de manifest quan en el mateix text s'està dient que ja ha començat la carrera electoral, que tots els partits s'ocuparan de convèncer l'elector, i, al mateix temps, només s'inclou el balanç de la legislatura d'un dels candidats, el del PP, Eduardo Zaplana.

El fet s'agreuja quan a continuació d'esta presentació s'inclou un vídeo de 3 minuts i 5 segons que porta tres declaracions. Les tres són de Zaplana opinant sobre com ha anat la legislatura. Els talls de veu del candidat del PP ocupen 1 minut i 22 segons.

Que Zaplana no parle en esta notícia en tant que candidat del Partit Popular sinó com a president de la Generalitat no justifica que siga l'únic polític que apareix. Si les declaracions són en tant que càrrec institucional caldria que els portaveus dels grups de l'oposició també digueren la seua. No fer-ho va en contra del principi de pluralisme que consagra la Llei de Creació de RTVV i l'Estatut de Redacció.

Unes hores abans, en el *Notícies 9 1a Edició*, el format del vídeo sobre la dissolució de les Corts havia sigut idèntic: tres declaracions d'Eduardo Zaplana i no parlava ningú més. Aquell informatiu

aporta una entradeta que és tot un model de barreja entre les institucions (govern de la Generalitat i Corts Valencianes) i campanya electoral d'un partit (el Partit Popular) :

“El president de la Generalitat ha anunciat el compromís formal del govern valencià per soterrar les vies del tren a la ciutat d'Alacant. El compromís d'este ambiciós projecte l'ha donat a conèixer Eduardo Zaplana després de la firma del decret de dissolució de les Corts Valencianes, que marca el compte arrere de les eleccions autonòmiques, municipals i europees. Demà, les Corts es dissolen, el 28 de maig comença la campanya electoral i el 13 de juny estem cridats a les urnes. El president de la Generalitat, després de la firma del decret, ha fet un balanç positiu d'esta legislatura”.

* Un informatiu que desmenteix

Quan el dia 21 d'agost de 1998, el secretari general del PSPV, Joan Romero, va criticar la política d'inversions en carreteres del govern central en la Comunitat Valenciana, la notícia va ocupar el lloc número 10 en l'ordre del *Notícies 9 1a Edició* d'aquella jornada. Esta era l'entradeta i el text de la notícia en qüestió:

“Els socialistes valencians demanen al govern central que complisca les inversions previstes en la Comunitat Valenciana. Segons el secretari general del PSPV, Joan Romero, en matèria de carreteres s'han ajornat les projectes anunciats per a 1998.”

“Per als socialistes valencians el govern central ha incomplert els compromisos de realitzar noves infraestructures a la Comunitat Valenciana. El secretari general del PSPV, Joan Romero, ha dit que durant els últims dos anys no s'han licitat, ni projectat carreteres a les províncies de Castelló i València. Totes les obres en marxa són projectes heretats de l'anterior govern, ha dit Romero. [Declaració de 22 segons de Joan Romero referint-se a la absència de noves obres]. Els socialistes denuncien que s'han ajornat les grans infraestructures per falta de pressupostos i també per falta de voluntat política”.

Immediatament després d'acabar esta notícia apareixia el presentador de l'informatiu i donava pas a la següent informació d'esta manera:

“Les obres de l'autovia València-Madrid a Contreras incrementen el ritme a mesura que passa l'estiu. Una vegada acabada la fase de fonamentació. Els més de 800 obreres centren ara el treball en la construcció de les plataformes dels tres viaductes que travessaran Contreras. Per dos d'ells ja han començat a rodar alguns vehicles i maquinària pesada. L'autovia s'inaugurarà el 30 de novembre”.

I seguia un vídeo d'un minut i 45 segons sobre l'estat de les obres de l'autovia.

Este Comité de Redacció considera que la inclusió del vídeo sobre l'estat de les obres de l'autovia València-Madrid només pretenia desdir les paraules anteriors del portaveu socialista ja

que, com es pot vore a partir del text, no hi havia cap nova dada que justificara l'interés informatiu de la marxa dels treballs.

* Manca total de pluralitat

El tracte de favor que es dona al PP és contrari a l'obligat pluralisme que, segons la mateixa Llei de Creació de RTVV, han de respectar els informatius de Canal 9. Els diferents exemples que hem destacat fins ara, com els que vindran sobre casos de manipulació i censura, són prou demostratius però val la pena destacar algun detall més.

Quan el dia 2 de setembre de 1998 es va aprovar a les Corts la creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, considerant els dos informatius d'aquell dia i els dos de l'endemà, estes van ser les opinions que vàrem recollir:

Del Partit Popular..... 6 minuts i 3 segons.

Rafael Maluenda.....30 segons (N-9 1a Edició 2 de setembre)
Fernando Castelló.....31 segons (N-9 2a Edició 2 de setembre)
Eduardo Zaplana.....40 segons (N-9 2a Edició 2 de setembre)
Fernando Castelló..... 31 segons (N-9 1a Edició 3 de setembre)
Eduardo Zaplana199 segons (N-9 1a Edició 3 de setembre)
José M. Michavila..... 34 segons (N-9 2a Edició 3 de setembre)

Del Partit Socialista.....40 segons.

Jesús Huguet..... 20 segons (N-9 2a Edició 2 de setembre)
Jesús Huguet..... 20 segons (N-9 1a Edició 3 de setembre)

D'Unió Valenciana.....46 segons.

Fermín Aragoitia..... 23 segons (N-9 2a Edició 2 de setembre)
Fermín Aragoitia..... 23 segons (N-9 1a Edició 3 de setembre)

D'Esquerra Unida..... 16 segons.

Àngels Martínez.....16 segons (N-9 2a Edició 2 de setembre)
Àngels Martínez.....16 segons (N-9 1a Edició 3 de setembre)

Només es pot entendre com el resultat d'una descarada manipulació informativa que Canal 9 reculla l'opinió del Secretari d'Estat del govern central, José María Michavila, del PP, sobre l'aprovació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i, en canvi, no les de la persona que, juntament amb Zaplana, va dirigir les negociacions, el secretari general del PSPV-PSOE, Joan Romero.

Un altre dels habituals casos de manca de pluralisme el trobem quan toca fer balanç d'un any de gestió del govern de la Generalitat.

El 4 de juliol de 1998 en els dos informatius de Canal 9 es va recordar que Eduardo Zaplana havia complit ja tres anys com a president de la Generalitat.

Doncs bé, tant en el *Notícies 9 1a Edició* com en el *Notícies 9 2a Edició* només es van incloure declaracions del mateix Zaplana fent una anàlisi de la seua pròpia gestió.

No es va donar oportunitat a l'oposició de dir la seua.

Això sí, en les dos edicions es va incloure una frase que destacava que el govern havia complit ja el 80 per cent del seu programa.

De tota manera, el dèficit de pluralisme dels nostres informatius no només afecta als partits polítics. Quan els sindicats CCOO i UGT van organitzar una manifestació a València en demanda de les 35 hores pel dia 12 de novembre de 1998, Canal 9 no va recollir enlloc la convocatòria, ni quan els sindicats la van presentar, però sí que el dia 10 i el mateix dia 12 al matí col·locàrem dos declaracions de dirigents del PP, José Luis Olivas i Rodrigo Rato, carregant-se la iniciativa dels sindicats.

Igual que quan l'Ajuntament de València va aprovar la prolongació de l'Avinguda Blasco Ibáñez, una iniciativa que significa l'enderroc de moltes cases del barri del Cabanyal i que ha alçat una forta polèmica entre els veïns.

En el *Notícies 9 1a Edició* del dia 26 de febrer de 1999 vàrem incloure fins a 7 declaracions de persones que estaven a favor de la prolongació de Blasco Ibáñez i només una que s'hi manifestava en contra.

A banda de dos talls de veu del regidor d'urbanisme, Miguel Domínguez, la informació de Canal 9 recollia 5 opinions de veïns de diferents barris de València, allunyats de la zona afectada, que defensaven el nou pla. Per contra només una veïna del Cabanyal eixia a criticar la iniciativa del govern municipal del PP.

Els articulistes d'opinió dels nostres informatius tenen una cosa en comú: mai no critiquen el president Zaplana. A canvi, se'ls paga molt bé.

L'elecció dels diferents periodistes que, molt generosament remunerats, participen en els espais d'opinió dels informatius és una mostra afegida d'esta manca de pluralisme. Ens estem referint als articulistes de l'espai *Blanques i negres* que s'inclou en el *Notícies 9 2a Edició* de entre setmana i en els *Notícies 9 1a Edició* de dissabte i diumenge.

Resulta sectari fer una tria de periodistes que, en la immensa majoria dels casos, pertanyen a mitjans pròxims al PP i al Govern de la Generalitat. Esta abundant presència d'articulistes complaents amb el govern (mai de cap d'ells no es pot escoltar una crítica directa al president Zaplana, ni en la nostra televisió, ni en les col·laboracions que fan en altres mitjans) contrasta amb l'absència d'articulistes de mitjans crítics.

Siga com siga, en estos espais d'opinió és impossible escoltar crítiques directes contra la gestió del president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, més enllà d'alguna referència molt general. Esta absència contrasta amb les reiterades lloances que s'escolten de la gestió dels govern de Zaplana, en la Comunitat Valenciana, i del govern Aznar, a Madrid.

Cas especialment cridaner és el de la periodista madrilenya Pilar Ferrer que, en castellà i en els informatius de cap de setmana, es caracteritza no només per no fer mai cap objecció contra les gestions governamentals de Zaplana i Aznar sinó per repetir constantment frases admiratives cap als dos presidents mentre centra les crítiques, setmana darrere setmana, contra els grups de l'oposició.

Este Comité de Redacció ha demanat reiteradament als directius del Departament que es retiren els articles d'opinió de Ferrer o que, com a mínim i en defensa del necessari pluralisme, s'inclouen també articles d'algun altre periodista que, molt crític amb el govern, equilibre els excessos de la primera.

EL NODO DEL SIGLE XXI

Hi ha una referència fàcil d'entendre quan es parla d'un producte àudio-visual que, davall una disfressa d'informatiu, el que conté és propaganda a favor del Govern de torn: el *NODO*. Fins i tot la gent que, per la seua edat, no ha patit aquells *nodos* que obligatòriament s'havien de consumir, entre pel·lícula i pel·lícula, quan s'anava al cine, entén el que es vol dir quan es parla de productes de televisió tipus *NODO*. Ens referim a espais que amb format d'informatius recullen només notes anecdòtiques, de millores en el camp que siga, sempre a millor glòria de les persones que governen.

Fet este preàmbul, el Comité de Redacció considera que els informatius de Canal 9 segueixen les pautes dels antics *nodos* i, sense fer un seguiment al mil·límetre dels nostres *Notícies 9*, podem trobar multitud d'exemples que demostren esta asseveració.

* **Comunitat Valenciana, el món meravellós.**

Una constant dels nostres informatius és, com ja hem apuntat de manera genèrica, dibuixar una imatge de la Comunitat Valenciana on no hi ha temes polèmics, on no hi ha conflictivitat social, ni política, on les autoritats responen immediatament a les demandes socials (o fins i tot abans que hi haja demandes) i on les institucions satisfan totes les necessitats dels ciutadans. És el quadre d'un món meravellós.

En este sentit és habitual trobar que lluny d'aprofundir en notícies que mostren una determinada problemàtica social, estes informacions s'utilitzen per, donant-los la volta, mostrar una administració, la de la Generalitat, que ràpidament pren mesures.

Hi ha molts exemples i en podem considerar alguns:

Davant el debat sobre els privilegis de què gaudeixen els farmacèutics, nosaltres descrivim este paisatge idíl·lic (després del seu compliment efectiu mai més se n'ha parlat):

Notícies 9 2a Edició 11 de juny de 1998. "Hola, com estan? Canvi a les farmàcies valencianes. N'hi haurà més, estaran més hores obertes i els clients hauran de ser atesos de manera obligatòria per llicenciats en farmàcia. Ara hi ha 2.000 botiques a la Comunitat Valenciana però prompte n'hi haurà més. L'augment de farmàcies tindrà com a efecte immediat la creació de llocs de treball. Bones notícies per tant per als 600 alumnes que es matriculen en farmàcia cada any en la Comunitat Valenciana. Estos són els continguts més destacats d'una llei que este matí s'ha aprovat al parlament valencià i que ens afecta a tots. Als prop de 5.000 farmacèutics valencians, als estudiants i, sobretot, als milers d'usuaris que cada dia visiten estos comerços".

Quan a l'estiu de 1998 es parlava de les, quasi tradicionals, restriccions d'aigua en molts punts de la Comunitat Valenciana, nosaltres obríem així un informatiu:

Notícies 9 1a Edició : "Hola, bon dia. En ple estiu tenim nivells d'aigua embassada poc coneguts fins ara. La situació dels embassaments de les conques hidrogràfiques valencianes és realment òptima. En els últims cinc anys, el volum d'aigua s'ha duplicat en la conca del Xúquer i s'ha triplicat a la del Segura, dos zones de dèficits crònics. Esta tendència cap a l'estabilitat dels recursos hídrics de la Comunitat Valenciana es consolida després de l'excursionista any de pluges que va ser 1997. A pesar d'això, les Confederacions insisteixen a mantindre les polítiques d'estalvi en previsió de possibles cicles de sequera. Un consell especialment aplicable a les comarques del Sud de la Comunitat i a la comarca dels Ports de Castelló. En alguns pobles d'esta comarca el camió cisterna esta pujant este estiu fins a quatre vegades al dia".

**Quan el govern Aznar va aplicar la
"medicamentada", férem un vídeo
dient que la vida sana pot
substituir els medicaments retirats
de la Seguretat Social.**

Trobem altres casos molt clars d'este intent per fer desaparèixer tots els problemes que es detecten en la societat.

Així, el dia que a principis de setembre de 1998 es va aplicar l'anomenada "medicamentada" per la qual el govern central retirava del pagament de la Seguretat Social un grup de medicaments, cosa que va ser molt polèmica, nosaltres féiem esta informació complementària a la notícia de la decisió governamental.

Notícies 9 1a Edició 1 de setembre de 1998. "Fer una vida sana i rescatar de l'oblit els remeis naturals potser l'alternativa a molts dels medicaments que a partir de hui estan exclosos de la Seguretat Social. El Ministeri de sanitat ho va recordar quan va aprovar al llei i, a partir de hui, molts metges ho recomanaran als seus pacients.

Alguns dels medicaments exclosos de la Seguretat Social tenen els seus substituïts, amb els mateixos components. Però altres d'estos medicaments tenen l'alternativa en els nostres hàbits de cada dia. Qui patisca d'estrenyiment sap que no li receptaran a partir de hui fàrmacs com Duphalac o Lactulosa Llorente. L'alternativa és beure molt de líquid i menjar aliments rics en fibra. A més, l'exercici, que és bo per al nostre cos en general, serà un bon aliat pels que pateixen estrenyiment.

Qui patisca de varices ha de saber que cal aprimar-se i no estar molt de temps de peus. Fer o rebre massatges és també molt bo i evita l'excés de medicació a què estem acostumats en la nostra societat.

Canviar hàbits costa, però si ens acostumem a fer una vida més saludable, no tardarem a sentir-nos millor".

* **La imatge de Zaplana.**

El culte a la personalitat del President de la Generalitat, Eduardo Zaplana, és l'aspecte més exagerat de la utilització propagandística, de gabinet d'imatge, dels informatius de Canal 9. Al president Zaplana l'hem vist jugant al pàdel, fent de mantenidor d'una associació religiosa, jugant a futbol, navegant... Sempre en un intent d'aproximar-lo a l'espectador, fer-lo més accessible, col·locant-lo en activitats més quotidianes que la gestió política del dia a dia. Esta voluntat porta que, en ocasions, es caiga en abusos que val la pena recollir.

Als càmeres de Canal 9 se'ls va prohibir gravar a Zaplana pel seu perfil esquerre.

El cas més cridaner, per més que no passe d'anècdota comparat als molts altres abusos que ací es comenten, és el de l'ordre que van rebre els reporters gràfics del departament d'Informatius de Canal 9 de no gravar mai el president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, pel seu costat esquerre. Quan en una reunió entre el Comité de Redacció i els directius d'Informatius vàrem denunciar el fet, se'ns va contestar que esta ordre no existia, que seia un malentés. En cap moment, però, ens van explicar què havien dit que poguera portar els càmeres a entendre que se'ls estava dient que no gravaren Zaplana pel perfil esquerre si el que es volia dir era una altra cosa.

A nosaltres ens consta que l'ordre es va donar perquè alguns dels que la varen rebre ho han contat. D'altra banda, en les cabines d'edició s'ha pogut veure com un repòrter gràfic o un realitzador demanava que es canviara una determinada imatge de Zaplana perquè eixia pel seu costat esquerre.

Per últim, una anècdota que es va produir el 2 de març de 1999 quan el Príncep Felip va estar a València per inaugurar una ampliació del port de la ciutat. Aquell dia, quan els equips desplaçats per cobrir l'acte se'n van adonar que, tal com estava col·locada la tribuna de premsa, no hi havia més remei que gravar Zaplana per l'esquerra es va avisar els directius del departament i es va fer tot el possible per traslladar la ubicació a l'altre costat. Finalment la Casa Reial no va acceptar que Canal estiguera en un lloc diferent a la resta de mitjans.

El cas del perfil és l'extrem d'un ampli model de tractament de Zaplana que procura, primordialment, cuidar la seua imatge i assegurar la seua presència en qualsevol lloc o fet que es considere rellevant.

Com el dia 10 de juny de 1999, en el *Notícies 9 1a Edició*. El dia abans, el València havia guanyat per 6 gols a 0 el Reial Madrid en partit de la Copa del Rei. Doncs bé, en aquell informatiu, una de les notícies recollides va ser la reacció del president Zaplana a la victòria valencianista. Vàrem anar a buscar Eduardo Zaplana perquè felicitar els jugadors i aficionats valencianistes per tan clara victòria.

Canal 9 va falsejar una retransmissió en directe d'un partit de futbol poder inserir imatges gravades del president Zaplana.

Molt més rocambolesc que tot el que hem vist fins ara va ser el que va passar el dia 20 de gener de 1999 durant la transmissió en directe del partit de Copa del Rei que van jugar el Llevant UE i el València CF. Al matx va assistir el president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, que estava assegut en la llotja d'autoritats.

Quan va començar el partit, ja amb tot el món assegut en les seues cadires, també en la llotja, l'equip de realització se'n va adonar que, tal com estava posada la càmera que havia d'enfocar a Zaplana, no hi havia manera de veure'l, ja que el tapava el president del Llevant, Pedro Villarreal, assegut al seu costat.

Com que en estos casos, i per ordre expressa del cap d'esports, Miquel Àngel Picornell, es obligatori traure, durant els partits, "primers plans de Zaplana", davant la impossibilitat de fer-ho van comunicar a Burjassot. Des d'allà, a través del mateix Picornell després de consultar amb la directora de la cadena, Genoveva Reig, es va decidir que es gravaren durant uns minuts diferents

primers plans de Zaplana mirant el partit cap a un costat i cap a un altre i que la cinta es portara a tota velocitat a Burjassot.

Una volta la cinta va arribar a l'edifici de la tele es va col·locar en un vídeo de manera que la imatge quedara a disposició del realitzador perquè quan ho considerara oportú l'entrara en la transmissió com si fóra el senyal de la càmera que no podia mostrar Zaplana. Així es va fer. El problema fou que només punxar la imatge del vídeo van aparèixer unes arrugues en pantalla i la imatge del president de la Generalitat va quedar uns instants congelada. Ràpidament es va tornar al veritable directe i ja no es va tornar a anar a les imatges gravades.

L'aparició de les arrugues és una prova del falsejament de la transmissió, ja que les esmentades arrugues només poden aparèixer quan la imatge procedeix de cinta gravada i en una transmissió en directe el senyal arriba directe i, per tant, eixes anomalies no es poden produir.

El Comitè de Redacció considera que el fet que ens ocupa és una mostra que no admet discussió de com el Departament d'Informatius treballa més com a estament propagandístic al servei del president Zaplana que no de mitjà de comunicació que té com a principal objectiu el servei a la ciutadania.

A banda que després la trampa quedara en evidència per culpa d'una errada tècnica, arribar a falsejar una transmissió en directe només per traure imatges del president de la Generalitat demostra fins on arriba l'obsessió dels nostres directius per beneficiar la imatge de Zaplana i, consegüentment, el poc que els importa el compliment dels principis que recull l'Estatut de Redacció i, per extensió, la Llei de Creació de RTVV.

* Més informació d'un partidet de Zaplana que del conflicte Iraq-EUA o de V. Ventura.

Encara que a estes altures ja res no puga sorprendre, val la pena afegir un nou cas que demostra fins a quin punt se sobrevaloren determinats fets per l'exclusiva raó que participa en ells Eduardo Zaplana, encara que no tinguen res a vore amb l'activitat institucional o política. El següent exemple data del dia 24 de desembre de 1999.

El President Zaplana va participar el dia abans en una partit de futbol 7 (set jugadors contra set) contra un grup de periodistes. No es tractava de cap partit benèfic, ni és tradicional en una determinada data, ni res. Era un partit entre coneguts. Doncs bé: en el *Notícies 9 1a Edició* d'aquell dia 24 es va dedicar al fet una notícia que ocupava 1 minut i 48 segons amb dos talls de veu d'Eduardo Zaplana.

Val la pena considerar que en aquell mateix informatiu, a la dimissió de dos ministres del Govern anglès de Toni Blair se li donaven 1'02 minuts; a l'actualitat de l'enfrontament bèl·lic entre els EUA i l'Iraq, 1'05, i a la mort del periodista i polític valencià Vicent Ventura, 1'29 minuts.

De tota manera, el seguiment de l'activitat esportiva dels líders del PP no és una exclusiva del president de la Generalitat i arriba també a l'afició pel pàdel del president del govern central. Així, el dia 18 d'agost de 1998 un dels titulars destacats del *Notícies 9 1a Edició* era:

“Aznar arrollador a la pista. Anit guanyà Camps i Roig. Fabra i Gimeno observaven”

* **La filla fallera del president.**

Notícies 9 1a Edició del 29 de novembre de 1998. Des de Burjassot s'ordena que l'equip tècnic que havia de desplaçar-se a l'embassament de Contreras per fer un directe de la marxa de les obres de l'autovia a Madrid vaja a la Plaça de la Mare de Déu, al centre de València, per cobrir una ofrena fallera. Es tracta d'un homenatge que un grup de falleres de fora de la capital fan a la Geperudeta. L'equip desplaçat disposa d'una llançadora, l'aparell que permet la realització de connexions en directe. Aquell 29 de novembre va ser l'únic dia, des de feia una setmana i fins el 3 de desembre, que no es feren directes des de Contreras.

El motiu que justifica el canvi de destí de la llançadora no és cap altre que el fet que entre les falleres hi ha una filla de Zaplana i, per ordre del coordinador de caps de setmana, Rafael Medina, l'equip es desplaça amb l'únic objectiu d'entrevistar en directe Rosa Zaplana, la filla del president de la Generalitat. Se la presenta com a fallera major de Benidorm 98 quan només va ser fallera en una falla de la ciutat, que no va ser ni la falla premiada. Se li fa una entrevista, a ella i a ningú més, de 2 minuts i 10 segons, sobre la importància de l'acte i les seues sensacions.

Ja en falles de 1998, Rosa Zaplana havia sigut entrevistada als peus de la seua falla quan els directius de Canal 9 van decidir muntar un dispositiu de connexions en directe en la Falla de Benidorm on ella era la fallera major, tot i no ser la premiada en la ciutat.

* **Visites de la primera dama.**

Notícies 9 1a Edició. 19 de gener de 1999. Obrim l'informatiu amb la notícia que s'ha inaugurat a la Fira de Mostres de València la Fira del Tèxtil. Donem un seguit de dades per explicar la importància de la mostra però concretem en un aspecte la prova de la magnitud del certamen: l'ha inaugurat Ana Botella, la dona del President del Govern. Esta era l'obertura d'informatiu: "Hola, bon dia. 500 expositors, 17.000 compradors i més de 30.000 metres quadrats de superfície neta. És la major exposició tèxtil de la dècada i s'ha inaugurat este migdia a la Fira de Mostres de València. Prova de la importància d'esta fira és que Ana Botella, la dona del President del Govern, José Maria Aznar, s'ha desplaçat a València per inaugurar-la".

Però això no es tracta d'un fet inèdit. Ja en el *Notícies 9 1a Edició* del 8 de setembre de 1998 s'havia escollit com a segona notícia més destacada en el sumari del dia la següent: **MÉS SOLIDARITAT:** La dona del President del Govern, Ana Botella, inaugura a València les noves instal·lacions de la ciutat de l'esperança.

* **Millors infraestructures i més competitives.**

* **El AVE. El projecte més publicitat.**

La futura construcció de l'AVE entre Madrid i València ha eixit en els informatius de Canal 9 de totes les maneres possibles. Anuncis d'acords, anuncis de projectes, anuncis de protocols, anuncis d'iniciatives empresarials, anuncis de futurs terminis, anuncis de característiques, anuncis d'inversions. Referències de tot tipus, sempre admiratives, que podem revisar per damunt.

El 13 d'abril de 1999 es va firmar el protocol entre els Governos autonòmics de la Comunitat Valenciana, Madrid i Castella-La Manxa. Es parlava, en les notícies d'aquell dia, de "projecte

sense marxa arrere”, “impuls definitiu”, “espenta definitiva”, “pas definitiu”, “realitat a curt termini”, “permetrà anar de València a Madrid en només una hora i mitja”, “punt d’inflexió per a l’economia de la comunitat”, sense explicar, enlloc, que el document signat no passava de ser un protocol d’intencions.

Que aquell dia es donara a bastament raó de la signatura resulta comprensible. El que demostra la voluntat de traure-li al fet el màxim rendiment propagandístic és que quatre dies després, el dia 17, els informatius de Canal 9 encara continuaven recollint suposades notícies al voltant d’aquella firma. En concret, en el *Notícies 9 1a Edició* del 17 d’abril es tornava al protocol signat amb l’excusa de l’opinió dels empresaris (i no perquè ells hagueren fet una conferència de premsa o similar sinó que varen fer les declaracions a petició nostra). Esta era la presentació de la notícia: “L’AVE Madrid-València és probablement un dels projectes en infraestructures més il·lusonant per als empresaris valencians. La possibilitat de desplaçar-se des de la capital en només una hora i mitja beneficia notablement la indústria i el turisme. Des del dimarts este projecte està molt més a prop de la societat valenciana”.

Hi ha informacions que són una boníssima mostra de com es pretén en tot moment donar el màxim d’importància possible a les obres o futures obres vinculades al govern de la Generalitat o al govern central, ambdós del PP. Cal parar-se, per exemple, en esta notícia del *Notícies 9 1a Edició* del 19 de novembre de 1998. Deia:

“Hola bon dia. Anirem amb l’AVE a Madrid. En una hora i quart es farà el recorregut entre València i la capital d’Espanya...”

I continuava explicant que el tren aniria a 300 quilòmetres per hora i que Zaplana i el president de Madrid, Alberto Ruiz Gallardón, havien firmat un conveni per a l’obra.

El cas és que parlava que aniríem de València a Madrid en 90 minuts. Totes les informacions posteriors han desmentit esta dada, que s’ha demostrat del tot impossible.

El més greu és que un mes abans havíem donat exactament la mateixa notícia. També obrint informatiu i també parlant de fer el recorregut en 90 minuts, a 300 quilòmetres per hora.

Creiem que val la pena posar les dos presentacions ja que les considerem una prova fefaent de la conversió de l’informatiu en espai de propaganda a partir de recollir el que fan arribar els portaveus governamentals com si nosaltres no fórem més que un gabinet de premsa al seu servei.

Notícies 9 1a edició 19 d’octubre de 1998:

“Hola, bon dia. Anar de la Comunitat Valenciana a Madrid en tren en hora i mitja. Això és el que s’ha acordat hui a Madrid entre el Govern central, la Generalitat i el govern autonòmic madrileny. El tren serà d’alta velocitat, com el de Sevilla. El trajecte es farà a 300 quilòmetres per hora. L’itinerari anirà de Madrid a Albacete i des d’allí es dividirà en dos ramals. Un ramal anirà cap a València i Castelló. L’altre anirà cap a Alacant, on enllaçaria amb Múrcia”.

Notícies 9 1a edició 19 de novembre de 1998:

“Hola bon dia. Anirem amb l’AVE a Madrid. En una hora i quart es farà el recorregut entre València i la capital d’Espanya i en hora i mitja des d’Alacant. El viatge es farà a 300 quilòmetres per hora. Al Palau de la Generalitat, el president Eduardo Zaplana i el president de la Comunitat

de Madrid, Alberto Ruiz Gallardón, han firmat el projecte que posa en marxa el projecte. Abans de res faran un estudi per veure quin és el traçat més idoni per unir Alacant i València amb la capital d'Espanya. És segur que passarà per Albacete.”

* La Ciutat de les Ciències.

De tota manera, parlant d'obres publicades constantment cal no oblidar les de la Ciutat de les Arts i les Ciències. Des de juny de 1998 a maig de 1999 els informatius de Canal 9 han donat un total de **109 notícies en què, d'una manera o d'una altra, es tractava la marxa de les obres de la Ciutat de les Arts i les Ciències que s'està fent al vell llit del riu Túria de València.**

* El desplegament de la N-3

La inauguració del tram de Nacional -3 que tancava definitivament l'Autovia a Madrid es va fer un dijous 3 de desembre.

Aquell dia, per primera vegada en la història de Canal 9, el *Notícies 9 1a Edició* es va desplaçar fins la zona de l'embassament de Contreras i allà es va muntar un plató per tal que els presentadors pogueren donar pas a tots els vídeos.

El desplegament de mitjans tècnics i humans va ser immens. Tenint en compte que, tot i el valor simbòlic de l'acabament de les tant esperades obres de l'autovia a Madrid, només s'inauguraven una dotzena de quilòmetres de carretera, el Comité de Redacció considera que hi havia una clara intenció de sobredimensionar el fet per tal de fer arribar a la ciutadania la imatge que el que s'estava inaugurant, de fet, era una autovia al complet. Per això es va situar un ampli dispositiu de periodistes que, situats un de l'altre a pocs centenars de metres, cobrien en directe pràcticament cada revolta de carretera inaugurada. Un helicòpter per a imatges aèries i una barca per poder veure la perspectiva dels ponts des de l'embassament de Contreras van ser altres dels mitjans emprats.

En el *Notícies 9 1a Edició* d'aquell 3 de desembre dedicàrem 37 minuts a la inauguració del tram d'autovia i en la *2a Edició*, un total de 23.

Cal tindre en compte que la *1a Edició* va tindre una durada de poc menys de 87 minuts. Al seguiment de la inauguració cal afegir també 10 minuts de publicitat, 25 dedicats a temes de l'oratge (aquell dia va nevar molt) i 8 al futbol. En total, 80 minuts, cosa que vol dir que només van quedar 7 minuts per a la resta d'actualitat del dia.

Fent el mateix càlcul de la *2a Edició* cal descomptar als 55 minuts d'informatiu 23 minuts dedicats a l'autovia, els 13 d'oratge, 6 de publicitat i 4 de futbol, només en sobren 9 per tota la resta de coses que havien passat aquell dia.

Crida l'atenció que aquell 3 de desembre el nostre desplegament passara pràcticament per alt que, ja dins de la comunitat de Castella-La Manxa, també s'inagurava un nou tram d'autovia, molt més llarg que el de la Comunitat Valenciana, i que, per tant, a efectes pràctics, era tant important per un automobilista valencià que vullguera anar a Madrid com el tram al que tant de ressò s'estava donant.

“Punt de referència de la història arquitectònica d'Espanya”. Així definien els nostres informatius el tram final de l'autovia a Madrid els dies previs a la seua inauguració

Però si el dia de la inauguració el desplegament i l'atenció dels informatius de Canal 9 és més que discutible, sorprén encara més l'excepcionalitat del tracte informatiu previ a la jornada inaugural.

Val la pena recollir, en primer lloc i com a mostra de l'allau de propaganda i lloances de tot tipus que es podien escoltar aquells dies i que res tenien a vore amb el tractament informatiu d'un fet, la següent entradeta que es va poder escoltar en el *Notícies 9 2a Edició...* “Dos dies no arriba falten perquè els conductors travessen una obra impressionant que es convertirà en punt de referència de la història de l'arquitectura espanyola. Clamava al cel l'absència d'esta via directa València-Madrid, ara ja és una realitat”.

Durant els 10 dies anteriors a la inauguració del tram d'autovia, els informatius de Canal 9 van entrar en directe jornada darrere jornada per explicar com anaven les últimes obres de la carretera. Només un detall: era tant poca la informació a donar que els mateixos treballadors feien broma als equips de reporters i tècnics desplaçats.

En cap d'aquelles connexions es va donar mai una notícia que justificara els deu dies seguits de directes perquè, en realitat no n'hi havia. La fórmula que es va utilitzar un dia darrere un altre per donar pas a la persona que estava a Contreras consistia a anunciar el nombre de dies que faltaven per a la solemne inauguració i a continuació dirigir-se al periodista i preguntar-li: Com van les obres. La resposta acostumava a ser una dificultosa filigrana per lligar una crònica que tenia més d'ambient que de veritable informació, ja que tot el que es podia dir s'havia explicat ja el dia abans.

Només un dia van deixar de fer-se aquelles connexions en directe: va ser el 29 de novembre de 1998, quan el dispositiu tècnic es va desplaçar fins el centre de València per entrevistar una filla del president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, que participava com a fallera de Benidorm en una ofrena a la Mare de Déu.

Clar que la gran atenció a les obres de l'autovia ja venia de lluny. Així destaquem només com el dia 15 de juliol, en el *Notícies 9 1a Edició*, la primera informació de la jornada era: “Al desembre podrem anar de València a Madrid per autovia perquè el tram de Contreras, ara en construcció, va a bon ritme. Feta la fonamentació de les columnes, els viaductes van prenent forma. La posada del formigó en la plataforma és lenta i costosa, principalment la del viaducte de l'Embassament. Quatre estructures metàl·liques de 900 tones creuaran la presa sense cap columna dins de l'aigua”. La pregunta és: quina és la notícia? Que les obres van a bon ritme? Que la fonamentació agafa forma? Que els treballs són costosos? Que les estructures no estaran en l'aigua? Tot eren fet obvis o coneguts. El cas és que va ser la primera notícia del dia.

* Altres exemples.

Si bé els casos comentats són els més exagerats quant a sobredimensionar uns determinats fets informatius, no són els únics i, encara que siguen quantitativament menys importants, val la pena recollir algun exemple més, ja que es tracta de casos que són bones proves de l'actitud de propaganda en lloc d'informació que denunciem:

* *Notícies 9 1a Edició*. 9 de juliol de 1998.

Un exemple de com s'agafa pels pèls qualsevol informació que pugui donar la sensació d'un immens desenvolupament en infraestructures és l'obertura d'aquell informatiu: “Hola, bon dia. El futur de la Unió Europea depèn d'unes bones comunicacions al continent. Així ho entenen a Brussel·les. la Unió Europea ha aprovat la construcció de grans carreteres que unixquen les capitals europees. Una de les principals és la que unirà la Comunitat Valenciana amb Kíev i travessarà tot el sud d'Europa. Esta zona és actualment una de les que menys infraestructures té pel que fa a comunicacions. Les cambres de comerç de tot el sud d'Europa, encapçalades per la de València es reuniran la setmana que ve a Milà i aprovaran un document per demanar a la Unió Europea que este siga el primer eix que es construisca. Hi ha molt de negoci i de comerç en joc. És el nostre futur”. Es a dir la notícia, en realitat, és que les cambres de comerç es reuniran per decidir demanar unes determinades infraestructures. I amb això obrim un informatiu, sense que hi haja, ni remotament, res concret, com si demandes d'obres a la Unió Europea no foren una constant des dels ajuntaments, les diputacions, els governs autonòmics, els centrals i de tot tipus de grups i col·lectius socials.

* *Notícies 9 1a Edició*. 21 d'abril de 1999.

La notícia número quatre d'aquell informatiu (la quatre de les aproximadament quaranta que es donen en cada edició de migdia) és una lloança del suposat liderat del Port de València en el Mediterrani. No s'aporta cap dada però s'apunta la superioritat de la instal·lació portuària valenciana respecte al Port de Barcelona. Així comença la notícia: “Parlem d'una rivalitat. La que

hi ha entre el Port de València i el de Barcelona. El partit l'ha guanyat , hui per hui, el de València. Gràcies a la nova autovia València-Madrid i al recentment estrenat moll Príncep d'Astúries, el d'ací és el primer port d'Espanya en mercaderies i moviment de contenidors”.

En el desenvolupament de la notícia no s'inclouen enlloc dades clares que demostrin la superioritat del port valencià que, suposadament, es recolza en unes declaracions d'un responsable del port català que la reconeix. La veritat és que el periodista que va obtenir el suposat reconeixement va ser expressament enviat a Barcelona amb l'ordre expressa de traure una declaració d'un directiu del port barceloní on reconeguera explícitament que estaven atemorits davant l'empenta i millora del Port de València. Evidentment esta declaració no es va aconseguir, segurament perquè qui l'havia de fer no pensava allò que el nostre directiu volia que pensara. El periodista enviat a Barcelona només va poder aconseguir que el directiu català diguera que el Port de València era un bon port i eixe comentari va ser suficient per donar forma a la suposada notícia del liderat portuari valencià.

Per acabar amb este desmesurat interès per lloar tot el que siguen avanços en el terreny de les infraestructures sense parar-se mai a discutir cap informació o, més senzill, intentar esbrinar què hi ha més enllà de les notes dels gabinets de premsa i les pomposes declaracions dels polítics, val la pena recollir una última qüestió. Una visita que va fer a València el dia 13 d'octubre de 1998 el ministre de Foment, Rafael Arias Salgado. El tractament és d'una excepcionalitat desconeguda fins i tot en casos de visites de personalitats de major nivell.

En el *Notícies 9 1a Edició*, la visita d'Arias Salgado és el tema d'obrir. A continuació hi ha una connexió amb Castelló des d'on s'informa de les hores que el ministre, acompanyat del president Zaplana, ha passat allà; i que s'ha ampliat el finançament per soterrar les vies del tren. Seguidament es connecta amb Alacant per explicar que allà el ministre, juntament amb Zaplana, ha impulsat la construcció d'un seguit infraestructures que beneficiaran 500.000 persones. Després d'això s'informa que en eixos instants Arias Salgado i Zaplana estan firmant un protocol a València per millorar la Nacional 332 i actuacions conjuntes en el Pla de Vivenda. Finalment s'anuncia que Arias Salgado i Zaplana dedicaran la vesprada a visitar les obres de l'autovia València-Madrid sobre les quals hi ha el compromís del ministeri de que estiguen acabades el 30 de novembre.

En total 4 vídeos i més d'onze minuts sobre la visita del ministre.

En el *Notícies 9 2a Edició*, la situació es repeteix. En lloc de quatre vídeos se n'ofereixen tres. De tota manera, la presentació del noticiari és tot un exemple de l'estil magnificador i poc informatiu que estem comentant. Estil de gabinet de premsa. Així començava aquell informatiu:

“Hola, bona nit. Aquells de vostés que per Nadal hagen de viatjar cap al centre de la península podran estrenar una obra impressionant i que té un valor de 25.000 milions de pessetes. 30 de novembre, és la data oficial en que entrarà en servici una de les obres arquitectòniques més imponents d'Espanya. El viaducte de Contreras. Madrid quedarà a 2 hores i mitja de València per carretera. Però n'hi ha més. El ministre de Foment, Rafel Arias Salgado, ha portat hui bones notícies sobre l'AVE Comunitat Valenciana-Madrid. Al principi d'any se signarà el conveni que posa en marxa el projecte”.

* Un detall sobre l'aeroport de Castelló.

Quan comentem que s'usa l'informatiu més amb un objectiu propagandístic que informatiu estem parlant (per mostrar en una sola notícia un resum de tot el que ja hem dit fins ara) del que representen obertures dels noticiaris com esta del *Notícies 9 1a Edició* del 6 de novembre de 1998:

“Hola, bon dia. Tot a punt perquè la Comunitat Valenciana dispose del tercer aeroport. Fa uns moments s'ha presentat el projecte de l'aeroport de Castelló. Unes instal·lacions de més de 6 milions de metres quadrats que es construiran entre les localitats de Vilanova d'Alcolea i Bell-lloc. Serà un aeroport per a l'aviació de dimensions mitjanes, per donar servei a la indústria taulellera i al turisme. Estos dos sectors venien demanant des de fa temps una infraestructura com l'aeroport per mantindre la seua competitivitat”.

La realitat és la contrària del que es pot conclure de sentir esta presentació. Es diu “tot a punt” i l'únic que hi ha és un projecte sobre el paper, amb prou faenes una simple maqueta. En realitat no se sap res de terminis, ni de finançament. Es desconeix quan costaria l'obra, d'on eixirien els diners, quan començarien els treballs, quines serien les seues dimensions i o es faria exactament. Però tots estos dubtes no es comenten. En realitat, aquell dia ens vàrem convertir per uns minuts en portaveus de la Diputació de Castelló i dels seu president, Carles Fabra, del partit Popular, principal impulsor del projecte.

* Les millores en cultura

Els informatius de Canal 9 no regategen esforços a l'hora de les qualificacions valoratives de tot el que es puga atribuir al Govern de la Generalitat.

Un bon exemple d'això és el que fa referència a la decisió governamental (dia 16 de febrer de 1999) de crear la Fundació per al Desenrotllament de l'Àudio-visual.

Esta aprovació dóna peu a dir que gràcies a la Fundació es faran a Sagunt els Estudis de Cine de la Comunitat Valenciana i, a partir d'això, els nostres informatius presenten la informació així:

A) Notícies 9 1a Edició. És la segona del dia (la primera, tot siga dit, era que els trens Alaris havien començat a funcionar entre València i Madrid) i es presenta així: “EL HOLLYWOOD VALENCIÀ: El Govern valencià posa les bases per a la construcció de la ciutat del cine de la Comunitat Valenciana. Els estudis, que convertiran València en la capital europea del cine, es faran a les instal·lacions del Alts Forns de Sagunt”. Més avant es parla que les estudis “seran referent a tot Europa”.

B) Notícies 9 2a Edició. Era la notícia d'obrir, al primera de totes: “Hola, bona nit. El Govern valencià, decidit a impulsar la nostra indústria audiovisual. Per això, ja és una realitat la Fundació Valenciana de l'Àudio-visual, una institució que naix, entre altres raons, per a construir una ciutat dedicada a la imatge. Sagunt albergarà un centre dedicat a la formació de professional del cine i la televisió i altres instal·lacions per a la producció àudio-visual. Es vol recuperar així la tradició cinematogràfica de la Comunitat Valenciana marcada per noms mítics

com Calabuch, el Cid o Cifesa. En paraules del director Luis García Berlanga, es el Hollywood valencià.

* **Els avançaments científics.**

Notícies 9 1a Edició. 30 d'abril de 1999.

Obrim informatiu de la següent manera: “Hola, bon dia. La sanitat valenciana ha sigut escollida per realitzar les proves experimentals d'un revolucionari avanç mèdic. Es tracta d'un pla pilot a escala internacional per frenar les morts per càncer de mama... A Espanya s'ha escollit l'Institut Valencià d'Oncologia davant la qualitat de les seues instal·lacions. Ací es posarà en pràctica, per primera volta a tot el món, este avanç. Es tractaran 50 dones que pateixen càncer de mama per veure com reaccionen al tractament”.

* **Les millores polítiques.**

Notícies 9 2a Edició. 22 d'abril de 1999. La tercera notícia del dia, de les més o menys quaranta que es donen en cada informatiu, comença així: “La Comunitat Valenciana té ara el triple de competències que tenia en el 95 [abans del Govern Zaplana]. Hui el ministre d'Administracions Públiques, Ángel Acebes, i el President de la Generalitat, Eduardo Zaplana, han tancat el traspàs de 7 noves competències que accentuen l'autogovern dels valencians”. L'anàlisi concreta de les competències transferides i la comparació entre les rebudes en els diferents etapes no apareix enlloc.

Quan es tracta de donar informació que puga beneficiar la imatge del Govern autonòmic no hi ha límit. No necessitem dades per dir que res hi ha comparable al que es pot disfrutar en la Comunitat Valenciana. Es redacta igual que ho faria un gabinet de premsa o una assessoria d'imatge. Un parell d'exemples:

A) *Notícies 9 1a Edició.* 1 d'abril de 1999. Així començava: “Hola, bon dia. S'amplien les possibilitats formatives dels estudiants valencians. La Comunitat Valenciana tindrà l'any que ve la major oferta universitària d'Espanya i una de les més grans d'Europa...”. Evidentment no s'oferien enlloc dades concretes comparatives amb altres autonomies o països europeus. El titular de presentació del tema era: LA MILLOR OFERTA.

B) Un titular de similars característiques el podíem trobar uns dies abans. També pareix obra d'un gabinet de premsa (del PP, està clar) i no fruit del treball d'un departament d'Informatius. Es referia a la compareixença davant la Comissió d'Interior del Congrés del ministre Mayor Oreja que defensava no tindre cap responsabilitat en unes determinades escoltes del CESID i la seua filtració a la premsa. Mentre el Govern defensava la legalitat de les seues accions, l'oposició opinava el contrari. El titular de portada del *Notícies 9 1a Edició* del 21 d'abril va ser: TOT LEGAL.

LA CONSTANT PRESENCIA DE SUCESSOS: ACCIDENTS, ASSASSINATS, JUIS, VIOLACIONS, ETC.

La consigna d'estar especialment atent a tot allò que siguin successos, com ja hem vist en els gràfics anteriors, és una màxima que presideix el Departament d'Informatius de Canal 9 i que tots els editors dels noticiaris compleixen escrupolosament.

Trobem edicions del Notícies 9 especialment assortides d'estes informacions tenyides de sang, o similars. Sobretot quan esdevé un fet luctuós destacat, s'allarga tant com es pot.

Així, per posar un exemple dels molts que es poden trobar, es pot esmentar el *Notícies 9 1a Edició* del dia 27 d'abril. Este era l'esquema d'arrancada del noticiari que s'encetava per l'accident d'autobús que un dia abans hi havia hagut a Alacant:

TEMA D'OBRIR..... Es mantenen en estat greu 9 dels ferits de l'accident d'ahir a Villafranqueza (Alacant) on van morir 10 persones.

1a NOTÍCIA..... Connexió amb Alacant per conèixer el comunicat mèdic sobre els ferits.

2a NOTÍCIA..... Així va ser l'accident a les sis de la vesprada d'ahir.

3a NOTÍCIA..... Connexió en directe amb el tanatori on estan els cadàvers.

4a NOTÍCIA..... Dia de dol a la Comunitat Valenciana. El President de la Generalitat assistirà esta vesprada al funeral.

5a NOTÍCIA..... La retirada del vehicle accidentat va ser complicada per culpa de la foscor de la nit.

6a NOTÍCIA..... Els passatgers de l'autobús eren jubilats que passaven les vacances a Benidorm.

7a NOTÍCIA..... Després de l'accident, la Confederació de Transports per carretera ha recordat que l'autobús és el mitjà de transport terrestre amb menors índexs d'accidents mortals.

8a NOTÍCIA..... Un tiroteig commou Castelló. Tiroteig entre la policia i els atracadors d'un banc. Un dels lladres ha mort i els altres dos han sigut detinguts.

9a NOTÍCIA..... Crònica de com havia sigut l'atracament que va acabar en el tiroteig mortal a Castelló.

10a NOTÍCIA..... Sense notícies de dos joves de Castelló que van ser expulsades de Chiapas treballant amb una ONG.

11a NOTÍCIA..... Incendi que ha cremat 15 hectàrees a Yatova. Ja està controlat.

12a NOTÍCIA Una xiqueta de 13 anys ferida en caure-li damunt una porteria de futbol-sala per culpa del vent.

13a NOTÍCIA..... Commoció a l'Institut de Batxillerat de Lliria: tornen a classe els companys dels dos joves morts fa sis dies, electrocutats a Viena durant l'excursió de fi de curs.

14a NOTÍCIA..... Inquietud entre antics pacients dels dos hospitals de València on s'ha detectat un brot d'hepatitis C. Nombroses visites als centres per saber si poden estar o no contagiats.

15a NOTÍCIA..... Un accident laboral en un edifici en construcció a València porta davant el jutge els sis encarregats de l'obra.

El mateix 27 el *Notícies 9 2a edició* oferia este guió d'inici:

TEMA D'OBRIR..... Evolucionen bé els ferits de l'accident d'autobús d'ahir a Villafranqueza on van morir 10 persones. Eren jubilats que estaven a Benidorm.

1a NOTÍCIA..... Connexió en directe amb l'Hospital d'Alacant per saber l'evolució dels ferits de l'accident d'ahir a Villafranqueza.

2a NOTÍCIA..... Funeral per les víctimes. Estava el President de la Generalitat, Eduardo Zaplana.

3a NOTÍCIA..... Recordatori dels fets de l'accident d'ahir a Villafranqueza.

4a NOTÍCIA..... El tacòmetre de l'autobús demostra que no anava per damunt de la velocitat permesa.

5a NOTÍCIA..... Els passatgers de l'autobús accidentat eren pensionistes espanyols, alguns dels quals vivien en l'estranger.

6a NOTÍCIA Connexió amb Alacant per saber quan eixiran cap a les seues localitats d'origen els cadàvers de les víctimes.

7a NOTÍCIA..... Atracador mort en un tiroteig durant un atracament a Castelló.

Cal tindre molt en compte que cap dels dos informatius que hem analitzat corresponen al dia mateix de l'accident de l'autobús de jubilats. Hem recollit a partir del dia després perquè es veja que la sobrecàrrega de successos no és només conseqüència de l'accident sinó que s'inclouen moltes altres notícies també de *crònica negra*.

L'endemà, al *Notícies 9 1a edició* del 28, hi tornava a haver un nou desplegament d'informació de successos. Ja feia dos dies de l'accident d'autobús d'Alacant:

Al dia següent, *Notícies 9 1a edició*, més sobre el mateix:

TEMA D'OBRIR..... Ja són 11 les víctimes mortals de l'accident d'autobús d'Alacant.

1a NOTÍCIA..... Connexió amb Alacant per informar de l'augment, una més, de víctimes mortals.

2a NOTÍCIA..... Salvador Herrero, de 72 anys, és la víctima número 11 de l'accident d'Alacant.

- 3a NOTÍCIA**..... Molts familiars dels ferits visiten els hospitals on estan ingressats.
- 4a NOTÍCIA**..... Este matí ha començat el trasllat de cadàvers a les seues poblacions d'origen.
- 5a NOTÍCIA**..... El Consell de Salut de la Comunitat Valenciana es reuneix per tractar del brot d'hepatitis que ja afecta més de 200 contagiats.
- 6a NOTÍCIA**..... Les autoritats sanitàries investiguen la malaltia coneguda com paràlisi del calcer que ha afectat diferents treballadors del sector a Villena.
- 7a NOTÍCIA**..... Una dona ratifica davant el jutge que un policia de Mislata la va violar.
- 8a NOTÍCIA**..... Un home de 38 anys mor ahir a València en caure d'un sext pis.
- 9a NOTÍCIA**..... Els cadàvers els dos joves valencians morts electrocutats a Viena encara tardaran uns dies a ser repatriats.
- 10a NOTÍCIA**..... Comencen les declaracions davant el jutge dels testimonis de l'accident al Port de València on van morir 18 persones.

Al dia següent, dia 29, el *Notícies 9 1a edició* començava de forma pareguda:

- TEMA D'OBRIR**..... Agressions de llauradors francesos a camions espanyols.
- 1a NOTÍCIA**..... Associacions agràries i exportadors denuncien nova campanya d'agressions dels llauradors francesos a camions espanyols.
- 2a NOTÍCIA**..... Missa en record dels jubilats que passaven unes vacances en Benidorm i van morir en un accident d'autobús.
- 3a NOTÍCIA**..... Un dels ferits de l'accident d'autobús d'Alacant ingressa en la Unitat de Cures Intensives.
- 4a NOTÍCIA**..... Centenars de persones acudeixen als hospitals per descartar que s'han contagiats de l'hepatitis C.
- 5a NOTÍCIA**..... La policia fa públiques les fotografies dels dos delinqüents detinguts dilluns en un atracament a Castelló.
- 6a NOTÍCIA**..... Els veïns de Sueras, a la Plana Baixa, estan alarmats perquè una part de la muntanya que hi ha damunt del poble té xicotets despreniments.
- 7a NOTÍCIA**..... Te mpestes de pluja i vent al centre i nord de la Comunitat Valenciana.

I este, és un altre exemple, és el *Notícies 9 1a edició* del dia 7 de desembre, 8 mesos després dels que hem vist abans. El model no varia:

- TEMA D'OBRIR**..... La policia busca més implicats en el linxament de Natzaret.
- 1a NOTÍCIA**..... La policia manté obertes les investigacions per trobar nous implicats.

2a NOTÍCIA..... El barri de Natzaret viu una calma tensa. Els veïns estan consternats.

3a NOTÍCIA..... La policia identifica una quarta persona que va segrestar la farmacèutica madrilenya Flora Jerez.

4a NOTÍCIA..... La policia no descarta noves detencions relacionades amb la xàrcia que des d'Alacant distribuïa drogues sintètiques per Espanya.

5a NOTÍCIA..... A Ondara s'ha desmantellat el major laboratori de drogues descobert enguany a Espanya.

6a NOTÍCIA..... Continuen buscant als Pics d'Europa el muntanyer valencià Josep Miquel Panach desaparegut fa deu dies.

7a NOTÍCIA..... Temporal de neu. La neu cobreix molts pobles i paratges de la Comunitat Valenciana.

8a NOTÍCIA..... Informació complementària sobre el temporal de neu a l'interior de Castelló.

Hi ha dies en què la presència de successos es fa més clara. Cara a la reunió que vàrem tindre amb el cap d'Informatius a mitjans de desembre, este Comité, davant les seues afirmacions que s'estava reduint l'abusiva atenció als successos, va presentar un senzill estudi que demostrava que des del 1 al 16 d'aquell mes (contant la 1a i la 2a edició dels Notícies 9), de les 32 obertures d'informatiu, 21 recollien un tema de successos (incloent desgràcies provocades per l'oratge). En concret aquelles 32 obertures d'Informatiu, detalladament, tractaven els següents temes:

Obertures per temes de l'1 al 16 de desembre.

SUCCESSOS.....	21
FESTES.....	6
POLÍTICA.....	3
SOCIETAT.....	1
FUTBOL.....	1

Hi ha un detall referit al *Notícies 9 1a Edició* que és molt significatiu. Este noticiari, que comença a les dos de la vesprada, sempre arranca amb temes de Comunitat Valenciana, diguem-ne obertures autonòmiques. Quan es trenca esta norma estem davant d'un cas excepcional. Doncs bé, excepte en informacions de tipus econòmic (sempre bones notícies que puguen significar que la situació econòmica és manifestament positiva), només temes de successos poden trencar la norma d'encetar l'informatiu per temes de casa. Mai destacades informacions sòcio-polítiques de les moltes que han passat en l'últim any (fora del cas Pinochet en un parell d'ocasions) s'han merescut el lloc més destacat del informatiu i, en canvi, sí han obert el Notícies 9 informacions com les que, a tall d'exemple, venen a continuació:

- 17 de novembre de 1998. “Hola, bon dia. Drama a Astúries. 8 xiquets morts en un accident de trànsit”.
- 11 de gener de 1999. “Hola, bon dia. L’euro cau bé en les borses”.
- 18 de gener de 1999. “Hola, bon dia. Les borses tiren cap amunt després de la megafusió entre els bancs de Santander i Central Hispano”.
- 26 de gener de 1999. “Hola, bon dia. Estem pendents de la dramàtica situació del periodista espanyol Javier Espinosa, segrestat per la guerrilla de Sierra Leone”.
- 8 de febrer de 1999. “Hola, bon dia. El món mira hui cap a Jordània, una país de dol per la mort del rei Hussein”.

Qualsevol notícia de successos és susceptible d’obrir informatiu. Qualsevol fet d’estes tipus pot ser la notícia del dia, el fet suposadament més important de la jornada.

Es troben uns ossos, obrim informatiu.

Esta va ser l’obertura del *Notícies 9 1a edició* del dia 8 de juliol:

“Hola, bon dia. La Guàrdia Civil manté a hores d’ara cordonada una zona de la muntanya al voltant del Far de Cullera. Ací, en l’interior d’una cova, dos joves han descobert el cadàver d’una persona i això ha mobilitzat les forces d’ordre. Segons les primeres hipòtesis les restes podrien ser d’una jove de 16 o 17 anys que estaria morta des de fa 4 anys. A hores d’ara continua la búsqueda de més restes. La identificació del cadàver es farà molt difícil perquè se li han després totes les dents”.

I esta la de la 2a Edició, suposadament es disposava de més dades:

“Hola, com estan. La investigació està oberta. Es tracta de saber a qui pertanyen les restes humanes que este matí han aparegut en una cova de Cullera. Les hipòtesis són diverses però podrien ser d’una dona. Ara els forenses estan analitzant els ossos per determinar la seua procedència. Fins i tot podria ser que algú els haguera depositat en eixa cova situada prop del Far de Cullera. Uns xiquets trobaven ahir el crani i a partir d’eixe moment un gran dispositiu de la Guàrdia Civil i dels Bombers han rastrejat pam a pam la gruta”.

Després en la notícia es deixava clar que el que s’havien trobat eren exactament un crani, no sencer, i quatre ossos més.

Res no apuntava, per tant, que les restes pogueren ser el resultat d’un fet violent, d’un assassinat o circumstància pareguda però nosaltres vàrem donar esta informació com el més destacat que teníem per contar aquell dia.

Hi ha dos dades que confirmen que estàvem davant una notícia menor:

- 1) Mai més no vàrem tornar a tractar el tema.
- 2) Els diaris de l’endemà o no parlaven del tema o li dedicaven una atenció mínima.

Mentre nosaltres obríem informatiu per la trobada de les restes humanes, els diaris valencians destacaven en les seues portades altres informacions com la disposició de l'Acadèmia de Cultura Valenciana a acceptar la pau sobre el valencià, les pressions empresarials al alcalde d'Alacant sobre la urbanització de la ciutat, l'enderroc de cases en el barri del Pouet de València, l'enfrontament entre 18 militars i la policia local d'Alacant en el port alacantí o un informe que demostrava que l'Hemisfèric és el planetari més car d'Espanya.

La policia busca un piròman, obrim informatiu.

El *Notícies 9 1a edició* del 2 d'octubre es va obrir de la següent manera:

“Hola, bon dia. La Guàrdia Civil de València busca un piròman en les muntanyes de La Safor. És el presumpte responsable dels 13 incendis que s'han declarat en l'últim mig any...”

No es tractava que es tinguera encerclada una persona en les muntanyes de la Safor, ni que es disposara d'informació sobre les pistes que tenia la policia. Només era que els incendis eren a les muntanyes de La Safor i que, donat que dels focs ja se n'havia parlat, es deia que s'estava buscant el suposat responsable en les muntanyes de La Safor. No pareix una notícia digna de ser especialment destacada que les forces de seguretat es dediquen a buscar als responsables d'un foc quan hi ha un foc, o d'un assassinat quan hi ha un assassinat.

La Guàrdia Civil continua investigant, obrim informatiu.

Notícies 9 1a edició del 24 d'agost:

“Hola, bon dia. Es confirma que la màfia russa esta cada volta més assentada al sud de la Comunitat Valenciana. La Guàrdia Civil continua investigant l'assassinat d'un súbdit rus a Orihuela, este cap de setmana...”

Ni una sola informació afegida al fet que hi havia hagut un assassinat feia dos dies i que la Guàrdia Civil investigava el cas. Però el tema obria informatiu.

Tampoc en l'apartat de successos es desaprofita l'ocasió de introduir informacions que puguen donar eixa imatge que la Comunitat Valenciana és “el món meravellós” on tot va un poquet millor que en la resta de llocs. Encara que siga al preu d'utilitzar problemàtiques que alcen alarma social i encara que s'haja d'obrir els informatius amb notícies menors, tractant temes poc definits, futuribles inconcrets que representen sobrevalorar unes determinades dades de què es disposa.

Així, en el *Notícies 9 2a edició* del 2 de novembre, uns dies durant els quals els temes d'agressions domèstiques a dones estaven especialment d'actualitat, es va obrir amb l'anunci que els jutges valencians farien juís ràpids per a casos de violència domèstica i es crearia una bases de dades d'este tipus d'agressors per tindre'ls fitxats, com si això ja no existira.

La presentació de la notícia començava:

“A la Comunitat Valenciana es fan passos importants per combatre la violència domèstica...” i s'explicava els futurs juís ràpids i la creació de la base de dades.

Ja dos setmanes abans, en *Notícies 9 2a edició* del 14 d'octubre havia obert amb el fet que les Corts Valencianes havien acordat demanar al Tribunal Superior de Justícia valencià que es creara la figura del fiscal encarregat de protegir les dones maltractades.

I el *Notícies 9 1a edició* del 7 havia destacat com la informació més important d'aquella jornada una notícia de similars característiques:

“Hola, bon dia. Més assistència i protecció per a les dones i els xiquets. La Guàrdia Civil ha presentat hui a Alacant, Castelló i València les noves unitats d'atenció per a dones i xiquets que pateixen maltractaments i abusos...”

LA CONSTANT PRESENCIA D'INFORMACIÓ SOBRE L'ORATGE.

Ja hem recollit en ratlles anteriors com *notícies* sobre l'oratge i les diferents inclemències meteorològiques tenen tracte preferent en els nostres informatius. Ja hem vist que el més habitual és que se'ls done un tractament de succés, vestint-les d'un caràcter extraordinari que habitualment no tenen, i justificar així la seua constant presència en els nostres noticiaris.

Cal dir, per situar-nos, que informació de l'oratge es dóna cada dia en tots els nostres noticiaris (i el Comité de Redacció no té res a dir al respecte, ens pareix oportú). El que resulta discutible, exagerat i fruit d'un intent de donar el màxim protagonisme a este tipus d'informacions és, a banda de la secció pròpia sobre l'oratge, col·locar estes notícies en altres àmbits dels informatius quan els aspectes que es recullen no tenen res de extraordinari. El Comité de Redacció considera que l'interés per donar molta presència a estes notícies respon a l'intent (coincident amb altres pràctiques dels nostres directius) de anar a temes que generen *consens en l'audiència*, temes no polèmics, no problemàtics, sobre els que tot el món està d'acord i molt recurrents. Teòrics de la informació expliquen este interés pels temes de consens, l'oratge concretament, amb la descripció aquella en què dos persones es troben en un ascensor i quan no saben de què parlar sempre acaben parlant del temps que fa.

De tota manera, val la pena anar a exemples concrets per concretar de què parlem:

Diferència amb altres cadenes

El cas del dia 2 de desembre de 1998, un dia d'intenses nevades a bona part d'Europa, Espanya inclosa, és un bon exemple de l'obsessió dels nostres informatius, en realitat dels nostres directius, per les notícies de l'oratge.

A continuació presentem un quadre dels minuts dedicats per les diferents cadenes que es poden vore des de la Comunitat Valenciana a l'onada de fred. Recollim el que cada cadena va dedicar a la informació de l'oratge del dia afegint la durada total del noticiari (32 minuts d'oratge de 85 de durada total, en el cas del *Notícies 9 1a edició*, com exemple). Cal considerar que aquell dia en terres valencianes va nevar però no hi va haver desgràcies materials o personals extraordinàries com sí va passar en altres indrets.

Minuts d'informació sobre les tempestes del 2 de desembre. **Comparativa entre totes les cadenes.**

	1a Edició	2a Edició
Canal 9	32 minuts de 85	22 minuts de 60
TVE	4 minuts de 45	3 minuts de 45
Tele 5	8 minuts de 55	6 minuts de 60
TV-3	3 minuts de 50	4 minuts de 45
Antena 3	4 minuts de 45	6 minuts de 45

Dos persones desallotjades, obrim informatiu.

El *Notícies 9 1a edició* del 3 de maig passat començava així:

“Hola, bon dia. Alacant es recupera després de la forta tempesta d'esta matinada que ha posat la por al cos a milers de veïns. En a penes mitja hora han caigut de colp 40 litres per metre quadrat. S'han inundat cases i baixos comercials i dos persones han sigut desallotjades enmig d'un intens temporal”.

Plou en les comarques del interior, només plou, obrim informatiu

”Notícies 9 1a. edició” del 15 de març de 1999. Així comença l'informatiu:

“Hola, bon dia. Dos dies ininterromputs de pluja a la Comunitat Valenciana. Feia molt temps que no vivíem esta situació. Ahir, l'aigua queia amb força al litoral nord de Castelló, acompanyada de pedra en molts casos, i causava problemes a les carreteres. Hi ha hagut danys en camps i propietats. Hui es valoren, encara que llauradors i ramaders també agraeixen l'aigua que ajuda un poc enmig de la sequera que patim. Hui ha continuat plovent, més cap a l'interior de la Comunitat Valenciana”.

Es a dir, es tracta, només, que durant dos dies ha plogut en diferents indrets de la Comunitat Valenciana. No dos dies plovent seguit en tota al Comunitat, no. Unes hores va ploure en uns punts i en altres moments en altres punts. En la majoria del territori pràcticament no va ni ploure. Les generalitats i les contradiccions de la presentació demostren la poca entitat de la notícia. Es parla de que feia molt de temps que “no vivíem una situació així”, sense concretar més, perquè la informació és tant inconcreta que és impossible establir comparacions mínimament il·lustratives. Es diu, com a primer argument de la incidència de les pluges, que “causava problemes a les carreteres”, cosa que no és dir molt ja que sempre que plou, per poc que ploga, la circulació es veu complicada. Després es diu, segon gran argument, que la tempesta “ha provocat danys en el camp i en propietats” però després s’afegeix que “l’aigua ha ajudat”. S’acaba dient que continua plovent.

La notícia és que plou perquè sempre que plou, i més si cau pedra, allà on això passa hi ha problemes en la circulació de cotxes i les collites es veuen perjudicades. Per tant no hi ha res d’extraordinari (ni desgràcies materials, ni víctimes, ni precipitacions extraordinàries, ni s’afecta la normal quotidianitat dels ciutadans) però nosaltres obrim informatiu amb este tema, com si no tinguérem res més important que contar a la nostra audiència. Obertures com estes són inimaginables en els informatius de qualsevol altra cadena televisiva seriosa que poguem imaginar.

L’oratge abans que res.

El dia 10 de febrer de 1999 que van passar totes estes coses:

- Polèmica a Euskadi en la constitució de les comissions del Parlament basc perquè Herri Batasuna pretén incloure en la de Drets Humans a l’etarra Josu Ternera.
- Compareixença del President Aznar al Congrés per explicar una carta que el vice-president Cascos va enviar al periodista Pedro J. Ramírez recordant-li tots els favors que li havia fet en el passat.
- Les bases d’Unió Valenciana decideixen que Fermín Artagoitia, secretari general del partit, no vaja en les llistes autonòmiques.
- L’absència de diputats socialistes impedeix que les Corts Valencianes creen una comissió d’investigació sobre la concessió de les FMs per part del Govern Zaplana.
- El Govern busca la fórmula legal per impedir que l’Assemblea kurda es pugui reunir al Parlament basc mentre Turquia avisa l’ambaixador espanyol dels efectes negatius de la iniciativa.
- Dimiteix Miguel Ángel Fernández Ordóñez com a president de la Comissió Nacional del Sistema Elèctric per les seues discrepàncies amb el Ministeri d’Indústria sobre els ajuts a les empreses elèctriques.

Nosaltres obríem així el *Notícies 9 2a edició*:

- “Hola, bona nit. La massa d’aire fred que afecta mig Europa ha entrat amb força a la península. A la Comunitat Valenciana s’ha traduït en una davallada radical de les temperatures que recorden que encara

queda hivern per davant. Però a la resta d'Espanya és alguna cosa més que una sensació. Carreteres tallades, alertes dels servicis d'emergència i dificultats per a la vida quotidiana. El blanc de la neu ha perdut la innocència a França. Allí, a la localitat alpina de Chamonix, encara busquen cadàvers davall dels més de 20 xalets arrasats per un allau. Han recuperat 10 cossos però els morts poden arribar a 15”.

Caricaturitzar la informació.

Resulta demostratiu de com es treballa en el nostre departament d'informatius vore com quinze dies abans de l'anterior cas esmentat, també en el *Notícies 9 1a. Edició*, concretament del dia 25 de febrer, es donava, com a quarta notícia del dia, una informació de dos minuts que, fent-se ressò que la primavera arribava primer amb calor i després amb pluja després d'un hivern fred, presentava la notícia així:

“Al carrer es comenta, este oratge no hi ha qui l'entenga”.

El vídeo portava tres talls de veu de diferents ciutadans als que s'havia fet una d'aquelles recurrents enquestes que es fan per vestir un vídeo de testimonis sense més valor que el de passar pel carrer en aquell moment. Els arguments que s'oferien no tenien el més mínim interès informatiu. El primer deia que els canvis en l'oratge “no poden ser bons”, el segon que “per culpa dels canvis de temperatura tenia la grip des del Nadal” i el tercer que “això no s'entén, deu ser coses dels coets que tiren a l'espai”.

Finalment, per acabar de demostrar el destarifo d'haver inclòs en l'informatiu un vídeo de similars característiques, s'acabava amb un tall de veu d'un dels meteoròlegs de Canal 9 que explicava que “a l'entrada de la primavera estos canvis d'oratge són del tot normal”.

Però este últim cas no és excepcional. Fets sense cap valor informatiu convertits en suposades notícies. Val la pena recollir un parell més de casos concrets sense que vullguem fer una llista exhaustiva de tots estos *excessos desinformatius*:

- Tercera notícia de la *1a Edició* del 31 de juliol de 1998: “Sempre fa calor a l'estiu però la d'este més de juliol no és habitual”.
- El *Notícies 9 1a. Edició* del 23 de setembre de 1998 arrancava així: “Hola, bon dia. Plugues i temperatures a la baixa pel primer dia de tardor. Una estació de màxima atenció per als valencians pel perill de gota freda...”
- Quarta notícia del *Notícies 9 1a edició* del 29 de setembre: “La pluja que va caure ahir ha estat ben rebuda pel sector citrícola. La campanya necessita aigua per tal que el calibre del fruit augmente. Les taronges primerenques són menudes i el comerç les rebutja”.
- 29 d'octubre. Inici del *Notícies 9 1a edició*: “Hola, bon dia. Està apunt d'acabar el mes i no plou. Els llauradors de la Comunitat comencen a mirar el cel amb preocupació”.

- 4 de novembre. Així comença el *Notícies 9 1a edició*: Hola, bon dia. Estem vivint una tardor atípica, no venen les pluges i la sequera comença a causar problemes. La falta d'aigua i la forta calor està provocant pèrdues milionàries al camp... Es comença a vore el futur amb preocupació”.
- 24 de novembre. *Notícies 9 1a edició*, així obrim: “Hola, bon dia. El fred és la notícia de la jornada. En una de les nits més fredes de l'any a la Comunitat Valenciana, a moltes carreteres de l'interior han aparegut plaques de gel i Protecció Civil demana prudència als conductors”.
- 1 de desembre. *Notícies 9 2a edició*.. Començament: “Hola, bona nit. Mitja Comunitat Valenciana és blanca. Si vosté viu a les províncies de València i Castelló i enfila la carretera no tardarà més de 40 minuts en vore neu... Temperatures de ple hivern”.
- 9 de desembre. *Notícies 9 1a edició*. Així es presenta una informació que no recull altra cosa que a mitjan desembre fa fred. “El fred i la neu que ha fet estos dies es quedaran durant tota la setmana. El sol no ens abandona i això fa que el fred siga més intens, sobretot, a l'interior de la comunitat. A la plana d'Utiel les temperatures han arribat esta matinada als 6 graus davall zero”.
- Sexta notícia del *Notícies 9 1a edició* del 24 de març de 1999. La notícia és: plou. “La pluja ha tornat, quan encara està recent l'aigua caiguda en les últimes falles. La primavera, per tant comença amb l'aigua que ha faltat en els mesos d'hivern i tardor. Estes pluges generalitzades, permetran als llauradors estalviar regades i que els aqüífers es recuperen”.

A la Comunitat Valenciana va tot tan bé que, fins i tot, es positiu que una pedregada destrosse les collites.

Per acabar amb el tema oratge, una informació que és tota una cabriola per complir tots els preceptes que marquen la línia informativa dels noticiaris de Canal 9. És a dir, qualsevol dada meteorològica és important, qualsevol té caràcter extraordinari, però al mateix temps és convenient no donar notícies negatives ja que la Comunitat Valenciana sona a paradís on tot va bé. La suma d'estos dos manaments porta a un titular com el que es podia vore el dia 25 de novembre de 1998, en el *Notícies 9 1a Edició*:

FRED BENEFICIÓS

“Una forta pedregada destrossa la collita d'hortalisses i flors a Pilar de la Horadada. La baixada de temperatures resulta molt beneficiosa per al camp en general”.

Capítol 3

Obviant l'obligat compliment de la llei, despreciant el drets dels ciutadans a rebre una informació lliure i veraç, ignorant la llibertat d'expressió dels professionals, els directius del departament d'Informatius de Canal 9 (Pau Pérez Rico i els seus més estrets col·laboradors Menchu Illán, Jesús Martínez, Josep Magraner, Lluís Motes, Rodolfo Ferrer i Rafael Medina) són responsables d'una continuada manipulació i censura informativa que preten beneficiar els interessos polítics d'Eduardo Zaplana i el Partit Popular.

Tant la Llei de Creació com l'Estatut de Redacció consagren els principis de pluralisme i imparcialitat en la informació però els noticiaris de Canal 9 fan just el contrari: són partidistes, parcials i, sempre, a favor del PP.

Qualsevol notícia que puga perjudicar els interessos del Partit Popular s'amaga. Tot allò que pot resultar beneficiós, s'exagera i sobredimensiona.

Informatius convertits en espais de propaganda fugint de tots els temes que poden resultar conflictius i polèmics. A Canal 9 s'aposta per la trivialització de la informació encara que es mostre una realitat irreal.

Per culpa de totes estes pràctiques, els nostres informatius són, en realitat, desinformatius encara que això signifiqui defraudar el dret a la informació dels ciutats, traïr els principis bàsics de la professió periodística i incomplir la Llei de Creació de RTVV;

encara que això implique

renunciar a ser informatius de referència

Front estes pràctiques, el Comité de Redacció ha perseverat en la negociació i en les propostes però els directius mai han reconsiderat les seues decisions. No han donat ni un pas arrere en la manipulació i la censura, no han rectificat la depuració de periodistes feta a l'estiu del 97 i han continuat incomplint l'Estatut de Redacció.

Bloquejades les converses dins de la casa per culpa de la intransigència del Cap d'Informatius, el Comité de Redacció ha tocat totes les portes que ha pogut per procurar el compliment de la llei dins el departament d'Informatius de Canal 9. Hem arribat a comparèixer davant les Corts, hem demanat reiterada i infructuosament un entrevista amb el President de la Generalitat, Eduardo Zaplana, i hem posat en marxa el tràmit judicial per portar als tribunals l'incompliment de l'Estatut de Redacció. Tot per procurar que els ciutadans de la Comunitat Valenciana puguen rebre, com diu la Constitució, informació lliure i veraç. En esta empresa continuarem.

La absoluta trivialització informativa que es practica en els informatius de Canal 9 porta a la realitat que els nostres noticiaris no siguen referència informativa per a res. Com a màxim, es podria resoldre que només en l'apartat de successos i de futbol hi ha el necessari seguiment (a nivell quantitatiu) de l'actualitat que a un mitjà de comunicació amb pretensions se li ha d'exigir. Però en els dos casos, observar les informacions més de prop contradiu l'anterior afirmació.

En el cas dels successos, perquè l'exageració i l'abús a l'hora d'incloure estos temes en els informatius porta a una super-informació que resulta desinformativa en tant que no es passa el llindar d'una continuada mostra de sang i fetge (ofegats, maltractats, assassinats, ferits, accidentats de tot tipus, segrestats, grans operacions policials... O juís per qualsevol de totes estes coses). Els successos apareixen a bastament en pantalla però mai es planteja la possibilitat d'anar més enllà en la investigació de possibles responsabilitats ja siga en accidents de trànsit, dones maltractades, ciclistes atropellats, assassinats...

Pel que fa al tema del futbol, la situació és pareguda. Es planteja eixa informació com si d'un microespai futbolístic dins els *Notícies 9* es tractara i es contrau l'obligació d'omplir eixos minuts amb coses de futbol existisca o no actualitat d'interés.

En resum, s'acaba en una informació de successos pròpia del clàssic *El Caso* i una informació esportiva (de futbol) més pròpia de *Superdeporte*, *As* o *Marca* que d'un informatiu global com se suposa són els *Notícies 9*.

Considerem que l'actual model dels informatius de Canal 9 ha abandonat tota pretensió de satisfer la necessitat d'informació que puga tindre un ampli espectre de la població valenciana i ha apostat per un model més arrevistat. Un model que significa renunciar a tot un ampli ventall de la ciutadania que està interessada per les coses que veritablement són transcendents en la vida quotidiana de les persones i que, més enllà de fets anecdòtics, ajuden a formar-se una opinió de la complexa realitat del món en el qual vivim. A això hem renunciat. La renúncia no està deslligada ni de la tasca propagandística en favor del govern de la Generalitat, ni de la progressiva depuració de la Redacció que s'ha fet fins a deixar-la neta de bona part dels professionals més experimentats.

L'aposta per uns informatius arrevistats és conseqüència de la conversió de Canal 9 en una eina de propaganda.

La superficialitat en els temes suposa no entrar en les qüestions sòcio-polítiques més polèmiques o, a tot estirar, passar per ells de puntetes i sense aprofundir més enllà d'un parell de frases i, això sí, un bon grapat de declaracions. Es pretén no entrar en qüestions que puguen ser políticament molestes i la millor manera de fer-ho és parlar d'elles quantes menys voltes millor. Els successos, el futbol i l'oratge, ja ho hem dit, són temes simples, que arriben de manera senzilla als espectadors i creen consens.

També a nivell professional, i més plantejada com hem dit que es planteja, esta informació superficial és més senzilla de fer. Com que la majoria d'ocasions no cal massa coneixement previ dels fets, no és necessari que siguen especialistes els que s'ocupen dels temes que s'inclouen en

els informatius. Apel·lant al periodisme de declaracions en estat pur (sobretot de testimonis anònims que aporten el que han vist o les seues opinions) i seguint la tendència que porta a donar per bones les primeres versions de què es disposa sense anar més al fons de les qüestions, es pot omplir tranquil·lament un informatiu de quaranta-cinc, seixanta o noranta minuts.

La conseqüència de tot això és la renúncia total i absoluta a ser informatius de referència que és el que en opinió d'este Comité de Redacció haurien de ser els noticiaris de Canal 9. Creem que s'accepta este model perquè és més senzill de fer, permet expulsar de la confecció dels noticiaris bona part dels periodistes més experimentats i, al mateix temps, no obliga a tractar temes de l'actualitat socio-política que podrien resultar molestos per al Govern de la Generalitat i per al seu president, Eduardo Zaplana. Si damunt els professionals que relleven als de més antiguitat són companys amb contractes en precari, com és el cas, les tasques de manipulació informativa, perquè d'això estem parlant, són encara un poquet més fàcils.

A les nostres observacions respecte a l'empitjorament de la qualitat de les imatges se'ns contesta amb que “cal abaixar el nivell per abaratir costos”

La falta de preocupació pel nivell del producte informatiu que Canal 9 ofereix arriba, fins i tot, al que hauria de ser, almenys formalment, una de les primeres, si no la primera, preocupació dels nostres directius: la qualitat de les imatges que ixen en pantalla. Davant les queixes d'un considerable nombre de companys al respecte, no hem trobat més respostes per part dels que manen al Departament d'Informatius que “el que importa és que les coses isquen en el seu dia i a la seua hora” o “cal abaixar el nivell per abaratir costos”.

Però els costos s'intenten reduir no disminuint el nombre de càrrecs i directius, que augmenten; ni amb una millor planificació del treball, que continua sent desastrosa; ni amb l'optimització d'equips ENG, que continuen sense existir... Res de tot això.

El que s'ha fet és apostar per les opcions menys recomanables per fer una informació plural, veraç i de qualitat:

- Es canvia personal fix per contractat. Per exemple, en els programes informatius no diaris hem passat de tindre uns quants operadors de càmera fixos i tan sols un contractat a tindre'n únicament un de fixe i tota la resta contractats.
- S'usa el personal contractat en pràctiques o becariis com a personal qualificat. Són persones sense experiència i que entren en Canal 9 per aprendre al costat de professionals experimentats, que cobren la meitat, una quarta part o menys d'un sou normal però, aprofitant-

se de les seues ganes de fer coses i la seua debilitat contractual, la direcció els fa treballar com a professionals qualificats. Esta pràctica, absolutament irregular, demostra un total menyspreu pel nivell del producte informatiu que elaborem i significa incomplir flagrantment la normativa laboral.

- Es contracten empreses productores que no donen els mínims de qualitat que qualsevol mitjà audiovisual ha d'exigir.

Els directius de Canal 9 es neguen a reconéixer la figura del *repòrter gràfic*, habitual en totes les cadenes de televisió. Així, es divideix més encara la Redacció i s'allunya els càmeres de l'estructura informativa.

La voluntat de la direcció de Canal 9 de no enfortir l'estructura informativa de la casa és veu, igual que ja hem comentat la tasca de depuració de redactors, en la negativa a reconéixer la figura del repòrter gràfic. Una categoria que existeix en totes les cadenes espanyoles o estrangeres però que Canal 9 ha obviat des del primer dia, tot i les reiterades demandes que s'han fet en este sentit. La figura del repòrter gràfic és essencial per integrar els responsables de la captació d'imatges en la tasca informativa però en la nostra empresa no es contempla. Justament al contrari, el que es fa és apartar cada vegada més clarament els càmeres de l'estructura de la Redacció.

Cal parar-se un moment per concretar un poquet més el que volem dir quan parlem d'apartar el càmera de l'estructura de la Redacció i dels procés informatiu en general.

Es va començar per traure este col·lectiu de la dependència organitzativa dels equips d'edició, per ubicar-lo fora de la Redacció i s'acaba en no explicar-los ni el contingut de la notícia assignada. Només es detalla el material que cada repòrter s'haurà d'emportar i ja no es va més enllà.

En este sentit, per tot el que suposa de menyspreu professional i per les greus conseqüències que representa per al producte que arriba als espectadors, la situació és insostenible. No és possible que als responsables de la captació d'imatges se'ls tracte com a operadors de càmera però se'ls demane com si foren repòrters gràfics.

La pròpia integració dels càmeres en l'Estatut de Redacció és la demostració del seu paper imprescindible en el nostre procés productiu ("primer és la imatge" i les noves tecnologies imposen nous mètodes de treball que incideixen en el paper fonamental de la captació i tractament

d'imatges), però esta presència en l'Estatut ha de reflectir-se també en el reconeixement professional diari de la tasca veritable que es desenvolupa.

Al final, la distribució i organització del treball al departament d'Informatius de Canal 9 va cap a un model en què es pretén que els membres de la Redacció funcionen com a autòmats dirigits per un reduït nombre de directius, als periodistes se'ls demana que facen unes preguntes concretes i obtiguen unes respostes determinades, als repòrters que graven tot l'anterior sense cap més preocupació. El periodista convertit en *peu de micro* articulat i el repòrter gràfic en *trípode*, i tot dirigit per control remot des dels despatxos, esta pareix la situació que els nostres directius anhelien.

La conseqüència negativa de tot este seguit de pràctiques, d'este model organitzatiu, és que la qualitat de la informació de Canal 9 és inversament proporcional a la importància de les notícies a cobrir. I això és el que ens impedeix ser informatius de referència. Un seguit d'exemples serveixen per il·lustrar el que hem comentat.

La treva d'ETA.

Quan el dia 18 de setembre de 1998, al voltant de les 22'30 hores, la banda terrorista ETA va anunciar que deixava temporalment de cometre atemptats, Canal 9 va ser l'única de les grans televisions que es poden vore a la Comunitat Valenciana que no només no va interrompre la programació per informar de tant important fet, sinó que ni tan sols va sobreimpressionar sobre la pantalla un rètol (tènicament un *crawl*) sobre la qüestió.

Encara més, com que Canal 9 no disposava d'informatiu nocturn, aquell 18 de setembre, els espectadors que se n'anaren a dormir sense connectar amb cap altra cadena que esta no es van assabentar de la treva etarra.

Certament sí que es va incloure el tema en l'informatiu de mitjanit del segon canal (amb una audiència que no arribava ni al 1 per cent), però en el primer, en Canal 9, es va ignorar la, segurament, notícia més esperada dels últims 20 anys.

Per acabar d'arredonar esta falta de sensibilitat informativa, val la pena recordar que l'endemà, en la tertúlia matinal de Canal 9 *A primera hora*, el convidat va ser el president del Vila-real Club de Futbol, Fernando Roig, i el tema central de la conversa era, evidentment, el futbol. Totes les altres cadenes van dedicar les tertúlies matinals a la notícia del dia, al alto-el-foc d'ETA. Per exemple, TV-3 va tindre de convidat un valencià, Antoni Asunción, en tant que ex-ministre de l'Interior.

Quan unes setmanes després, en una reunió entre el Comité de Redacció i la Direcció d'Informatius, vàrem plantejar esta, per a nosaltres, clara manca de sensibilitat i agilitat informativa, el cap del departament, Pau Pérez Rico, ens va contestar que Fernando Roig havia fet unes observacions molt adequades sobre la treva d'Eta i les seues conseqüències..

El cas Pinochet, tard i malament.

El 25 de novembre de 1998, la Cambra dels Lords de Londres havia de decidir sobre l'extradició o no del dictador Pinochet. L'inici de la lectura de la resolució dels lords era a les 15'00 hores.

El *Notícies 9 1a Edició*, a diferència de la resta de mitjans, no va apostar per fer un espai especial sobre el cas. Per tant, l'inici de l'acte ens va agafar en plena secció d'esports, que havia començat uns minuts abans.

En arribar l'hora, es va interrompre la secció esportiva i es va passar al presentador principal de l'informatiu per anar a la Cambra dels Lords en directe.

Quan es va connectar, els primers lords ja havien expressat la seua decisió. Nosaltres no diguérem res al respecte.

Durant 20 segons es va vore i escoltar, en anglès i sense traducció, un dels lords parlant, a qui en cap moment es va identificar.

Passats els 20 segons es va tallar el senyal i es va tornar a donar pas a la secció d'esports dient que quan hi haguera decisió definitiva ja tornaríem a Londres.

No ens vàrem enterar que, a aquelles altures, els lords ja havien fet pública la seua decisió (la lectura de la resolució havia sigut molt breu) i havien acceptat l'extradició de Pinochet. Les altres cadenes de televisió varen posar-se immediatament a analitzar la resolució.

Canal 9 va continuar amb esports. Com si res.

Al cap de 8 minuts es va tornar a tallar la informació esportiva i es va anunciar que tornàvem en directe a la Cambra dels Lords.

No era cert. No era en directe. A aquelles altures ja ens havíem adonat que la decisió dels lords s'havia donat a conèixer entre les 15'00 i les 15'05. Les altres cadenes l'havien donada en directe amb traducció simultània.

El que nosaltres vàrem oferir a les 15'18, dient que era connexió en directe, eren imatges gravades de feia un quart d'hora i sobre elles, i de molt mala manera, un intèrpret, balbucejant, va anunciar que els lords s'havien pronunciat a favor de l'extradició de Pinochet.

Al remat, va resultar que la notícia sobre el fet informatiu més important de la jornada, sobre el que tota l'opinió pública tenia la vista posada, la vàrem donar d'una manera més que deficient i tot per no haver fet una aposta decidida. Calia haver desplaçat un enviat especial a Londres, haver fet un espai especial dins l'informatiu sobre el tema i assegurar que l'intèrpret elegit estaria a l'altura de les circumstàncies. Tres coses que, a la vista dels resultats, tots els mitjans van fer. Tots excepte un, Canal 9.

El bombardeig dels EUA contra l'Iraq: 25 minuts per a enterar-nos i 2 hores per a informar.

Estem davant una repetició dels casos anteriors. Una notícia de primera magnitud i Canal 9 no està a l'alçada. Donem la informació més tard i pitjor que ningú i no es tracta d'un juí, sinó d'una lectura objectiva del que va passar.

El 16 de desembre de 1998, després de molts dies d'amenaçes i anuncis, avions dels Estats Units i de la Gran Bretanya ataquen l'Iraq davant les negatives del president Sadam Hussein a acceptar el control internacional del seu armament.

L'atac comença a les 22'50 hores. Així recull l'esclat i la informació posterior cadascuna de les cadenes que es poden veure a la Comunitat Valenciana:

Televisió Espanyola i Antena 3 tallen immediatament la programació i anuncien l'atac amb imatge de la cadena nord-americana CNN. Tele 5 sobreimpressiona un *crawl* en pantalla fent-se ressò de l'inici de l'atac a l'Iraq. TV3 també posa un *crawl* i, tot seguit, interromp un partit de futbol del Barça que estaven emetent per ampliar la informació del bombardeig. Canal 9 ni altera la programació, ni sobreimpressiona un *crawl*.

25 minuts després, en l'inici del programa *Fem tele*, un dels presentadors explica que els americans han començat a atacar l'Iraq i que a les dotze la nit Canal 9 ampliarà la informació. De les 23'20 a les 23'40, mentre Canal 9 emet normalment el programa *Fem tele*, Televisió Espanyola i Antena 3 es mantenen en el seguiment de l'atac, mentre Tele 5 i TV3 fan diferents avanços informatius. Durant estos 20 minuts, compareix en roda de premsa el primer ministre anglès, Tony Blair, per explicar les característiques de l'ofensiva. Canal 9 és la única cadena on no apareix Blair.

A les 23'40 Canal 9 sobreimpressiona (50 minuts després de l'inici de l'atac) un *crawl* amb l'anunci del bombardeig.

A les 00'01 hores, totes les cadenes excepte Canal 9 tornen a tallar la programació per escoltar en directe una intervenció del president dels Estats Units, Bill Clinton.

A la mateixa hora, comença el informatiu de mitjanit de la segona cadena de Canal 9 (amb una audiència testimonial) que, durant 3 minuts, es fa ressò de l'atac anglo-nord-americà contra l'Iraq. No s'inclouen ni declaracions de Blair, ni tampoc de Clinton.

A les 00'50 hores (dos hores després de l'inici de l'atac a Iraq) comença un especial informatiu a Canal 9 que dura 10 minuts. No s'inclouen en cap moment les paraules de Clinton i Blair. Per contra es manté que cap font oficial no ha confirmat l'inici de l'atac, cosa que havien fet feia més d'una hora Blair i Clinton.

L'atac de l'OTAN sobre Iugoslàvia, en totes les cadenes menys en Canal 9.

Quan el 23 de març de 1999, els avions de l'OTAN van atacar Iugoslàvia, després de molts dies d'amenaques, Canal 9 va ser la cadena que més va tardar a informar del fet.

L'atac es va iniciar a les 20'00 d'aquella vesprada.

Mentre totes les cadenes informaven d'immediat tallant la programació (TVE, Antena 3 i TV-3) o, com a mínim, posaven un *crawl* (Tele 5), nosaltres no férem ni una cosa ni l'altra. Els nostres espectadors varen haver d'esperar a les 20'30 que començara el *Notícies 9 2a Edició* per saber de l'atac de l'Aliança. El errors van anar més enllà i, fins i tot, vàrem incloure, un vídeo sobre com esperava Belgrad els atacs, sobre si estos arribarien o no, quan els avions ja portaven 30 minuts tirant bombes.

El següent quadre mostra clarament la diferència sobre com i quan van tractar les diferents cadenes l'atac de l'OTAN. Així va reaccionar cadascuna en aquell moment inicial del conflicte:

ANTENA 3

- ⇒ 20'00 hores..... Crònica telefònica en directe de l'enviat especial a Belgrad sobre imatges de la ciutat.
- ⇒ 20'10 hores..... Connexió en directe (traducció simultània) amb el discurs del secretari general de l'OTAN, Javier Solana.
- ⇒ 20'15 hores.....Connexió en directe (traducció simultània) amb el discurs del president USA, Bill Clinton.

TELEVISIÓ ESPANYOLA.

- ⇒ 20'05 hores..... Crònica telefònica en directe de l'enviat especial a Belgrad sobre imatges de la ciutat.
- ⇒ 20'10 hores..... Connexió en directe (traducció simultània) amb el discurs del secretari general de l'OTAN, Javier Solana.
- ⇒ 20'15 hores.....Connexió en directe (traducció simultània) amb el discurs del president USA, Bill Clinton.

TV-3

- ⇒ 20'05 hores..... Crònica en directe del corresponsal a Brussel· les. Imatges de Belgrad.
- ⇒ 20'10 hores..... Connexió en directe (traducció simultània) amb el discurs del secretari general de l'OTAN, Javier Solana.
- ⇒ 20'15 hores.....Connexió en directe (traducció simultània) amb el discurs del president USA, Bill Clinton.

TELE 5

- ⇒ 20'05 hores..... Crol anunciant l'atac contra Iugoslàvia.
- ⇒ 20'27 hores..... Crònica telefònica en directe de l'enviat especial a Belgrad, sobre imatges de la ciutat.

CANAL 9.

Res fins a les 20'30 hores.

- ⇒ 20'30 hores..... Inici del *Notícies 9 2a Edició*.
- ⇒ 20'33 hores..... Imatges de Belgrad amb comentaris per part dels presentador des del plató.
- ⇒ 20'34 hores..... Tall de veu de 25'' del secretari general de l'OTAN, Javier Solana (declaracions de les 20'10 hores). Les paraules de Solana s'emeten en anglès i sense traduir.

El *Notícies 9 2a Edició* no va dedicar a la informació de l'inici dels bombardejos més enllà de deu minuts. Això sí, en arribar a l'espai d'opinió *Blanques i negres*, presentàrem el començament de l'atac com el possible inici de la III Guerra Mundial. En aquell informatiu als temes de futbol els donàrem 23 minuts.

L'Acadèmia de la Llengua, un tema menor per a Canal 9.

No només en temes de fora de la Comunitat Valenciana Canal 9 defrauda quan es tracta d'ocupar-se d'informacions veritablement importants que van més enllà dels habituals temes d'agenda o institucionals que tractem.

El cas que segueix és un bon exemple de com tampoc en temes de casa nostra es pot considerar que els informatius de Canal 9 són noticiaris de referència.

El dia 21 d'octubre de 1998, es feia en les Corts el ple per a l'elecció dels membres de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. Era la primera vegada que les negociacions sobre la composició del nou organisme arribaven a les Corts.

Finalment, PP i PSPV no es van posar d'acord en els noms a incloure i, en lloc de tancar la composició, el que es va decidir va ser posar en marxa una comissió per negociar.

La Comissió anava a ser d'alt nivell, estaria encapçalada pel conseller d'Educació, Francesc Camps, per part del PP, i per Antonio Moreno, pels socialistes.

Aquell dia, des de les 9 del matí fins a mitja vesprada, l'activitat negociadora en les Corts va ser molt intensa. Socialistes i populars van fer públiques bona part de les negociacions prèvies per demostrar que els que posaven pals a les rodes eren els respectius adversaris. Versions dels uns i els altres van eixir en tots els mitjans, tant el mateix dia en les emissores de ràdio, com l'endemà en tots els diaris, que, en la Comunitat Valenciana, portaven el tema en portada.

Nosaltres, en canvi, ho resolguérem així:

Notícies 9 1a Edició. Un breu amb imatges.

“A les Corts ha començat hui el ple que ha d'aprovar la composició de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. Les negociacions entre els grups polítics continuen hui al parlament valencià i tot indica que la votació s'ajornarà fins demà. L'activitat s'ha traslladat este matí als corredors de la cambra. El conseller de Cultura, Francesc Camps, encapçala personalment les converses per arribar a un acord. L'elecció dels 21 membres de l'Acadèmia s'ha de consensuar perquè es necessària la majoria de dos terços del parlament valencià. El titular de cultura ha dit que continuen les reunions i demana discreció per consensuar els noms dels acadèmics”.

Notícies 9 2a Edició. No donem res.

- La falta d'agilitat informativa de Canal 9 ha fet, fins i tot, que els nostres directius, impotents davant un fet noticiós esdevingut en la Comunitat Valenciana, s'haguen hagut de dirigir a companys d'altres mitjans per enterar-se de les claus d'una determinada qüestió, sobretot, de caire polític.

De però, en però fins allunyar-los de la notícia.

El que ve a continuació és un bon exemple de com en lloc de centrar la nostra atenció en el que és realment important portem a la nostra audiència temes anecdòtics i superficials.

Notícies 9 1a Edició. 9 de setembre de 1998.

“Hola, bon dia. És una notícia històrica. L'ex ministre de l'Interior, José Barrionuevo, i l'ex secretari d'Estat, Rafael Vera, ingressaran immediatament en presó. El ministeri de l'Interior ja ha rebut la notificació. **Però**, l'actualitat de la Comunitat Valenciana està hui en l'inici del curs escolar. Els amplièm de seguida estos temes **però**, com cada dia d'esta setmana, l'entrada de bous a Segorbe ens demana pas. Els deixem amb Paco Nadal perquè ens ho conte en directe. Bon dia, Paco”.

Resumint: la notícia del dia és una (Barrionuevo i Vera) **però** nosaltres diem que l'actualitat en la Comunitat Valenciana és una altra (el curs escolar) **però** no informem ni d'una cosa, ni de l'altra, l'informatiu comença amb l'entrada de bous de Sogorb.

Per cert, per vore la informació sobre l'imminent entrada en presó de Barrionuevo i Vera va caldre esperar 43 minuts.

Els Reis d'Orient com si fóra una gran exclusiva.

El tractament informatiu donat a la tradicional arribada dels Reis de l'Orient el passat 6 de gener de 1999 és tot un exemple de quina és la nostra sensibilitat a l'hora de seleccionar els temes i donar més o menys presència en pantalla a uns temes en detriment d'altres.

No pareix que el fet que la nit del 5 al 6 de gener els Reis de l'Orient *passen* per les cases dels xiquets valencians siga un fet extraordinari. Però nosaltres sí que el consideràrem com si d'una circumstància extraordinària es tractara.

En el *Notícies 9 1a Edició* d'aquell 6 de gener vàrem dedicar a l'arribada dels Reis, ni més ni menys, que 26 minuts de noticiari.

El dia 6 de gener Canal 9 va dedicar a l'arribada dels Reis de l'Orient 26 minuts d'informació. La mitjana de la resta de cadenes no arribava a 5.

Val la pena comparar que davant els 26 minuts de Canal 9, Televisió Espanyola els en dedicà 5, igual que Tele 5 i TV3. Antena 3 va destinar a l'arribada dels Reis 4 minuts.

En l'informatiu que ens ocupa, Canal 9 va obrir amb la *visita* dels Reis:

“Hola, bon dia. Els Reis de l'Orient han complit. Milers i milers de xiquets, i no tant xiquets, s'han despertat hui amb els esperats regals...”.

La resta de cadenes, per contra, van destacar en l'inici dels noticiaris altres temes:

Televisió Espanyola. Obri pel discurs del Rei Joan Carles que destaca en el dia de les Forces Armades el paper de l'exèrcit espanyol en la pau internacional i, a continuació, col·loca l'atac contra una caserna de la Guàrdia Civil perpetrat per 40 encaputxats a Euskadi.

Antena 3. Exactament igual que TVE.

Tele 5. Obri al revés que els anteriors. Primers l'atac d'Euskadi i després el discurs del Rei.

TV3. Primer el discurs del Rei i, a continuació, l'atac dels encaputxats contra la caserna de la Guàrdia Civil.

Simulacres presentats a l'audiència com si es tractara de fets reals.

Que un mitja de comunicació presente un simulacre com si es tractara d'un succés vertader és una pràctica que només té un nom: sensacionalisme.

Es tracta d'un exemple de manca total de rigor informatiu. És contrari, de dalt a baix, als principis que consagra l'Estatut de Redacció. Significa una greu falta de respecte a l'audiència i una irresponsabilitat imperdonable.

El fet en qüestió data del 6 de maig de 1998. Es tractava d'un simulacre d'incendi i evacuació del Centre de Producció de Programes de Canal 9 a Burjassot, l'edifici de la tele, per entendre'ns.

En el *Notícies 9 1a Edició* se li va dedicar una atenció desmesurada ja que, es mire per on es mire, és un excés donar-li a este tema ni més ni menys que 3 minuts i 31 segons. Però el pitjor va arribar a la nit.

En el *Notícies 9 2a Edició* es va emetre un vídeo sobre el simulacre que, amb el suport d'unes imatges que enlloc deixaven clar que no corresponien a un fet real, portava este text:

“Ambulàncies, cotxes de bombers i personal d'auxili han pres el centre de Televisió Valenciana a Burjassot quan passaven pocs minuts de les 10 del matí. Un incendi al departament de Documentació ha disparat l'alarma. En quatre minuts s'han evacuat les més de 300 persones que treballen al centre. Tot i això tres persones ferides han quedat aïllades al terrat. Per a rescatar-los ha sigut necessària la participació d'un helicòpter, que minuts després feia arribar els ferits a l'hospital més pròxim. Este ha sigut el simulacre d'incendi que hui ha dut a terme el Comitè d'autoprotecció de Ràdio Televisió Valenciana. S'ha resolt en només una hora i amb gran èxit”.

Acabat el vídeo eixia el presentador i, somrient, comentava, dirigint-se als espectadors, que imaginava que perdonarien la broma.

És una irresponsabilitat immensa. Passa mig minut de notícia, mig minut d'imatges d'un greu succés, sense que ningú haja advertit que es tracta d'un simulacre. Al final es diu però, que passa amb qui, per exemple, un familiar d'un treballador del departament de Documentació (centre del suposat sinistre) s'alarma i no veu el final de la informació? Sabem fins a quin punt l'audiència té dificultat per entendre i contextualitzar totes les dades que rep a través del procés de producció d'un informatiu com perquè, a més, es facen bromes que poden resultar de tant mal gust. De fet,

dos companys de l'esmentat departament de Documentació van rebre telefonades a sa casa de familiars preocupats per la possibilitat que ells foren un dels tres ferits del *sinistre*.

No podem ser informatius de referència quan obrim així els noticiaris.

No es tracta d'obertures dels informatius excepcionals o estranyes per poc habituals. Al llarg d'esta memòria ja n'hem ofertit una mostra prou aclaridora però els següents exemples (l'inici de la tradicional i pràcticament ininterrompuda campanya de donació de sang, l'anunci a cinc dies vista de l'inici de curs i la recuperació d'uns fets que tenen un any d'antiguitat) els considerem prou demostratius.

- El tramvia ja arriba a la tele.

Notícies 9 1a Edició. 3 de març de 1999. "Hola, bon dia. Des de hui el tramvia de València arriba al campus de Burjassot i al centre de producció de Canal 9. El nou tram té cinc parades i l'utilitzaran un milió de passatgers, fonamentalment els estudiants. Este matí els consellers d'Obres Públiques i Transports, José Ramón García Antón, i de Cultura i Educació, Manuel Tarancón, han fet el primer viatge".

- Una enquesta a València sobre els hàbits de transport.

Notícies 9 2a Edició. 10 de novembre de 1998. "Hola, bona nit. Els veïns de València han dibuixat hui part de la ciutat que volen el segle que ve. 20.000 persones seran preguntades en 48 hores sobre els seus hàbits de transport. Uns hàbits que han de canviar perquè els actuals problemes de trànsit que viu la ciutat passen a millor vida. Hui els ciutadans han dit quants cotxes tenen, quanta gent viatja en cada vehicle, si volen metro o autobús o si tenen plaça de garatge. Una presa de temperatura en massa a una ciutat que mira cap al futur".

- Aprovació de la llei de la música.

Notícies 9 1a Edició. 23 d'octubre de 1998. "Hola, bon dia. Volguda i desitjada per tots. Els parlem de la Llei de la Música que este matí ha presentat el conseller d'Educació, Francesc Camps. Una iniciativa de la Generalitat, innovadora i pionera a Espanya. La llei és el nou marc per a la planificació i la promoció de l'activitat musical...".

No es tractava ni de l'aprovació de la llei que s'havia fet molts dies abans. Era la presentació oficial per part del conseller. Eixe mateix dia, altres mitjans ho havien recollit, havien passat altres coses com:

- * Zaplana i el president català Jordi Pujol havien pactat una reunió amb el tema de la llengua com a fons.
- * S'havien conegut els resultats d'una macroenquesta segons la qual els ciutadans de la Comunitat Valenciana eren dels que tenien major sentiment d'espanyolitat de tot l'Estat.
- * La societat del navilier valencià Vicente Boluda havia comprat un 15 per cent de les accions d'Aigües de València al grup Bouygues.
- * El Govern central havia entrat en el conflicte entre la direcció de Ford i els treballadors i havia advertit els directius que era inacceptable negociar des de l'amenaça.

- Una portada de flors

Notícies 9 1a Edició. 15 d'octubre de 1998. "Hola, bon dia. Les flors ocupen hui la portada d'este informatiu. A la Fira de Mostres de València ha obert al migdia Iberflora. Ací els productors de flors i plantes de la Comunitat Valenciana, Holanda i Xina exposen els seus productes. Este negoci mou a l'any, només a la nostra comunitat, més de 12.000 milions de pessetes. Els valencians som els majors exportadors d'Espanya de planta ornamental. En Iberflora hi ha de tot, la imatge no pot ser més agraïda. Ací poden trobar noves roses de llarga vida, que poden durar a casa fins 20 dies, tota classe de flors i de tots colors, noves formes i combinacions per a mostrar-les i regalar-les i les últimes innovacions en jardineria. El perfum que ens arriba hui des de la Fira de Mostres de València és extraordinari".

- L'inici de la tradicional, i pràcticament ininterrompuda, campanya de donació de sang.

Notícies 9 1a Edició. 22 d'octubre de 1998. "Hola, bon dia. Donar sang salva vides. I des de hui tots els ciutadans de la Comunitat Valenciana tenim molt més a prop les unitats mòbils de donació de sang. Vostés ja les coneixen. La campanya ha començat enguany a les Universitats, perquè els joves són els més receptius a la demanda, són els que més sang donen. Els pròxims dies les Unitats Mòbils recorreran tota la Comunitat Valenciana..."

- L'anunci, a cinc dies vista i sense cap fet especialment destacable, de l'inici del curs escolar.

Notícies 9 1a Edició. 4 de setembre de 1998. "Hola, bon dia. Han tingut les vacances més curtes que mai. Són els més de 420.000 alumnes de primària que el dia 9, dimecres vinent, iniciaran les classes. El dia 21 ho faran els 250.000 alumnes de secundària. Serà el moment de l'adéu a l'EGB, perquè enguany estos alumnes estudiaran ESO..."

- La recuperació d'uns fets que tenen un any d'antiguitat a compte de l'inici, sense que ploguera ni implicara cap tipus de mobilització o alerta, del pla d'inundacions.

Notícies 9 2a Edició 3 de setembre de 1998. "Hola, com estan? L'aigua és un bé ancestral dels valencians però també un enemic històric. Cada any hem d'estar alerta, sobretot a partir d'estos dies. El fantasma de les inundacions torna a la tardor. Miren si no estes imatges. De segur que les recorden. Finals de setembre. Alacant. Una aigua indòmita s'emportà per davant vides, cases, records. També a Alzira, Moixent,... Passà fa un any. Hui s'ha activat el pla contra les inundacions 98-99".

- La gent està a punt d'anar-se'n de vacances i ho diem, no la jornada prèvia a l'inici vacacional, sinó dos dies abans.

Notícies 9 2a Edició 29 de juny de 1998. "Hola, com estan? Este estiu visitaran la Comunitat Valenciana 260.000 turistes més que l'any passat. L'ocupació hotelera pujarà d'un 4 a un 6 per cent, segons les previsions de l'Agència Valenciana de Turisme. Són xifres que han de saber perquè uns venen però uns altres se'n van. Demà és un d'eixos dies en què algú comptarà els segons que queden per deixar-ho tot i anar-se'n de vacances".

Però es que d'obertures d'informatiu com estes se'n poden trobar moltíssimes: no discutim que es tracte de fets que, en la majoria de casos, poden tindre un lloc en els informatius de Canal 9. En el que no estem d'acord és que estes informacions se situen en l'arrancada del noticiari com si es tractara de la millor, la més important i la més interessant cosa que podem contar als nostres espectadors. Considerem que poc es pot esperar d'un informatiu que no té res millor que contar que els exemples que abans hem esmentat.

Ja diem que resulta dissortadament habitual trobar davant de tot de l'informatiu notícies que en cap altre mitja homologable al nostre trobaríem en eixe lloc d'absolut privilegi. És impensable que Televisió Espanyola, que Antena 3, que Tele 5 o que TV-3 comencen els seus noticiaris amb informacions com les comentades o tantes més que es podrien portar a estes pàgines. Els informatius de Canal 9 han obert per la inauguració de la rehabilitació del Palau del Marqués de Dos Aigües de València (16-12-98), dient que 12 granges de porcs han tancat els últims mesos en la Comunitat Valenciana per la crisi del sector (11-11-98), que d'ací a dos hores Jeremy Irons inaugurarà la Mostra de València (15-10-98), que el Rei està de visita privada a València per participar en una regata (7-9-98)... I tantes més de similars característiques que farien llarguíssima esta llista.

capítol 4

Obviant l'obligat compliment de la llei, despreciant el drets dels ciutadans a rebre una informació lliure i veraç, ignorant la llibertat d'expressió dels professionals, els directius del departament d'Informatius de Canal 9 (Pau Pérez Rico i els seus més estrets col·laboradors Menchu Illán, Jesús Martínez, Josep Magraner, Lluís Motes, Rodolfo Ferrer i Rafael Medina) són

responsables

una continuada manipulació i censura informativa que pretén beneficiar els interessos polítics d'Eduardo Zaplana i el Partit Popular.

Tant la Llei de Creació com l'Estatut de Redacció consagren els principis de pluralisme i imparcialitat en la informació però els noticiaris de Canal 9 fan just el contrari: són partidistes, parcials i, sempre, a favor del PP.

Qualsevol notícia que puga perjudicar els interessos del Partit Popular s'amaga.

Tot allò que pot resultar beneficiós, s'exagera i sobredimensiona.

Informatius convertits en espais de propaganda fugint de tots els temes que poden resultar conflictius i polèmics. A Canal 9 s'aposta per la trivialització de la informació encara que es mostre una realitat irreal.

Per culpa de totes estes pràctiques, els nostres informatius són, en realitat, desinformatius encara que això signifiqui defraudar el dret a la informació dels ciutats, traïr els principis bàsic de la professió periodística i incomplir la Llei de Creació de RTVV.

Front estes pràctiques, el Comitè de Redacció ha perseverat en la negociació i en les propostes però els directius mai han reconsiderat les seues decisions. No han donat ni un pas arrere en la manipulació i la censura, no han rectificat la depuració de periodistes feta a l'estius del 97 i han continuat incomplint l'Estatut de Redacció.

Bloquejades les converses dins de la casa per culpa de la intransigència del Cap d'Informatius, el Comitè de Redacció ha tocat totes les portes que ha pogut per procurar el compliment de la llei dins el departament d'Informatius de Canal 9. Hem arribat a comparèixer davant les Corts, hem demanat reiterada i infructuosament un entrevista amb el President de la Generalitat, Eduardo Zaplana, i hem posat en marxa el tràmit judicial per portar als tribunals l'incompliment de l'Estatut de Redacció. Tot per procurar que els ciutadans de la Comunitat Valenciana puguen rebre, com diu la Constitució, informació lliure i veraç. En esta empresa continuarem.

Parlem de manipulació informativa i censura com a pràctiques habituals, premeditades i convenientment organitzades quan topen de manera reiterada amb diferents tractaments de la informació segons qui siga el protagonista de les notícies. Som conscients que en un moment determinat es pot cometre un error en la selecció o valoració d'una informació i que això no té per què ser un cas de manipulació o censura. Estaríem parlant d'equivocacions fruit de les inèrcies o les rutines típiques de la tasca informativa del dia a dia. No hi hauria res a denunciar.

Però nosaltres parlem d'una altra cosa. Parlem de la llei de l'embut. Sí que hi ha a denunciar, i molt, quan, prenent com a referència un període de temps llarg i diferents casos i situacions, s'observa que, sistemàticament, es beneficia un determinat grup polític, una determinada institució, una determinada persona i es perjudica unes altres, quan es veu que un mateix criteri s'aplica en un cas però s'ignora en una altra situació idèntica només perquè ha canviat el protagonista, quan es nota que un mateix fet és notícia un dia i no ho és un altre. I això és el que passa en els informatius de Canal 9. Els exemples que venen a continuació en són una bona prova.

ENQUESTES DEL CIS SEMPRE A FAVOR DEL PP.

Sobre el tractament de les enquestes que periòdicament publica el CIS sobre intenció de vot hi hauria molt a comentar a la vista de com s'informa d'elles segons siga el PSOE el partit que presenta millores expectatives o siga el PP.

Val la pena referir-se, però, a tres d'estes enquestes per evitar que entrar en l'anàlisi de més pugui donar peu a comparar períodes o situacions que no són comparables o que, com a mínim, presenten circumstàncies que les fan objectivament diferents.

Anem doncs, en primer lloc, a dos períodes idèntics, els baròmetres del CIS sobre intenció de vot d'abril de 1997 i abril de 1998.

- * **Abril de 1997.** El Partit Popular avantatja el PSOE en un 1'8% d'intenció de vot.
- * **Abril de 1998.** El PSOE avantatja el PP en un 0'5%.

Ara podem vore el diferent tractament. Només cal revisar el quadre a continuació.

		Entradeta	Vídeo	Gràfics	Breu
Abril 97 (26-5-97)	1a Edició	19"	1'33"	3	
guanya el PP	2a Edició	21"	1'36"	1	
Abril 98 (27-5-98)	1a Edició	--	--	--	32"
guanya el PSOE	2a Edició	--	--	--	17"

Les dades ho deixen clar: quan és un anunci de victòria per al PP, el tractament és generós (notícia editada amb gràfics inclosos) i quan s'apunta com a possible futur vencedor el PSOE, no mereix ni una peça muntada i es despatxa amb dos breus, un dels quals no portava ni suport d'imatges.

Atés que es tracta de dos informacions amb un any de diferència, i en prevenció que la diferència de tractament pugui respondre a un canvi de criteri de selecció produït amb el pas dels 12 mesos, val la pena anar a la següent enquesta del CIS sobre intenció de vot, immediatament després de la que havia apuntat l'avantatge a favor del PSOE. Es tracta de l'enquesta corresponent a juliol de 1998.

* **Juliol de 1998.** El Partit Popular avantatja el PSOE en un 0'5% d'intenció de vot.

Veem que torna a posar-se per davant el PP, curiosament amb la mateixa diferència al seu favor que tres mesos abans havia tingut el PSOE. Veem ara el quadre que recull el tractament donat a esta informació i comparem-lo amb el que hem vist anteriorment.

		Entradeta	Vídeo	Gràfics	Breu
Juliol 98 (27-8-98)	1a Edició	21"	1'07"	2	
guanya el PP	2a Edició	17"	1'17"	5	

Es torna a vore com, amb la millora de les expectatives de vot del PP, la notícia sobre el baròmetre del CIS torna a merèixer atenció destacada per part dels informatius de Canal 9.

A CANAL 9, DE LES PRIMÀRIES DEL PSPV, EN VA PARLAR MÉS EL PP QUE EL MATEIX PSPV.

Canal 9, durant els dos mesos previs a les *primàries* en el PSOE (situant este període entre l'1 de maig i el 27 de juny de 1998, que va ser quan es van fer les votacions) va ignorar este procés en la part que afectava el PSPV. Els nostres informatius van prestar una atenció reduïda però quantitativament acceptable, considerant el nostre àmbit informatiu, al procés de *primàries* a nivell estatal, però van girar l'esquena al que es desenvolupava en la Comunitat Valenciana. Mentre tots els mitjans van ocupar-se a bastament d'este poc habitual model d'elecció de candidats, els nostres informatius van decidir llevar-li tota la presència possible. Val la pena considerar els següents exemples que són els que, ja que resulten inexplicables en un tractament professional de

la informació, ens porten a pensar que el que es pretenia era llevar-li tota la presència possible a eixe procés de tria de candidats a casa nostra:

- * Un procés com el que ens ocupa que tanta informació va generar, pel que fa a la seua vessant autonòmica, la que dóna sentit a la nostra existència, només va ocupar en els nostres informatius (Notícies 9 1a i 2a Edició) 6 notícies i 2 breus. És a dir, només 8 informacions de les aproximadament 3.500 que es donen en dos mesos van tractar el tema de les eleccions primàries en el PSPV.
- * Ni una sola vegada va obrir informatiu o va anar en el sumari una notícia sobre les *primàries* en el PSPV.
- * De les 8 informacions referides només en tres d'elles hi havia alguna declaració de dirigents socialistes. Una era d'Antoni Asunción, una altra de Clementina Ródenas, dos aspirant a candidats a la Presidència de la Generalitat, i la tercera era d'Antonio Sotillos, que es postulava a alcaldable per València.
- * El més curiós és que, en dos mesos, no va aparèixer ni una sola vegada cap declaració del secretari general del partit que estava fent les *primàries*, Joan Romero, que, a més, era una de les tres persones que es presentava per ser candidat a la Presidència de la Generalitat.
- * En resum, entre maig i juny, se li va dedicar a les *primàries* del PSPV poc més de 10 minuts d'un total d'aproximadament 8.500 minuts, que és el que representen dos mesos de *Notícies 9 1a i 2a Edició*.

Vist tot això, val la pena anar a l'endemà de les *primàries*, al 28 de juny de 1998, per constatar que sí, que el tractament informatiu donat al tema no té res a veure amb el que li corresponia si foren els criteris professionals els que dirigiren la selecció informativa en Canal 9.

Hem revisat les dos edicions del *Notícies 9* dels dies 28, 29 i 30 de juny de 1998. Començant pel final, es van recollir més opinions sobre el resultat de les *primàries* en el PSPV en boca de dirigents del Partit Popular que dels mateixos socialistes. És a dir, en Canal 9 van eixir més declaracions del PP criticant el resultat de la consulta als militants socialistes que dels mateixos dirigents socialistes oferint el seu judici.

En concret durant els tres dies següents a les *primàries* del PSPV trobem:

1'47 segons de declaracions de dirigents socialistes

davant de

3'28 segons de declaracions de polítics del PP.

Esta és la llista exacta de les intervencions de les diferents personalitats polítiques de l'un i l'altre grup:

dia 28, 1a Edició.

20'' de Joan Romero (PSPV) contestat per 1'01 de Serafín Castellanos (PP).

dia 29, 1a Edició.

12'' de Josep Borrell (PSOE) i 10'' d'Ignacio Subías (PSPV) contestats per 34'' de Serafín Castellanos (PP) i Juan Manuel Cabot (PP).

dia 29, 2a Edició.

14'' d'Ana Noguera (PSPV) contestada per 17'' de Silvestre Senent (PP) i 15'' de Víctor Campos (PP).

dia 30, 1a Edició.

18'' d'Aurelio Martínez (independent-PSPV) i 32'' d'Antonio Mira Perceval (PSPV) contestats per 26'' de Silvestre Senent (PP) i 30'' de Luis Díaz Alperi (PP).

De tota manera, xifres a banda, hi ha altres consideracions que demostren la manipulació informativa en el tractament de la repercussió de les *primàries* en el socialisme valencià.

- * Des de l'endemà de les *primàries* es van dedicar tantes notícies a informar del resultat com a recollir les opinions del Partit Popular al respecte, opinions sempre crítiques.
- * Les declaracions dels representants del Partit Popular sempre anaven col·locades com a resposta a les paraules de dirigents socialistes, és a dir, l'última paraula sempre quedava en boca del PP. Esta col·locació dels talls és absolutament contrària a la norma d'habitual ús en la casa que dicta que el criticat sempre ha de tindre l'última paraula perquè puga defensar-se de les acusacions que se li han fet. En debats parlamentaris, quan hi ha denúncies dels partits de l'oposició (si es donen) o dels agents socials (si es recullen) sempre l'última intervenció correspon al representant del Govern que ha sigut objecte de les crítiques.
- * Cap grup que no fóra el PP ha pogut donar la seua opinió sobre les *primàries* del PSPV. Els informatius de Canal 9 no han recollit cap judici o comentari de cap altra formació que no fóra el Partit Popular.
- * Les diferents declaracions dels dirigents del Partit Popular, excepte una del diputat Serafín Castellanos, s'han fet a demanda de Canal 9 i no en roda de premsa. Vol dir això que l'origen del judici expressat pel PP està en una sol·licitud dels directius d'informatius de Canal 9, que consideren que l'opinió del Partit Popular és necessària per explicar adequadament el procés d'elecció de candidats en el Partit Socialista. Buscar una determinada opinió, encara que els interessats no mostren *per se* intenció d'expressar-la, per creure que pot tindre interès informatiu és una pràctica normal en la tasca periodística però a Canal 9 només es fa en temes polítics quan es pot beneficiar al Govern d'Eduardo Zaplana.
- * La declaració d'Aurelio Martínez, en el *Notícies 9 1a Edició* del 30 de juny, era per comentar la seua dimissió com a portaveu socialista de l'oposició de l'Ajuntament de València

després d'haver perdut les *primàries* davant Ana Noguera. Resulta difícil entendre que una dimissió d'un regidor de l'oposició de l'Ajuntament de València mereixca un comentari per part d'un portaveu d'un altre partit, en este cas el també regidor del consistori valencià Silvestre Senent, del Partit Popular, quan davant de diferents dimissions d'alts càrrecs del Govern Zaplana mai no s'havia donat la possibilitat a l'oposició de fer cap comentari. Concretament, la dimissió d'Aurelio Martínez és comentada pel Partit Popular i, en canvi, quan va dimitir el conseller d'Obres Públiques i Urbanisme del Govern de la Generalitat, Luis Fernando Cartagena, no es va deixar que cap grup de l'oposició donara la seua opinió al respecte. El mateix que va passar quan el passat mes de gener la consellera d'Agricultura del govern Zaplana, Maria Àngels Ramón-Llin va dimitir, que ningú de l'oposició va poder parlar-ne. Tampoc quan Miguel Ángel Rodríguez va dimitir com secretari d'Estat de Comunicació del govern d'Aznar es va incloure una sola declaració al respecte de cap portaveu de l'oposició.

- * Igualment és complicat d'entendre que amb motiu dels tres anys de gestió del Govern Zaplana, que es complien per aquells dies, no s'haguera recollit cap tall de veu dels partits de l'oposició i que, en canvi, d'un fet intern d'un partit, com les *primàries* dels socialistes, es faça este desplegament de comentaris i opinions d'un altre grup alié al procés.

Això sí, quan es tracta de crítiques al Govern de la Generalitat la cura és màxima. Val la pena considerar el següent exemple. Es produeix en el *Notícies 9. 3ª Edició* del 3 de maig. Es tractava d'una roda de premsa del candidat socialista a la Presidència de la Generalitat, Antoni Asunción. Havia fet unes determinades acusacions a la poca atenció del Govern Zaplana a uns determinats problemes.

El periodista que va fer la notícia va escriure:

“...Asunción ha presentat un llistat de necessitats bàsiques per a la bona salut de la Comunitat Valenciana...”.

El director del informatiu ho matisa i corregeix:

“...Asunción ha presentat una llista de les que creu que són necessitats bàsiques a superar...”

Sense moure'ns d'este mateix dia i d'esta mateixa notícia referida a l'acte polític d'Antonio Asunción, que en el Club Manuel Broseta havia fet la presentació d'uns apunts del seu programa, podem vore un cas molt clar de manca de pluralisme i de favoritisme a favor del PP i del Govern Zaplana.

El mateix dia Marcela Miró, consellera de Benestar Social, presentava, en nom del PP, el programa sobre drogues.

Doncs bé:

L'acte de Miró, l'acte del PP, que era tractat superficialment en tots els mitjans tant de ràdio, com de premsa, mereixia una notícia en cada informatiu de Canal 9. Notícia en la 1a edició, en la 2a i en la 3a. En canvi, l'acte d'Asunción, primer gran acte a València del candidat a al Presidència, portada en tots els informatius de ràdio i diaris al dia següent, només va aconseguir una notícia en la 3a edició del dia i a l'endemà ja no es va recollir més.

Tractament desigual de la informació segons es tracte d'una cosa que pot beneficiar o perjudicar el Govern Zaplana.

Exemple: Autorització o no per a celebrar els Premis Nova organitzats pel Govern Zaplana.

Quan la Junta Electoral Provincial va prohibir que es fera l'acte per creure que era "electoralista", només es va donar un plató en un informatiu. Un plató i res més.

Quan dos dies després la Junta Electoral Central va rectificar a la Provincial i va donar llum verda a la celebració es van fer fins a tres notícies, amb declaracions incloses del President Zaplana.

ASUNCIÓN AL DICTAT

La intervenció de la directora, Genoveva Reig, en el treball diari del departament d'Informatius és una constant que, com ja hem recollit en algun altre punt d'esta memòria, se centra bàsicament en la tasca de controlar tot allò que puga afectar la imatge del president Zaplana o la seua trajectòria política. Per això, una de les ocupacions habituals de Genoveva Reig, sobretot en arribar períodes especialment compromesos des del punt de vista polític, es revisar les cintes que es graven amb declaracions dels diferents dirigents polítics i seleccionar ella el que ha d'eixir en pantalla.

En este sentit, i este Comitè de Redacció ja ho va comentar en la seua compareixença parlamentària del passat mes de març, els repòrters gràfics de Canal 9 van rebre ordre, a principis de 1999, de gravar totes les rodes de premsa polítiques en sistema analògic (més antic i de pitjor qualitat) i no en digital (més modern i que dona millor imatge), ja que la directora no disposava d'un vídeo digital i, per tant, no podia vore este tipus de cintes.

Hi ha un altre fet que és tot un exemple de fins on arriba la intervenció de la directora i el control que manté sobre el contingut dels nostres informatius.

Els directius del Departament van obligar un periodista a transcriure tota una roda de premsa d'Asunción per llegir-li-la per telèfon a la directora de la cadena, Genoveva Reig, per què seleccionara les declaracions.

Quan a principi de la pre-campanya electoral de les eleccions autonòmiques de maig de 1999, el candidat socialista Antoni Asunción va fer el dia 18 d'abril una roda de premsa a Benidorm, en arribar la cinta a la tele es va obligar un periodista a transcriure-la tota, a passar-la a paper. Una volta fet este treball, el periodista en qüestió, acompanyat del coordinador d'informatius del cap de setmana, Rafael Medina, van tocar a Genoveva Reig al seu domicili i li van llegir tota la roda de premsa per tal que ella triara quines paraules d'Asunción havien d'eixir i quines no.

Quan en una reunió entre el Comité de Redacció i els directius del Departament d'Informatius vàrem esmentar este fet com un cas flagrant de manipulació i censura del treball dels professionals, la coordinadora d'Informatius, Menchu Illán, ens va contestar que això s'havia fet perquè calia ser molt curós a l'hora de seleccionar declaracions del candidat Asunción ja que, en ocasions, deia coses que estaven fora de lloc.

L'ESPINÓS CAS ESPINOSA

Resulta difícil d'entendre que els informatius de Canal 9, tant atents a tot el que són processos judicials, acusacions, denúncies, grans robatoris, desarticulació de xàrcies delictives... hagen passat de puntetes per un cas tan polèmic, discutit i comentat com el del grup d'ex-directius de la Confederació Empresarial Valenciana (CEV) acusats d'un presumpte frau de prop de 200 milions de pessetes en la gestió dels cursos de formació als treballadors.

Este Comité de Redacció considera que l'oblit d'este afer és un cas de premeditada censura informativa per amagar tant com fóra possible que el principal implicat en la causa no és altre que Luis Espinosa, alt càrrec del Ministeri d'Afers Estrangers del Govern de José María Aznar i membre del Consell d'Administració de Radiotelevisió Valenciana a proposta del partit Popular.

El tema ha fet córrer rius de tinta, ha motivat compareixences parlamentaries al Congrés dels Diputats, el mateix ministre d'Estrangers, Abel Matutes, s'ha referit públicament a la qüestió, han eixit informes i s'han conegut iniciatives processals de màxim interès, però els informatius de Canal 9 ho han ignorat.

Fins el dia que l'ex-president de la CEV, José María Jiménez de Laiglesia, va comparéixer davant el jutge, Canal 9 no va informar de la qüestió i com ho vàrem fer llavors també és tot una mostra de desinformació.

Era el dia 19 d'abril de 1999. La declaració de Jiménez de Laiglesia, tot i ser el tema d'obertura en totes les emissores de ràdio i portada l'endemà en tots els diaris, no anava ni en els nostres titulars del *Notícies 9 1a Edició*. Va ser la notícia número 11 del informatiu i no vàrem contar res del que l'interrogat havia dit davant el jutge.

Ens vàrem limitar a explicar de què anava el cas, coses que altres mitjans portaven 30 dies recollint, i no seguírem el tema per saber què havia dit Jiménez de Laiglesia.

En el *Notícies 9 2a Edició* el tema ja no va ni eixir.

Quan uns dies després li va tocar a Luis Espinosa declarar, tornàrem a repetir la mateixa fórmula.

La conclusió és que els informatius de Canal 9, sobre les declaracions dels ex-directius de la CEV acusats d'un presumpte frau de prop de 200 milions de pessetes, l'única cosa que hem dit és que s'han fet. Res del seu contingut, ni cosa pareguda. I, tot junt, poc més de dos minuts de pantalla.

És el cas de delictes econòmics més greu del que s'ha acusat mai a un agent social en la Comunitat Valenciana i Canal 9, en un mes que dura el tema, li dedica poc més de dos minuts.

Que els temes de tribunals siguen uns dels més primats en els nostres informatius i que, justament en este cas, s'haja optat just pel contrari encara fa més evident la censura aplicada.

GRITAD, GRITAD, MALDITOS

El dia 27 d'octubre de 1998, el president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, va visitar el barri del Crist, d'Aldaia. En el *Notícies 9 2a Edició* d'aquell dia, que va ser on es va informar de la notícia, es diu que el motiu de la visita es conèixer les reivindicacions dels veïns.

Doncs bé. La presència de Zaplana al barri del Crist va començar en l'Ajuntament on, en la sala d'actes, hi va haver una sonora protesta contra ell per part d'un grup de veïns que el va escridassar, acusant-lo d'haver reduït les inversions en la zona. La discussió va ser forta i els que protestaven, al final, van arribar a rodejar al president de la Generalitat en un ambient de moltíssima tensió. Perfectament situada, perquè es pot veure en els diaris, una càmera de Canal 9 va registrar tots els incidents.

Els responsables del Departament van censurar la sonora pitada que va rebre Zaplana al barri del Crist i, després, van culpar del fet el periodista.

A continuació, Zaplana va anar al saló d'un restaurant, pocs metres més enllà, on hi havia molts alts càrrecs i dirigents del PP i on va ser rebut amb aplaudiments. En aquella sala va fer un seguit d'anuncis de futures inversions en la zona.

Quan el periodista que cobria l'acte va tocar a Burjassot per contar el que havia passat, el director del *Notícies 9 2a Edició*, Lluís Motes, va donar l'ordre que s'incloguera en la notícia a emetre únicament la segona part de la visita del president Zaplana i que no es diguera res dels crits, queixes i altres incidents que s'havien produït abans.

Quan dies després discutírem el fet amb el cap d'Informatius, Pau Pérez Rico, ens va negar que l'ordre de censurar els fets s'haguera donat mai i va dir que qui havia decidit no comentar-los havia sigut el propi periodista que va estar allà. Va afegir que ell estava d'acord amb la decisió del periodista perquè els que protestaven eren "quatre mindundis".

DE LA RESSACA DE LA FESTA DELS MAJORS A MESTALLA, NI PARLAR-NE.

També un cas de censura indiscutible va ser com els informatius de Canal 9 van amagar que en l'acte que la Generalitat va organitzar per als jubilats al camp de Mestalla, 29 d'octubre de 1998, va morir una persona, en van haver d'ingressar en hospitals 9 més i fins a 80 van necessitar assistència mèdica.

Que tot això va passar se sap perquè tots els mitjans, de qualsevol tipus, ho van explicar. Canal 9 no.

Els nostres informatius, en les seues dos edicions, van dedicar molts minuts a l'acte dels jubilats, tant abans de fer-se com després. Es van recollir amplis parlaments del president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, durant l'acte, i moltes opinions dels allí reunits (sempre opinions positives). Però del caos organitzatiu que va rodejar la concentració de jubilats, de les conseqüències que va tindre per al trànsit de la zona, del fet que cinc hores després de la festa encara estigueren buscant persones perdudes, d'això no es va comentar res.

Els nostres informatius, que han arribat a obrir per la notícia d'un mort en un accident de trànsit, van obviar que durant la festa una persona va morir d'un atac de cor, nou en foren traslladades i ingressades en hospitals i unes vuitanta van haver de rebre assistència sanitària.

Quan este Comité va comentar el cas amb el cap d'Informatius, denunciant que, en la nostra opinió, es tractava d'un cas de censura, se'ns va contestar que la informació que no s'havia donat eren qüestions menors.

ON ESTAVEN ELS BOMBERS?

Quan la vesprada del dia 2 d'agost de 1999 es va inaugurar el Palau de Congressos de València, el *Notícies 9 2a Edició* d'aquell dia li va dedicar 20 minuts a l'acte. Abans ja s'havia fet la transmissió en directe de la inauguració.

A banda de tot el previst, des de la presència dels Reis al públic que es va congregar per vore l'esdeveniment, va passar una altra cosa que no estava en el programa. Prop d'un centenar de bombers del Consorci Provincial de València es van concentrar davant el Palau en protesta per la ruptura de les negociacions del seu conveni col·lectiu. Van xiular, van cridar, van traure pancartes i es van clavar en les fonts que rodegen l'edifici. Tots els mitjans, tant aquell dia com l'endemà es van fer ressò de la protesta. Tots excepte Canal 9.

Els directius del departament d'Informatius van ordenar que als bombers que protestaven en la inauguració del Palau de Congressos ni se'ls vera, ni se'ls escoltara.

Ni en els 20 minuts dedicats a la inauguració en el *Notícies 9 2a Edició* es va trobar un segon per referir-se a la protesta, ni en la retransmissió en directe (i això encara és més exagerat) es va veure els bombers. Els directius del Departament van ordenar que no es mostrara cap imatge dels bombers i, fins i tot, es va baixar el so ambient per evitar que els crits i les reivindicacions de fons arribaren als espectadors.

Al dia següent, en el *Notícies 9 1a Edició*, que també es va referir a bastament a l'acte inaugural, tampoc no va aparèixer per a res la protesta dels bombers.

ZAPLANA CONTESTA FINS I TOT LES CRÍTQUES QUE NO LI FAN.

Quan el dia 20 de gener de 1999 el president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, va presidir l'acte de col·locació de la primera pedra de la Ciutat de la Justícia d'Alacant, un grup de funcionaris de la conselleria de Justícia es va concentrar per protestar per les seues deficientes condicions de treball.

En el *Notícies 9 1a Edició* vàrem incloure dos peces sobre l'acte. En la primera s'informava, durant 1 minut i 20 segons, de l'acte oficial. La segona era un breu acompanyat d'una declaració. El breu, que durava 19 segons, era una referència a la protesta dels funcionaris. La declaració que venia a continuació no era dels funcionaris en qüestió sinó del president Zaplana que, durant 41 segons, contestava les crítiques, que no s'havien escoltat, dient que la Generalitat estava fent tot el que podia i que amb el temps es resoldrien tots els problemes plantejats.

EL SOCIALISTES DUBTEN DE LES SEUES PRÒPIES DENÚNCIES

El dia 10 de març de 1999, quan el PSPV-PSOE va donar a conèixer que l'Agència de Protecció de Dades va decidir expedientar el Govern de la Generalitat per considerar que la conselleria de Benestar Social podia haver usat dades confidencials per organitzar la festa dels jubilats a Mestalla, Canal 9 només va donar un breu en el *Notícies 9 1a Edició*. En el *Notícies 9 2a Edició*, d'un fet extraordinari i inèdit com el que ens ocupa, no en va dir res. Res de res.

El que és curiós és, però, com va ser la informació en el *Notícies 9 1a Edició* d'aquell 10 de març. La informació, que anava en el lloc número 13 del noticiari, es va recollir en un breu de 34 segons, no en una notícia editada. En ell s'informava que el PSPV-PSOE havia anunciat que l'Agència de Protecció de Dades havia obert expedient contra el Govern de la Generalitat i s'explicaven les raons. Fins ací res de particular, que no siga la desproporció entre la considerable importància del fet i la poca atenció que se li va donar.

El més curiós eren els 28 segons de declaracions que seguien del, en aquell moment, secretari d'organització dels socialistes valencians, Joan Ignasi Pla. D'una roda de premsa que va durar més de mitja hora es van seleccionar 28 segons en els quals el mateix Pla aclaria que hi havia possibilitat que la denúncia quedara en no res. Estes eren les paraules exactes de Pla que es van emetre:

“El procediment s’inicia perquè este tipus de fets poden suposar infraccions greus. Dir que poden suposar infraccions greus no significa que estes infraccions greus al final es resolguen d’esta manera però quan l’agència després de les investigacions inicia procediments es perquè veu irregularitats”.

D’ELX NO EN PARLA L’ALCALDE SOCIALISTA SINO EL PRESIDENT DEL PP

Quan el 12 d’abril de 1999, la UNESCO havia de decidir a París si incloïa el Misteri i el Palmerar d’Elx com a patrimoni de la Humanitat, el *Notícies 9 1a Edició* va fer dos peces sobre la qüestió.

En la primera s’explicava el valor tant del Misteri com del Palmerar. Hi havia un seguit de veïns que opinaven sobre la importància del primer i un especialista del qual es recollien dos talls de veus sobre el Palmerar.

La segona peça comença amb un caràcter més institucional, sobre la delegació valenciana que havia anat a París amb motiu de la decisió de la UNESCO. Allà estava l’alcalde de la ciutat il·licitana, el socialista Diego Macià, però les seues declaracions no apareixen. Qui opina sobre la transcendència del fet és el president de la Generalitat, Eduardo Zaplana. La part final del vídeo ja és menys institucional i es recullen opinions de dos antics participants en el Misteri.

En total, doncs, el tema de la declaració per la UNESCO del Misteri i el Palmerar d’Elx com a Patrimoni de la Humanitat recollia les opinions de fins a nou persones, però no de l’alcalde de la ciutat. En uns informatius com els de Canal 9, tant institucionals, l’absència resulta excepcional.

ECONOMIA: SI LA DADA ÉS BONA ES DESTACA, SI ÉS ROÏ NA S’AMAGA.

Esta és la màxima. En clara aplicació del que este Comitè de Redacció considera manipulació informativa, els noticiaris de Canal 9 tracten molt diferent les notícies econòmiques en funció que siguen bones (per tant es puguen interpretar com a fruit de la bona gestió governamental, ja siga del govern Aznar o del govern Zaplana) o roïnes. Siguen com siguen, mai no es dóna oportunitat perquè algú crític amb el govern (com ara sindicats o grups de l’oposició) comente les dades aparegudes.

En temes econòmics, per cada vegada que ix un dirigent sindical valencià apareixen 9 vegades alts càrrecs de la conselleria de Treball de la Generalitat.

En algunes reunions amb el cap d'informatius, Pau Pérez Rico ens ha comentat que les diferències de tractament són fruit de l'actualitat diferent que hi ha cada dia, que una notícia que hui serveix per obrir, igual quatre dies després, per culpa que hi haja molts altres fets noticiosos, queda perduda enmig del informatiu o no es dóna.

Considerem que es tracta d'una mala excusa, ja que de ser cert això, trobaríem que unes vegades es destacaren males notícies econòmiques i unes altres, de bones. Doncs bé, esta circumstància no es dóna mai. Quan nosaltres li hem reclamat que ens pose algun exemple de mala notícia econòmica destacada ell mai n'ha trobat cap. No les troba perquè no existeixen. A nosaltres, en canvi, ens és molt fàcil trobar exemples d'esta manipulació que denunciem, sempre a favor dels interessos del PP i dels governs de Zaplana i Aznar.

A continuació revisem 4 casos comparatius i afegim, després, una *perla* de com s'usen les xifres per fer propaganda, i, per acabar, una mentida absoluta en oferir unes xifres de reducció de la desocupació quan, en realitat, el que hi va haver fou un augment de l'atur.

EXEMPLE 1. Tres dates:

11 de setembre de 1998. Índex de Preus al Consum (IPC) d'agost més alt de l'esperat (0'3).

DADA NEGATIVA-NOTÍCIA NÚMERO 19 EN EL NOTÍCIAS 9 1A EDICIÓ-DECLARACIONES DE CRISTOBAL MONTORO, SECRETARI D'ESTAT DEL GOVERN D'AZNAR, DIENT QUE LES PREVISIONS ES COMPLIRAN.

15 de desembre de 1998. IPC de novembre tal com s'esperava (0'1).

DADA POSITIVA- OBRINT INFORMATIU NOTÍCIAS 9 1A EDICIÓ-DIEM QUE ES CONSIDERA UN MIRACLE-DECLARACIONES D'AUTOFELICITACIÓ DE RODRIGO RATO, MINISTRE DEL GOVERN D'AZNAR.

12 de març de 1999. IPC puja en febrer 0'1 per damunt del mateix mes de l'any passat.

DADA NEGATIVA- NOTÍCIA NÚMERO 26 DEL NOTÍCIAS 9 1A EDICIÓ- NO VA NI EN TITULARS.

EXEMPLE 2. Dos dates:

11 de maig de 1998. L'Inem dóna les dades de desocupació d'abril, en la Comunitat Valenciana l'atur baixa en 5.000 persones.

DADA POSITIVA- OBRINT LES DOS EDICIONS DEL NOTÍCIAS 9

3 de febrer de 1999. L'Inem dóna dades de desocupació del gener de 1999, en la Comunitat Valenciana l'atur creix en 3.700 persones.

DADA NEGATIVA-EN EL NOTÍCIAS 9 1A EDICIÓ ÉS LA INFORMACIÓ NÚMERO 22 QUE APAREIX ALS 46 MINUTS D'INFORMATIU I EN EL NOTÍCIAS 9 2A EDICIÓ NO ES DÓNA.

EXEMPLE 3. Dos dates:

17 de desembre de 1998. Apareixen les dades de l'Enquesta de Població Activa del període agost-octubre. S'incrementa la desocupació en 4.500 persones en la Comunitat Valenciana.

DADES NEGATIVES- NO VA NI EN TITULARS EN EL NOTÍCIES 9 1A EDICIÓ I NO ES DÓNA EN LA 2A EDICIÓ - DECLARACIONS DELS SUBSECRETARI D'OCUPACIÓ DE LA GENERALITAT, QUE DESTACA QUE LA COMUNITAT VALENCIANA CREA MÉS OCUPACIÓ QUE LA MITJANA ESTATAL.

5 de febrer de 1999. Apareixen dades de l'Enquesta de Població Activa de 1998. Es redueix en 329.000 persones la desocupació en tot Espanya.

DADES POSITIVES- OBRINT INFORMATIU NOTÍCIES 9 1A EDICIÓ-DECLARACIONS DEL SUBSECRETARI D'OCUPACIÓ DE LA GENERALITAT, QUE DESTACA EL RESULTAT.

EXEMPLE 4. Dos dates i un mateix informatiu:

21 d'agost de 1998 *Notícies 9 2a Edició*. Gran caiguda de les borses de tot el món, la de Madrid un 5%.

DADA NEGATIVA- NOTÍCIA NÚMERO 8 DE L'INFORMATIU

25 d'agost de 1998 *Notícies 9 2a Edició*. Lleugera recuperació de les borses espanyoles.

DADA POSITIVA- OBRINT INFORMATIU.

LA PERLA.

Així es presenten en el *Notícies 9 2a Edició* les dades oferides per l'Inem sobre la desocupació durant el mes d'agost de 1998. En la Comunitat Valenciana s'havi a registrat un augment de l'atur en 5.500 persones. Com es vorà és una entregat esforç per llevar-li importància al fet i deslligar-lo al màxim de la possible responsabilitat de l'administració.

Diu així:

“La desocupació ha augmentat en 5.500 persones durant el passat mes d'agost a la Comunitat Valenciana. Els culpables són els sectors de la construcció i la indústria. Tot i això, este és el mes d'agost que menys ha crescut la xifra de parats. La tendència de creació de llocs de treball continua sent molt positiva, ja que en els últims dotze mesos la xifra de persones que s'han incorporat al mercat de treball a la nostra comunitat és de 28.000”.

Com es pot llegir la primera línia és per donar la informació del dia i les altres quatre per buscar excuses.

LA MENTIDA.

30 de juliol de 1998. En les dos edicions del *Notícies 9* vàrem donar les dades de la desocupació, segons l'Enquesta de Població Activa, durant el període març-maig en la Comunitat Valenciana just al revés del que eren.

Els informatius de Canal 9 van dir que la desocupació havia baixat en 1.000 persones en la Comunitat Valenciana quan el que havia fet era pujar. Des de migdia a Canal 9 es disposava de teletips que destacaven l'augment de l'atur i les ràdios parlaven en el mateix sentit.

A banda de la dada concreta de la xifra de desocupats, els teletips informaven que la Comunitat Valenciana era la tercera d'Espanya amb pitjors dades de creació de llocs de treball. Malgrat tindre la informació a l'abast, en el informatiu de les 14'00 ho vàrem dir mal i sis hores i mitja després, a les 20'30, continuàrem donant les dades a l'inrevés.

El que encara és més sorprenent és que recollírem dos declaracions del Conseller d'Economia, José Luis Olivas, i dels subsecretari d'Ocupació, Vicent Gomis, en què no només no es referien a l'augment dels aturats en la Comunitat Valenciana sinó que destacaven el bon ritme global de creació de llocs de treball.

Per acabar este apartat només una referència afegida: en tots els casos comentats, ni una sola vegada ha aparegut un comentari sobre les dades econòmiques que no siguen de boca de representants governamentals, ja siga del Govern Zaplana o el Govern Aznar. És la tònica habitual. Mai s'inclouen declaracions ni dels agents socials, ni dels grups de l'oposició.

No hi ha millor manera d'il·lustrar este comentari amb una xifra que no deixa lloc a la discussió: **entre maig de 1998 i maig de 1999, Vicent Gomis, el subsecretari d'Ocupació de la Generalitat (que és qui habitualment comenta les xifres mensuals de creació o destrucció de llocs de treball) va eixir en els informatius de Canal 9 38 vegades mentre que, per posar un exemple, Rafael Recuenco, secretari general d'UGT, en va aparéixer 2.**

El fet de donar la possibilitat d'opinar només als portaveus governamentals va més enllà de les dades mensuals concretes, ja siguen sobre ocupació, preus o similars. Quan en juliol de 1998 es van complir dos anys de la firma de l'Acord Valencià per l'Ocupació, només es va recollir l'opinió al respecte del conseller d'Economia de la Generalitat, José Luis Olivas, que en feia un juí d'allò més positiu. Per exemple, els sindicats, que tenien opinions molt diferents i menys entusiastes, no van poder dir la seua. Val la pena recollir l'entradeta d'aquell vídeo sobre les valoracions d'Olivas per vore l'esperit de la informació:

“L'acord valencià sobre l'ocupació i la formació està donant els fruits previstos. Des que la Generalitat, els sindicats i la patronal el signaren, s'han creat 58.000 nous llocs de treball i la xifra de parats registrats s'ha retallat en 55.000 persones, segons les xifres donades a conèixer hui”.

Les xifres eren del conseller Olivas.

CENSURES DE TOT TIPUS

* **5 DE MAIG DE 1998.** *Notícies 9 1a Edició.* Quan el director de Canal 9, Josep Forner, compareix davant les Corts per donar explicacions davant les denúncies de manipulació informativa recollides en la Memòria de 1997 del Comitè de Redacció, l'equip d'edició recorda a un periodista que hi ha a aquelles hores en la seu parlamentària, per altres temes, que "ja saps que el director no vol vore ni una sola càmera per allà". Els mateixos directius del Departament han reconegut a este Comitè de Redacció que la decisió de no enviar càmeres a aquella inèdita compareixença va ser decisió del propi Forner. Des de 1996, any d'aprovació de l'Estatut de Redacció, els informatius de Canal 9 mai no han recollit una compareixença dels nostres directius davant les Corts i sempre que la nostra televisió, de la manera que siga, ha protagonitzat el debat parlamentari, s'ha censurat la informació.

* **1 DE JULIOL DE 1998.** *Notícies 9 1a Edició.* La notícia es referia a una denúncia que la Fiscalia de València havia presentat per presumpte delictes ecològics en relació a uns abocaments al riu Canyoles a través de les depuradores de Canals i l'Alcúdia de Crespins. La denúncia de la fiscalia era contra els ajuntaments de Canals i l'Alcúdia, els responsables de la depuradora i la Generalitat. L'equip d'edició va censurar la referència a la Generalitat i, per tant, la informació va eixir retallada i tot i saber que els denunciats eren quatre (els dos ajuntaments, la depuradora i la Generalitat), només en vàrem fer constar tres.

Així era el text que va escriure el periodista encarregat de la notícia:

“...La querella s'ha presentat contra els alcaldes de les dos poblacions, els responsables de la depuradora **i la Generalitat...**”

L'equip d'edició va fer desaparèixer la referència a la Generalitat. Finalment la informació va quedar així:

“... La querella s'ha presentat contra els alcaldes de les dos poblacions i els responsables de la depuradora...”.

* **3 DE JULIOL DE 1998.** *Notícies 9 1a Edició.* Un any després de la mort al port de València de 18 treballadors de la Unión Naval de Levante, en la notícia sobre l'aniversari del succés es recollien els diferents actes que familiars i companys de les víctimes havien fet eixe dia. En un moment de la notícia, el redactor havia escrit, perquè així havia sigut, que:

“Este matí, companys, familiars i el món laboral valencià han volgut retre homenatge a les 18 víctimes. Han llançat flors a la mar, en un acte que s’ha realitzat a porta tancada per voluntat de l’empresa. Després **han marxat cap el Palau de la Generalitat** per a demanar l’aplicació de la Llei de Seguretat i Salut Laboral”.

Una volta el text va passar per les mans de l’equip d’edició, la referència que ací hem destacat en negreta desapareixia i el text quedava de la següent manera:

“Este matí, companys, familiars i el món laboral valencià han volgut retre homenatge a les 18 víctimes. Han llançat flors a la mar, en un acte que s’ha realitzat a porta tancada per voluntat de l’empresa. Després **han iniciat una manifestació** per a demanar l’aplicació de la Llei de Seguretat i Salut Laboral”.

Certament era una manifestació, però una manifestació fins el Palau de la Generalitat per a reclamar allà el compliment de la llei.

- * **22 D’ABRIL DE 1999.** *Notícies 9 2a Edició.* Hi havia una notícia sobre una manifestació realitzada aquella mateixa vesprada a València contra la política de la conselleria d’Ensenyament de la Generalitat. El text redactat pel periodista era el següent:

“Finalitza en estos moments a València la manifestació convocada pels sindicats de treballadors de l’ensenyament i dels estudiants. Demanen l’augment de les inversions en l’escola pública i acusen la Generalitat de prometre infraestructures que després no es materialitzen per falta de pressupost” .

Quan la notícia passa per les mans de l’equip d’edició pateix una conconsiderable retallada i queda en:

“En este moment acaba a València una manifestació convocada pels sindicats de treballadors de l’ensenyament i dels estudiants. Els convocants demanen que augmenten les inversions en l’escola pública”.

- * **18 DE GENER DE 1999.** *Notícies 9 2a Edició.* La informació es referia als incidents que hi havia hagut uns dies abans a la Universitat Autònoma de Barcelona quan la policia va carregar contra un grup d’estudiants durant una visita del president del Govern José María Aznar. El periodista va redactar la següent entradeta:

“Parlem un dia més dels incidents en la Universitat Autònoma de Barcelona durant la visita del president Aznar dijous passat. Hui la Universitat ha acordat declarar persona *non grata* el cap de l’executiu, la delegada del govern i la

policia. En la vessant política, el ministre Mayor Oreja ha qualificat els fets de greus davant el Parlament”.

Una volta el text va ser revisat per l'equip d'edició del noticiari va quedar en:

“Parlem un dia més dels incidents en la Universitat Autònoma de Barcelona durant la visita del president Aznar dijous passat. El ministre de l'Interior ha explicat esta vesprada al parlament les raons de l'actuació policial davant un grup de manifestants”.

* **7 DE MARÇ DE 1999.** *Notícies 9 2a Edició.* Hi havia una informació sobre una recent i molt criticada carrega policial a Barcelona, després d'una manifestació d'un grup de joves davant una seu del Partit Popular. La notícia redactada pel periodista acabava dient:

“La delegació del govern ha anunciat que investigarà el que va succeir. L'alcalde de Cornellà, del partit socialista, i altres partits d'esquerra han demanat la dimissió de la delegada del govern a Catalunya, Julia García Valdecasas”.

Després que la revisara l'equip d'edició d'aquell informatiu, va desaparèixer tota referència a les sol·licituds de dimissió i la notícia va acabar dient:

“La delegació del govern ha anunciat que investigarà el que va succeir”.

NOTÍCIES AMAGADES, NOTÍCIES CENSURADES.

Hi ha notícies que els nostres directius ja ni es molesten a manipular, directament les obvien, com si no existiren.

Es priva així, de manera total i absoluta, la nostra audiència de conèixer fets de la realitat que la resta de mitjans sí que tracten d'una manera detallada i aprofundida.

No es donen estes informacions però no es coneixen? No.

Se'ls passen als professionals? No.

En la Redacció tot el món sap que la notícia en qüestió existeix, fins i tot s'escolta en la ràdio o es llig en els diaris, però nosaltres no la donem.

I res no explica que no es done. Res, si atenem a criteris professionals. Si considerem l'ús i abús que es fa dels informatius amb finalitat partidista ràpidament trobem l'explicació.

Què tenen en comú totes estes informacions que s'amaguen? Una cosa: no són informacions còmodes per al Partit Popular. Per això no es donen.

A continuació, una llista no exhaustiva de notícies que Canal 9 ha passat per alt.

1998

- * 18 d'abril. **EL CONSELL NEGA AJUDES DE 1997 A LES MESTRESSES DE CASA ALEGANT QUE NO DISPOSA DE DINERS.** Els partits de l'oposició al Govern Zaplana han fet pública una nota del propi executiu valencià que nega a dones que la van sol·licitar l'anunciada subvenció a les mestresses de casa (promesa pel PP en campanya electoral) excusant-se en el fet que no es disposa de dotació pressupostària. L'oposició qualifica el fet de frau. **CANAL 9 IGNORA L'EXISTÈNCIA D'ESTE ESCRIT OFICIAL DEL GOVERN VALENCIÀ.**

- * 3 de maig. **EL CONSELL HA ENDEUTAT ENGUANY EN MÉS DE 12.000 MILONS ELS AJUNTAMENTS I DIPUTACIONS.** El Govern de la Generalitat utilitza per fer obres el sistema que siguen els ajuntaments o diputacions qui es facen càrrec del deute immediat. Els convenis recullen que les obres compromeses pel Govern autonòmic en un primer moment les paguen els ajuntaments i després la Generalitat es compromet a tornar els diners amb els interessos oportuns. Amb este sistema, durant 1998, diferents corporacions municipals i diputacions ja han avançat més de 12.000 milions al Govern de Zaplana. **CANAL 9 MAI NO HA PARLAT D'ESTE TIPUS DE FINANÇAMENT D'OBRES PÚBLIQUES.**

- * 6 de maig. **LA UGT DENUNCIA QUE INSPECTORS DE SANITAT SÓN MILITANTS DEL PP CONTRACTATS A DIT.** La Federació de Serveis Públics de la UGT denuncia que diferents integrants de la inspecció mèdica d'Alacant i València són militants del Partit Popular a qui s'ha col·locat irregularment *a dit* en places d'interins. UGT dóna els noms de vuit dels nous inspectors vinculats al PP i els diferents càrrecs municipals o de partit que ocupen. **CANAL 9 NO INCLOU EL TEMA EN ELS SEUS INFORMATIUS.**

- * 27 de maig. **JOVES ESTUDIANTS I ADULTS CONTINUEN L'ESCALADA DE PROTESTES GENERALITZADES CONTRA LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ.** Unes 2.000 persones es van reunir ahir davant el Palau de la Generalitat per demanar el desenvolupament de la Llei de Formació de Persones Adultes i la construcció de nous centres d'ensenyament secundari. **CANAL 9 IGNORA LA MANIFESTACIÓ.**

- * 18 de juny. **LA CONSELLERIA DE PRESIDÈNCIA DECIDEIX QUE NO ES CORREGIRAN ELS TEXTOS ESCRITS EN VALÈNCIÀ NO NORMATIU I, DESPRÉS, RECTIFICA I CONTINUA REALITZANT LES CORRECCIONS.** El conseller de Presidència, José Joaquín Ripoll, reconsidera l'ordre donada als traductors de no corregir els documents dirigits al Diari Oficial de la Generalitat Valenciana. L'ordre suposava incloure en el Diari Oficial escrits fets usant l'ortografia de l'Acadèmia de Casp i davant la

resistència dels propis traductors, Ripoll va acceptar que es continuara amb les correccions ortogràfiques habituals. **CANAL 9 NO RECU LL LA NOTÍCIA EN CAP MOMENT.**

- * 21 de juny. **ALACANT ÉS LA SEXTA PROVÍNCIA ESPANYOLA AMB MÉS POBRES.** Segons un estudi fet per la Fundación Foessa i Càritas, Alacant és la sexta província en nombre de pobres i la quarta en intensitat de la pobresa de tot Espanya. L'estudi ressalta que una quarta part de la població d'Alacant viu per davall del llindar de la pobresa. **CANAL 9 NO ES VA FER RESSÓ D'ESTE TREBALL.**

- * 25 de juny. **L'AUDIÈNCIA NACIONAL REBUTJA EL RECURS DE CARTAGENA SOBRE LA PRESCRIPCIÓ DEL DELICTE FISCAL DE QUÈ SE L'ACUSA.** L'Audiència Nacional no ha considerat la petició de prescripció de Cartagena. L'ex-conseller demanava que es consideraren prescrits els suposats delictes fiscals i de falsedat documental dels quals se l'acusa en relació amb unes cessions de crèdit del Banc de Santander. La sala considera que ara no és el moment processal oportú per resoldre el tema. **CANAL 9 NO RECU LL LA DECISIÓ DE L'AUDIÈNCIA.**

- * 8 de juliol. **EL TRIBUNAL SUPREM INSTA EL PRESIDENT DE LA DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA, MANUEL TARANCÓN, DEL PP, A DESTITUIR LA DIRECTORA D'ESPORTS DE LA CORPORACIÓ.** El Suprem obliga Tarancón a suspendre la contractació de la Directora d'Esports de la Diputació, Ángeles Medrano, per haver-se fet de forma irregular. La denúncia la va presentar CCOO. El sindicat espera que hi haja noves sentències contra la política laboral de Tarancón, ja que han interposat 32 denúncies més. **CANAL 9 IGNORA LA SENTÈNCIA.**

- * 15 de juliol. **DÍAZ ALPERI DESAFIA EL CONSELL I NO PENSA REVISAR EL PROJECTE D'EIXAMPLE DE LA CIUTAT.** L'alcalde d'Alacant, Luis Díaz Alperi, porta la contrària al Govern de Zaplana i diu que no revisarà el projecte d'urbanització de l'eixample de la ciutat com li va reclamar el conseller de Presidència, José Joaquín Ripoll. Dins el grup municipal hi ha regidors disposats a considerar les observacions arribades des de València. L'oposició critica les intervencions extramunicipals. **CANAL 9 NO PARLA DE LA POLÈMICA ENCETADA.**

- * 4 d'octubre. **LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ MANTÉ SENSE HOMOLOGAR EL 75 PER CENT DELS LLIBRES DE TEXT D'EDITORIALS VALENCIANES.** L'Associació d'Editors del País Valencià es queixa que per culpa de l'estret control de la conselleria d'Educació, que representa una censura prèvia al contingut dels llibres, el sector editorial està perdent molts diners, més de 3.600 milions des de l'inici del curs. Els editors presenten molts projectes però la conselleria només n'homologa uns pocs sense més explicacions. **CANAL 9 NO S'INTERESSA PER ESTA INFORMACIÓ.**

- * 5 d'octubre. **LA COMUNITAT VALENCIANA ESTÀ ENTRE LES QUE MENYS INVERSIÓ ESTATAL REBEN PER QUILOMETRE CUADRAT.** Segons els pressupostos general de l'Estat per a 1999, la Comunitat Valenciana rebrà per cada quilòmetre quadrat una inversió de 3'3 milions de pessetes, per davall de Madrid, Canàries, Balears, Euskadi, Catalunya, Astúries, Cantàbria i Múrcia. Encara pitjor resulta si ens referim a pessetes/habitant. En este càlcul, la Comunitat Valenciana és la que fa 15 de les 17 autonomies i només té per darrere Euskadi i Navarra, que disfruten de règim foral i, per això, tenen menys participació en el pressupost estatal. **CANAL 9 NO VA DONAR ESTES DADES OFICIALS.**

- * 5 d'octubre. **UN REGIDOR DEL PP D'ORIOLA ASSEGURA QUE VA DONAR 68 MILIONS DE PESSETES A LUIS FERNANDO CARTAGENA PER FINANÇAR EL PP I L'EXCONSELLER HO NEGA.** El regidor del PP de l'Ajuntament d'Oriola, Jesús Fernández, afirma que abans de les eleccions autonòmiques del 95 va recaptar de diferents empreses 68 milions per a la campanya del PP i els va entregar a l'exconseller d'Urbanisme del Govern Zaplana, Luis Fernando Cartagena. D'esta quantitat només 7'5 milions van arribar al partit. Cartagena ho nega tot. **CANAL 9 NO VA RECOLLIR ESTES DENÚNCIES.**

- * 5 d'octubre. **UNIÓ VALENCIANA ASSEGURA QUE L'HOMENATGE A L'HIMNE HA ESTAT ORGANITZAT PER L'EQUIP DE CAMPANYA DEL PP.** Unió Valenciana denúncia que l'homenatge a l'Himne i al seu autor que s'ha de fer l'endemà a Albal és un acte organitzat per l'oficina electoral del PP, al capdavant de la qual hi ha Jesús Sánchez Carrascosa, i no per l'Ajuntament de la població, com es diu oficialment. El regidor unionista Valero Eustaquio ha explicat que la mateixa conselleria de Presidència de la Generalitat ha reconegut que l'organització és cosa de l'oficina electoral. **TOT I LA POLÈMICA QUE EL TEMA ALÇÀ, CANAL 9 NO VA DIR RES AL RESPECTE.**

- * 14 d'octubre. **EL PP CONTRADIU ZAPLANA I VOTA EN LES CORTS QUE ELS JUBILATS PAGUEN LES MEDICINES.** El President Zaplana havia dit uns dies abans en un acte públic amb jubilats que el Servei Valencià de Salut els pagaria els medicaments exclosos pel Govern central de la llista de medicines subvencionades, però quan Nova Esquerra va portar el tema a les Corts, el grup parlamentari popular va canviar d'opinió. Nova Esquerra demanava que el Consell finançara als jubilats els medicaments exclosos i el PP, juntament amb UV i IPCV, es va negar. **CANAL 9, QUE SÍ VA DESTACAR EN EL SEU DIA LA PROMESA DE ZAPLANA, NO VA DIR RES D'ESTA VOTACIÓ.**

- * 15 d'octubre. **LES CORTS DEMANEN QUE MADRID PAGUE LA "MEDICAMENTADA" EN LA COMUNITAT VALENCIANA.** El ple de les Corts Valencianes va aprovar, amb els vots en contra del PP i IPCV, que siga dels pressupostos de l'Estat d'on ixquen els diners per garantir que, tot i la nova exclusió de medicaments acordada pel Govern central, els usuaris no hagen de pagar-los. **ELS INFORMATIUS DE CANAL 9**

NO ES VAN DONAR PER ENTERATS D'ESTA APROVACIÓ PARLAMENTÀRIA.

- * 15 d'octubre. **EL TRIBUNAL SUPREM ANUL·LA L'ACORD DE L'AJUNTAMENT DE BENIFAIÓ PER USAR L'ORTOGRAFIA DE LA REIAL ACADEMIA DE CULTURA.** El Suprem ha confirmat la sentència del TSJ de la Comunitat Valenciana que ja va anul·lar l'acord de l'Ajuntament de Benifaió que, en 1988, va decidir escriure tota la documentació oficial seguint l'ortografia de l'acadèmia presidida per Xavier Casp. El Suprem li nega a l'Ajuntament el dret a entrar en decisions que competen a l'àmbit científic. **CANAL 9 NO VA DONAR MAI ESTA INFORMACIÓ.**
- * 24 d'octubre. **L'OFICINA ELECTORAL DEL PP ÉS QUI ORGANITZA LA FESTA DE LA GENERALITAT PER ALS JUBILATS A MESTALLA.** Jesús Sánchez Carrascosa, un dels màxims responsables de l'oficina electoral del PP, és qui està organitzant la Festa per a Jubilats que s'ha de fer a Mestalla. Tot i que les invitacions estan firmades per Presidència de la Generalitat, qui està darrere de l'esdeveniment és l'oficina electoral del PP i la seua seu a l'Avinguda del Port és on s'està organitzant tot. El PSPV, paral·lelament, denuncia que el PP ha utilitzat dades confidencials per convidar els jubilats a la Festa. **CANAL 9 NO DIU RES DE TOTA LA GRAN POLÈMICA QUE VA GENERAR L'ORGANITZACIÓ D'ESTE ACTE.**
- * 6 de novembre. **ELS 5 REGIDORS CRÍTICS DEL PP DE L'AJUNTAMENT D'ORIOLA FORMEN GRUP A BANDA I PROPOSEN UNA MOCIÓ DE CENSURA.** Els cinc regidors del PP d'Oriola, expedientats i expulsats del partit després de denunciar diferents casos de presumpta corrupció que afectarien l'actual alcalde de la població, José Manuel Medina, i el seu antecessor, l'ex conseller d'Obres Públiques del Govern Zaplana, Luis Fernando Cartagena, se n'han passat al Grup Mixte. Estos regidors es mostren disposats a donar suport a una moció de censura contra Medina però el PSPV ha dit que ells no ho faran.
- * 11 de novembre. **DIFERENTS JUTJATS D'ORIOLA INVESTIGUEN SUPOSATS CASOS DE CORRUPCIÓ QUE AFECTEN L'EX CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES, LUIS FERNANDO CARTAGENA.** S'investiguen fins a cinc casos diferents: donacions irregulars, extorsió i recaptació irregular de diners per al PP. L'investigació la porta la fiscalia anticorrupció per denúncies del PSPV basades en declaracions dels cinc ex-regidors del PP d'Oriola, que van explicar estos presumptes casos de corrupció i, després, van ser expulsats del PP. **CANAL 9 NO HA RECOLLIT ESTES INVESTIGACIONS, NI HA DIT RES SOBRE ELLES.**
- * 13 de novembre. **EL TSJ OBRI DILIGÈNCIES CONTRA EL CONSELLER FARNÓS PER REVELAR UN INFORME JUDICIAL SOBRE L'HEPATITIS C.** Acusen el conseller Farnós de revelació de secrets oficials ja que, tot i les advertències del jutge del cas, va publicitar un informe judicial sobre el contagi d'hepatitis C que,

suposadament, li podia servir perquè la conselleria que dirigeix poguera eludir responsabilitats en el brot. **CANAL 9 VA OBVIAR EL TEMA.**

- * 15 de novembre. **EL CONSELLER OLIVAS FA DE MITJANCER PER A LA REQUALIFICACIÓ D'UNS TERRENYS DE BENICÀSSIM PROPIETAT DEL TAMBÉ CONSELLER FARNÓS.** Es donen a conèixer dos faxos enviats pel conseller d'Economia, José Luis Olivas, i el subdelegat del Govern a Castelló, Vicente Sánchez, a l'alcalde de Benicàssim en els quals comprometen un seguit d'inversions si es requalifiquen uns determinats terrenys, part dels quals són propietat del conseller de Sanitat, Joaquín Farnós. L'oposició demana dimissions i el President Zaplana es compromet a dimitir ell mateix si es demostra la intervenció del seu Govern. **CANAL 9 MAI NO VA INFORMAR D'ESTE TEMA.**
- * 23 de novembre. **ZAPLANA JUSTIFICA L'ANOMENADA 'BATALLA DE VALÈNCIA' I AFIRMA QUE "POTSER FOU NECESSÀRIA".** En un acte d'homenatge a Fernando Abril Martorell, el President de la Generalitat va dir que potser en els anys de la transició l'anomenada *batalla de València*, sobre els signes d'identitat i la llengua en particular, de la qual Abril en va ser un dels principals responsables, era necessària. **CANAL 9 NO VA RECOLLIR ESTA AFIRMACIÓ DE ZAPLANA.**
- * 24 de novembre. **OPOSICIÓ POLÍTICA I AGENTS SOCIALS S'UNEIXEN CONTRA EL CONTROL LINGÜÍSTIC I IDEOLÒGIC DE LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ ALS MESTRES.** Els partits de l'oposició i la Mesa per l'Ensenyament en València, que aplega sindicats i altres col·lectius socials, han presentat un manifest en el qual denuncien la proposició aprovada pel PP, UV i IPCV que dóna poder a la Conselleria d'Educació per controlar si els mestres parlen de la unitat lingüística del català i usen l'expressió "País Valencià". Els firmants del manifest consideren que es tracta d'un intent d'atemorir el professorat. Això arriba després de molts dies de protestes, declaracions i contradecaracions al voltant de la decisió de les Corts que ha de portar a terme la Conselleria d'Educació. **CANAL 9 VA PASSAR PER ALT TOTA ESTA POLÈMICA.**
- * 25 de novembre. **ZAPLANA PRESSIONÀ VILLALBA PERQUÈ NEGARA QUE HI HAVIA DISCRIMINACIÓ INSTITUCIONAL CONTRA EL DIARI 'LEVANTE'.** Després que l'Executiva d'Unió Valenciana a Alacant denunciara la discriminació que pateixen els diaris *Información y Levante* respecte a la publicitat institucional, el president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, va demanar telefònicament al líder d'Unió valenciana, Héctor Villalba, que desmentira la denúncia. Villalba es va negar i gent pròxima a ell va ser qui va reconèixer que la conversa s'havia produït. **CANAL 9 NO EN VA DIR RES.**
- * 25 de novembre. **L'AJUNTAMENT D'ORIOLA INVESTIGARÀ LA GESTIÓ DELS DOS ÚLTIMS ALCALDES DE LA LOCALITAT, JOSÉ MANUEL MEDINA Y LUIS FERNANDO CARTAGENA.** L'oposició municipal d'Oriola, amb el suport dels regidors expulsats de l'equip de govern del PP per denunciar diferents casos de corrupció, ha

aconseguit la creació d'una comissió d'investigació sobre la gestió dels dos últims alcaldes oriolans, Medina i Cartagena, els dos del PP. Al final, atés que anaven a ser derrotats, els mateixos regidors del PP van votar a favor de la comissió, a la qual s'havien negat en set ocasions anteriors. Tant Medina com Cartagena són acusats de diferents corrupteles que ara s'investigaran políticament. **PER A CANAL 9 ESTE TEMA NO VA EXISTIR.**

- * 15 de desembre. **EL GOVERN CONTRADIU EL CONSELL SOBRE LA LLISTA PER A LA FESTA DE JUBILTAS DE MESTALLA.** Enmig d'una gran polèmica sobre com el Govern de la Generalitat havia convidat milers i milers de jubilats a la Festa de Mestalla, l'Agència de Protecció de Dades, dependent del Govern central, nega que la Generalitat pugua disposar d'un fitxer de jubilats, que és el que va dir la consellera de Benestar Social, Marcela Miró, per explicar com s'havien fet les invitacions. **CANAL 9 NO VA TOCAR EL TEMA.**
- * 25 de desembre. **EL CONSELL ATORGA 15 NOVES EMISSORES DE FM, L'ÚNICA D'ÀMBIT AUTONÒMIC VA A PARAR A 'LAS PROVINCIAS'.** En vespres de Nadal el Consell ha fet l'atorgament de 15 emissores de FM que han anat a parar als propietaris dels diaris *Las Provincias*, *El Mundo*, *ABC* i *Mediterráneo*. L'única d'àmbit autonòmic és la concedida a *Las Provincias*. Les altres van a empreses vinculades a gent pròxima al PP. S'alça una gran polèmica en l'àmbit polític i, fins i tot, empreses que no han rebut cap concessió denuncien pràctiques irregulars per part del Govern de la Generalitat. **CANAL 9 IGNORA LA NOTÍCIA.** [Quan vàrem demanar explicacions als nostres directius Pau Pérez Rico i Menchu Illán sobre el flagrant cas de manipulació informativa que significava ignorar esta notícia, ens van contestar que no es donava perquè es tractava només d'un nou episodi de "guerra entre mitjans" en la qual Canal 9 no havia d'entrar. El fet curiós és que quan, per un sol vot, les Corts van decidir no crear una Comissió d'Investigació al respecte si que vàrem informar d'esta NO CREACIÓ amb declaracions del Conseller de Presidència, José Joaquín Ripoll, que carregava contra l'oposició].
- * 26 de desembre. **EL MINISTERI DE MEDI AMBIENT QÜESTIONA LA POLÍTICA DEL CONSELL EN EXTINCIÓ D'INCENDIS.** Un informe oficial del Ministeri de Medi Ambient situa la Comunitat Valenciana com l'autonomia menys eficaç de l'est peninsular pel que fa a extinció d'incendis. Davant de les 2'3 hectàrees que cada incendi destrueix a la Comunitat Valenciana, les autonomies de l'entorn es mouen entre el 0'7 de Múrcia, i el 1'9 d'Aragó. **CANAL 9 NO VA DIR RES D'ESTE INFORME OFICIAL.**
- * 26 de desembre. **UN INFORME DEL MINISTERI DE FOMENT REVELA LA RECESSIÓ DEL SECTOR DE LA CONSTRUCCIÓ EN VALÈNCIA DES DE 1995.** La Comunitat Valenciana és de les de major recessió en el sector de l'enginyeria civil, segons un informe del Ministeri de Foment, que indica que en el primer trimestre de 1998 l'activitat en este sector va baixar prop del 12 per cent. Només La Rioja i Castella-Lleó ofereixen xifres pitjors. **CANAL 9 VA IGNORAR L'EXISTÈNCIA D'ESTE INFORME OFICIAL.**

1999

- * 2 de gener. **LA CONSELLERA D'AGRICULTURA, MARIA ÀNGELS RAMÓN-LLIN, I EL PRESIDENT DE LA GENERALITAT, EDUARDO ZAPLANA, ES CONTRADIUEN SOBRE LA POLÍTICA DE TRANSVASAMENTS.** Després que el President Zaplana assegurara que el Llibre Blanc de l'Aigua fet pel Ministeri de Medi ambient preveu la possibilitat de transvasaments d'aigua per a la Comunitat Valenciana, la consellera Ramón-Llin I contesta que el document no aporta cap solució als problemes de la Comunitat. **CANAL 9 NO VA RECOLLIR LA POLÈMICA.**

- * 4 de gener. **EL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA ANUL·LA ELS AUGMENTS DE SALARIS QUE EL CONSELLER FARNÓS VA CONCEDIR ALS METGES.** El TSJ de la Comunitat Valenciana ha estimat un recurs d'UGT i ha deixat sense efecte l'acord de la conselleria de Sanitat i un sindicat de metges pel qual es reconeixia als metges uns plusos salarials sense les suficients contrapartides. **CANAL 9 VA IGNORAR ESTA SENTÈNCIA.**

- * 4 de gener. **EL 15 PER CENT DE LA GENT QUE INGRESSA EN L'HOSPITAL LA FE AGAFA ALGUNA INFECCIÓ.** Un informe de l'Associació Nacional de Medicina Preventiva assenyala que 15 de cada 100 pacients que ingressen en l'hospital La Fe contrauen algun tipus de malaltia infecciosa. Este percentatge és el més alt dels 60 centres de tot Espanya estudiats per esta institució. L'OMS situa el límit d'estes infeccions en el 3 per cent. **CANAL 9 VA PASSAR PER ALT ESTE INFORME.**

- * 4 de gener. **L'ALCALDE DE LLEÓ, MARIO AMILIVIA, DEL PP, CARREGA ELS SEUS GASTOS PERSONALS EN EL PRESSUPOST MUNICIPAL.** Les factures de l'Ajuntament de Lleó demostren que l'alcalde d'esta ciutat paga amb diners del pressupost municipal des de la gomina que utilitza per al cabell fins a crema per a les sabates passant per raspalls de dents, puros, café, llet en pols,... El tema ja havia esclatat dies arrere quan es va descobrir el pagament de la gomina. Els altres comptes apareixen posteriorment i augmentaven l'escàndol que, en tots els mitjans, va ser ampliament recollit. **CANAL 9 NO VA DIR RES AL RESPECTE.**

- * 4 de gener. **EL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICIA DE LA COMUNITAT VALENCIANA ANUL· LA UN PLA D'AJUTS A MUNICIPIS DE LA DIPUTACIÓ DE CARLOS FABRA, DEL PP, PER ARBITRARIS.** El TSJ de la Comunitat Valenciana ha anul· lat un pla d'ajuts de la Diputació de Castelló, presidida per Carlos Fabra, del PP, segons el qual es repartien 460 milions de pessetes entre 94 ajuntaments. El cas va arribar als tribunals perquè el PSOE va denunciar que s'havia afavorit els ajuntaments del PP en detriment dels governats per altres grups. El Tribunal va donar la raó als denunciants en sentenciar que les subvencions es van repartir “sense motivació alguna, sense criteri objectiu i sense fonament de raó”. **CANAL 9 VA IGNORAR LA SENTÈNCIA.**

- * 5 de gener. **URBANISME DONA LLUM VERDA A LA MODIFICACIÓ DEL PLA GENERAL D'ORDENACIÓ URBANA D'ORPESA, QUE PERMET LEGALITZAR UN EDIFICI DISSENYAT PER L'ALCALDE DE CASTELLÓ, JOSÉ LUIS GIMENO, DEL PP.** La Comissió Territorial d'Urbanisme informa favorablement de la modificació del PGOU d'Orpesa, que l'Ajuntament d'esta localitat va presentar per poder legalitzar tres edificis construïts irregularment en el seu terme. Hi ha sentències del Tribunal Superior de Justícia Valencià que ordenen la demolició parcial. Un dels edificis va ser construït per l'alcalde de Castelló, José Luis Gimeno, del PP, que és arquitecte; l'altre, pel seu germà, i el tercer per un ex-tinent d'alcalde. **CANAL 9 NO VA RECOLLIR LA NOTÍCIA.**

- * 22 de gener. **LA FISCALIA DEMANA QUE ES JUTGE EL PORTAVEU DEL PARTIT POPULAR DE L'AJUNTAMENT D'ALACANT, PEDRO ROMERO.** L'acusació pública ha presentat recurs contra l'arxiu de la denúncia per tràfic d'influències i frau presentada contra el portaveu del PP a l'Ajuntament d'Alacant, Pedro Romero. Es tracta del suposat delictes que podria representar haver llogat un local a un metge amic pagant amb diners públics i a un preu superior al de mercat. Tots els grups polítics, fins i tot el President Zaplana, van dir la seua sobre este cas en diferents mitjans. **CANAL 9 VA IGNORAR ESTA INFORMACIÓ.**

- * 22 de gener. **EL GOVERN DE LA GENERALITAT RECONeix ADJUDICACIONS PER MÉS DE 2.500 MILIONS DE PESSETES A EMPRESAS DE JUAN COTINO.** El grup socialista de les Corts Valencianes presenta un seguit d'informacions per escrit del Consell en les quals es recull que diferents empreses relacionades amb Juan Cotino, membre del Partit Popular i alt càrrec del Govern d'Aznar, han rebut en els últims tres anys adjudicacions de la Generalitat per més de 25.000 milions de pessetes. **CANAL 9 NO ES VA FER RESSÒ DE LA NOTÍCIA.**

- * 23 de gener. **EL GOVERN CENTRAL ADMET QUE DURANT 1998 HA INVERTIT EN LA COMUNITAT VALENCIANA UN 30 PER CENT MENYS DEL PREVIST.** Dels prop de 18.000 milions que segons els pressupostos de 1998 el Govern central havia d'invertir en la Comunitat Valenciana, només se n'han fet realitat 12.000. Així ho reconeix el mateix Govern d'Aznar en respostes oficials a diferents preguntes plantejades pel PSOE. Els

socialistes qualifiquen de falses les xifres i situen el grau d'incompliment en el 70 per cent. **CANAL 9 NO VA INFORMAR D'AIXÒ.**

- * 26 de gener. **CONCENTRACIÓ DE TREBALLADORS DEL HOSPITAL DE LA FE A FAVOR DEL MANTENIMENT DEL SEU CARÀCTER PÚBLIC.** 200 persones, treballadors de La Fe i membres de diferents associacions de veïns, es manifesten en la Plaça de la Mare de Déu contra la privatització i el desmantellament del centre sanitari. L'acte de protesta coincideix amb la sessió parlamentària de les Corts on el conseller de Sanitat, Joaquim Farnós, explicava els plans de la Generalitat sobre La Fe. **CANAL 9 VA IGNORAR LA CONCENTRACIÓ.**
- * 9 de febrer. **L'OPOSICIÓ DE L'AJUNTAMENT DE BENIDORM RECLAMA EXPLICACIONS AL GOVERN DEL PP SOBRE L'ENRIQUIMENT DE LA REGIDORA TRÀNSFUGA MARUJA SÁNCHEZ.** El PSPV vol saber d'on trau els diners Maruja Sánchez, la trànsfuga que l'any 91 va donar l'alcaldia de Benidorm a Eduardo Zaplana en passar-se'n, 5 mesos després de les eleccions, del PSPV al PP, per anar ampliant el seu patrimoni tot i tindre determinats béns embargats. L'oposició de l'Ajuntament de Benidorm reclama saber les actuals propietats del matrimoni, dels seus guardaespalles i col·laboradors. **CANAL 9 PASSA PER ALT ESTA INFORMACIÓ.**
- * 9 de febrer. **L'ARQUEÒLEG DE L'AJUNTAMENT DE VALÈNCIA CARREGA CONTRA EL GOVERN MUNICIPAL.** Albert Ribera, arqueòleg municipal, critica la desorganització i el descontrol de l'equip de govern i de la regidora de cultura, María José Alcón, en la política de recuperació arqueològica. Ribera fa la crítica en un llibre del mateix Ajuntament. Compara el departament d'arqueologia amb l'exèrcit de Pancho Villa. **CANAL 9 NO EN VA DIR RES.**
- * 9 de febrer. **COL·LAPSATS ELS HOSPITALS PÚBLICS D'ALACANT I ELX.** Els hospitals públics de la província d'Alacant estan del tot saturats. En Alacant s'han hagut de suspendre intervencions i s'han habilitat sales que estaven abandonades. En Elx, Alcoi i la Vega Baixa s'ha instal·lat els malalts en els passadissos, tot i les protestes de familiars i sindicats. Les autoritats atribueixen el col·lapse a la grip; els sindicats, a la mala organització. **CANAL 9 VA IGNORAR EL TEMA.**
- * 11 de febrer. **PSPV ACUSA LA CONSELLERIA DE CULTURA DE PROHIBIR DETERMINADES PARAULES EN VALENCIÀ.** El diputat socialista Jesús Huguet acusa el conseller de Cultura, Manuel Tarancón, de prohibir en els textos del seu departament paraules com "amb" o "aquest". Tarancón ho nega. **CANAL 9 NO VA INFORMAR DE LA POLÈMICA.**
- * 11 de febrer. **ZAPLANA NEGA DAVANT LES CORTS QUE LA DIMISSIÓ DE MARIA ÀNGELS RAMON-LLIN COM A CONSELLERA D'AGRICULTURA SIGA D'INTERÉS GENERAL.** A preguntes d'Albert Taberner, de Nova Esquerra, el

President de la Generalitat, Eduardo Zaplana, es nega davant les Corts a explicar la dimissió de Ramon-Llin com a membre del seu govern argumentant que la qüestió no és d'interés general. Zaplana aprofita la pregunta per carregar contra el transfuguisme mentre l'oposició li recorda el *cas Maruja Sánchez*, que el va portar a l'alcaldia de Benidorm. **CANAL 9 VA PASSAR PER ALT LA DISCUSSIÓ A LES CORTS.**

- * 22 de febrer. **EL GOVERN IGNORA EL TERMINI, EL COST, EL TRAÇAT I EL FINANÇAMENT DE L'AVE MADRID-VALÈNCIA.** El diputat de Nova Esquerra per Alacant, Manuel Alcaraz, fa una roda de premsa per donar a conèixer la resposta que el Ministeri de Foment li ha donat sobre l'AVE Madrid-València. El Ministeri informa a Alcaraz que oficialment no hi ha ni projecte, ni termini d'execució d'obres, ni proposta de participació del sector privat, ni traçat. Informa el Govern que fins l'any 2000 no se sabrà si es podrà disposar o no de fons de la Unió Europea. **CANAL 9 VA IGNORAR LA INFORMACIÓ.** [Quan en una reunió vàrem fer vore este oblit als nostres directius Pau Pérez Rico i Menchu Illán, ens van contestar que no s'havia donat la notícia perquè el tema no estava en mans del Govern central sinó dels governs autonòmics. Contràriament a esta tesis, quan una setmana després el Ministre de Foment, Arias Salgado, va dir a València que l'AVE era una prioritat pel Govern, els informatius de Canal 9 van obrir amb este tema. Quan, de nou, vàrem preguntar als nostres directius per tant contradictori tractament, la resposta va ser que unes paraules del ministre són més importants que les del diputat, encara que este es faça ressò d'una informació oficial del propi ministeri].
- * 4 de març. **TRES PERITS DE L'AGÈNCIA TRIBUTÀRIA RATIFIQUEN DAVANT EL JUTGE QUE L'EX-CONSELLER CARTAGENA VA COMPRAR CESSIONS DE CRÈDIT.** Un grup de perits de l'Agència Estatal Tributària van ratificar davant la jutge Teresa Palacios que efectivament l'ex conseller d'Obres Públiques del Govern de la Generalitat, Luis Fernando Cartagena, era el veritable propietari d'unes cessions de crèdit que després van anar a parar a productes financers que pretenien blanquejar els diners afectats. **CANAL 9 NO VA DONAR EL TEMA.**
- * 12 de març. **EL CONSELLER D'AGRICULTURA, SALVADOR ORTELLS, CRITICA LA MINISTRA LOYOLA DE PALACIO PER LA NEGOCIACIÓ DE L'AGENDA 2000.** El Conseller Ortells desmenteix el President Zaplana, que havia dit que la Reforma de la Política Agrària Comunitària era molt beneficiosa per al camp valencià. Ortells diu que si la reforma es tanca com està previst, el camp valencià perdrà més de 2.000 milions de pessetes per any. **CANAL 9 NO VA RECOLLIR LES OPINIONS DEL CONSELLER.**
- * 12 d'abril. **LA DISCUSSIÓ ENTRE LA CONSELLERIA DE CULTURA I L'AJUNTAMENT D'ELX SOBRE UN PLAFÓ DE L'EXPOSICIÓ MUNTADA EN LA SEU DE LA UNESCO A PARÍS ESTÀ A PUNT D'OBLIGAR A SUSPENDRE LA PREVISTA REPRESENTACIÓ DEL MISTERI.** El conflicte va durar prop de quatre hores durant les quals la representació del Misteri que s'havia de fer dins la jornada en

què la UNESCO anava a declarar Patrimoni de la Humanitat el Misteri i el Palmerar d'Elx va estar a punt de no portar-se a terme. La discussió entre la Conselleria de Cultura de la Generalitat i l'Ajuntament d'Elx era al voltant d'un plafó en el qual es parlava del valencià com "una variant dialectal del català". Al final el consistori il·licità va accedir a retirar el plafó en qüestió i la representació es va fer. **LA INFORMACIÓ DE CANAL 9 NO VA PARLAR NI UN SEGON D'AQUELLA LLARGA POLÈMICA.**

- * Abril-maig. **DESENES DE MILERS DE PERSONES ES REUNEIXEN EN DIFERENTS CIUTATS I POBLES DE LA COMUNITAT VALENCIANA EN LES TROBADES D'ESCOLES EN VALENCIÀ.** Les Trobades de 1999 van arrancar amb un acte que va concentrar més de 15.000 persones a Burjassot, on es va recordar la figura del poeta Vicent Andrés Estellés. Des d'eixe moment fins a finals de maig, més de 200.000 persones s'han reunit en els diferents actes de les Trobades d'Escoles en Valencià. **CANAL 9 VA IGNORAR LES CONCENTRACIONS.** [Quan en una reunió els ho vàrem fer vore als nostres directius Pau Pérez Rico i Menchu Illán, ens van contestar que les Trobades no són res excepcional, que l'ensenyament en valencià ja està protegit per l'Administració i que és un acte que es fa cada any i que no té res de particular encara que no es pot descartar que alguna vegada es considere oportú donar-lo].
- * 21 d'abril. **UNA REGIDORA DE QUART DEL PARTIT POPULAR ACUSA EL CANDIDAT D'HAVER-LA APUNYALADA.** Enmig d'una considerable polèmica sobre la confecció de les llistes electorals del PP a Quart de Poblet, una regidora d'este gup, Felicidad Cubo, denuncia que el candidat popular a l'alcaldia, Lorenzo Sánchez, la va agredir a l'estómac amb una navalla. Sánchez ho nega, diu que és tot mentida. Cubo serà expulsada del PP. **CANAL 9 NO VA DONAR ESTA NOTÍCIA.**
- * 22 d'abril. **L'EMPRESA DE SEVILLA SUPLANTADA EN EL 'CAS DOLORES' ACUDIRÀ ALS TRIBUNALS.** L'empresa Marín Asociados, de Sevilla, emprén accions judicials per aclarir perquè el seu nom apareix en una contrata de l'Ajuntament de Dolores, governat pel PP, sense que existisca cap relació. El nom de l'empresa sevillana hauria sigut utilitzat per l'empresari d'Oriola vinculat al PP Angel Fenoll per aconseguir una contrata. Fenoll havia sigut condemnat per un cas de compra de vots a favor del PP i actualment és el firmant d'unes factures que usa l'exconseller del Govern Zaplana, Luis Fernando Cartagena, per justificar que no s'ha quedat 8 milions de pessetes que li varen entregar unes monges per a l'Ajuntament d'Oriola. **CANAL 9 NO SE'N VA FER RESSÒ.**
- * 28 d'abril. **EL CANDIDAT D'UNIÓ VALENCIANA EN LA NUCIA ACUSA SUCH D'INTENTAR COMPRAR-LO OFERINT TREBALL A AMICS I FAMILIARS SEUS.** El candidat d'UV a l'alcaldia de La Nucia, Francesc Llorens, acusa el conseller d'Indústria del Govern de la Generalitat, Diego Such, també candidat a alcalde, d'haver-li oferit treball a ell, a la seua família i a amics si no feia campanya electoral. El tema va generar un creuament d'acusacions entre els dos en els dies posteriors. **CANAL 9 VA IGNORAR LA DENÚNCIA.**

- * 28 d'abril. **L'INTERVENTOR DE L'AJUNTAMENT DE VALÈNCIA RECLAMA ELS COMPTES DELS ACTES DEL TERCER MIL· LENI.** Els regidors socialistes havien denunciat que estos gastos no estaven controlats i el Govern municipal havia contestat que els comptes estaven auditats. La demanda de l'interventor deixava en entredit les paraules del Govern. **CANAL 9 NO VA INFORMAR DE RES AL RESPECTE.**

capítol 5

Obviant l'obligat compliment de la llei, despreciant el drets dels ciutadans a rebre una informació lliure i veraç, ignorant la llibertat d'expressió dels professionals, els directius del departament d'Informatius de Canal 9 (Pau Pérez Rico i els seus més estrets col·laboradors Menchu Illán, Jesús Martínez, Josep Magraner, Lluís Motes, Rodolfo Ferrer i Rafael Medina) són responsables d'una continuada manipulació i censura informativa que preten beneficiar els interessos polítics d'Eduardo Zaplana i el Partit Popular.

Tant la Llei de Creació com l'Estatut de Redacció consagren els principis de pluralisme i imparcialitat en la informació però els noticiaris de Canal 9 fan just el contrari: són partidistes, parcials i, sempre, a favor del PP.

Qualsevol notícia que pugja perjudicar els interessos del Partit Popular s'amaga.

Tot allò que pot resultar beneficiós, s'exagera i sobredimensiona.

Informatius convertits en espais de propaganda fugint de tots els temes que poden resultar conflictius i polèmics. A Canal 9 s'aposta per la trivialització de la informació encara que es mostre una realitat irreal.

Per culpa de totes estes pràctiques, els nostres informatius són, en realitat, desinformatius encara que això signifiqui defraudar el dret a la informació dels ciutadans, traïr els principis bàsics de la professió periodística i incomplir la Llei de Creació de RTVV; encara que això implique renunciar a ser informatius de referència.

Front estes pràctiques, el Comitè de Redacció ha perseverat en la negociació i en les propostes però els directius mai han reconsiderat les seues decisions. No han donat ni un pas arere en la manipulació i la censura, no han rectificat la depuració de periodistes feta a l'estiu del 97 i han continuat incomplint l'Estatut de Redacció.

Bloquejades les converses dins de la casa per culpa de la intransigència del Cap d'Informatius, el Comitè de Redacció ha tocat totes les portes que ha pogut per procurar el compliment de la llei dins el departament d'Informatius de Canal 9. Hem arribat a

comparéixer davant les Corts,

hem demanat reiterada i infructuosament un entrevista amb el President de la Generalitat,

Eduardo Zaplana, i hem posat en marxa el tràmit judicial per portar als tribunals l'incompliment de l'Estatut de Redacció. Tot per procurar que els ciutadans de la Comunitat Valenciana puguem rebre, com diu la Constitució, informació lliure i veraç. En esta empresa continuarem.

Sense cap dubte un dels passatges més transcendents de l'any pel que fa a la gestió del Comitè de Redacció de Canal 9 va ser la nostra compareixença parlamentària davant la Comissió de Control de RTVV de les Corts Valencianes.

Va ser a proposta dels grups parlamentaris d'Esquerra Unida i el PSPV. El Partit Popular va ser l'únic grup que es va oposar a la nostra compareixença.

Per a este Comitè de Redacció, la compareixença tenia un immens valor. En primer lloc es tractava d'un fet sense precedents. Després que en els últims tres anys per la Comissió passaren en diferents ocasions directors general de RTVV i directors de Canal 9, oferint una visió del funcionament del nostre Departament d'Informatius radicalment oposada a la visió que en tenim els professionals de la casa, era tota una oportunitat poder fer sentir la nostra veu.

No hi ha precedent en tot el món d'un Comitè de Redacció que comparega davant el Parlament per denunciar la pràctica continuada de la manipulació i la censura informativa.

Abans de la compareixença vàrem demanar entrevistes amb tots els grups parlamentaris. Amb tots ens vàrem reunir, excepte amb Unió Valenciana per problemes d'agenda del seu portaveu, Fermín Artagoitia. A tots els vàrem fer una explicació de amb quina predisposició acudíem a les Corts: contestar totes les preguntes que ens feren els diputats i exposar la nostra visió del funcionament del Departament d'Informatius de Canal 9, que es pot resumir dient que s'incompleix reiteradament l'Estatut de Redacció, es desinforma en lloc d'informar, es manipula i censura la informació en benefici del Partit Popular i del Govern de la Generalitat, es discrimina els

professionals que es resisteixen a les pràctiques irregulars i es desaprofita el capital humà de la plantilla de què es disposa.

De tots els grups vàrem rebre una acollida positiva i el compromís de col·laborar en la mesura de les seues possibilitats perquè els productes informatius de Canal 9 foren el millor possible.

Sense escoltar les advertències de diferents directius de la casa que, sempre extraoficialment, ens animaven a no comparèixer i ens asseguraven que la nostra presència en les Corts polititzaria el Comitè de Redacció i el convertiria en una eina inservible cara al futur, nosaltres vàrem comparèixer.

Dos dies després de la nostra compareixença ens vàrem topar amb la sorprenent reacció del Partit Popular que, a través de diferents notes de premsa, es va dedicar a desacreditar tot el que el Comitè havia dit en les Corts amb l'argument que estàvem en l'estratègia política del PSPV i que amb ells havíem preparat la nostra intervenció. Evidentment ni aportaven cap prova del suposat acord estratègic amb els socialistes, ni, el que és més important, negaven cap de les nombroses denúncies de manipulació, censura, discriminació, persecució, desinformació i diferents il·legalitats que vàrem presentar davant els diputats.

El PP va dir l'endemà de la nostra compareixença i a través dels mitjans tot el que ens podia haver dit a la cara durant la nostra intervenció. Allà no ho va fer.

Segons hem pogut saber, va ser en una reunió del grup parlamentari, presidida pel mateix Eduardo Zaplana l'endemà de la sessió, quan es va decidir contestar les denúncies del Comitè acusant-nos de "treballar per al PSPV".

El més curiós és que les acusacions contra el Comitè de Redacció les va fer la diputada Susana Camarero, que estava en la sessió parlamentària on va intervindre el portaveu de la Redacció i on ningú va apuntar eixos llaços partidistes i, encara més, també va estar en la reunió prèvia que dos membres del Comitè van mantindre amb els diputats del PP. Estaven Serafín Castellano i Susana Camarero. La reunió va durar una hora i davant les constants denúncies dels membres del Comitè de Redacció, en la mateixa línia que després es va mostrar en la compareixença, només Serafín Castellano va intervindre per fer comentaris, ja foren coincidents o no. Susana Camarero, durant tota l'hora, no va dir res.

En els dies posteriors a la compareixença, la diputada Camarero va acusar el Comitè de Redacció de Canal 9 d'haver actuat com a "portaveus del PSOE" i ens va qualificar, entre altres coses, de:

- cíncics.
- manipuladors.
- d'estar pagant favors al PSOE.
- de buscar un lloc en les llistes del PSOE.
- de ser polítics disfressats de periodistes.
- de desvergonyits.
- de tindre el carnet socialista.
- d'haver preparat la nostra intervenció al dictat del PSOE.

Immediatament després, el Comit  de Redacció va convocar una assemblea per comentar com havia sigut la compareixença parlamentària i perquè la gent poguera opinar respecte al que en les Corts s'havia dit.

La Redacció va mostrar un acord general amb la intervenció del portaveu del Comit  i es va decidir, a més, convocar una nova assemblea en què s'anava a posar a votació un text que, davant les crítiques del PP, donava suport al compliment de l'Estatut de Redacció i el treball del Comit .

Este era el text que es va posar a votació en l'assemblea del 10 de març:

“La Redacció de Canal 9 rebutja i deplora qualsevol intent d'implicar-nos en la lluita política partidista. L'únic comprom s d'esta Redacció   el servei als ciutadans de la Comunitat Valenciana des de l'observança dels manaments ètics de la nostra professió. La Redacció de Canal 9 considera que la llibertat d'expressió i el dret a la informació dels ciutadans són principis irrenunciables. Per aix  defensem el compliment de l'Estatut de Redacció de Canal 9 i el caràcter estrictament professional de la tasca que està fent el nostre Comit  de Redacció”.

En la votació van participar 179 membres de la Redacció.

176 van votar a favor del text que plantava cara a les desqualificacions del PP i ratificava les denúncies fetes pel Comit  en les Corts.

2 van votar en contra.

1 va votar en blanc.

Superats tots els fets, la conclusió del Comit  de Redacció   que la compareixença parlamentària va ser un fet de primeríssima importància, que va reforçar el paper del nostre òrgan de representació professional i que va significar un precedent de participació que, cara al futur, ja no té marxa arrere.

A MANERA D'EPÍLEG.

En els dies previs a l'entrega d'este document, hem conegut el *Primer Esborrany del Pla d'Actuació de RTVV* per al període 1999-2000 i, sense entrar en res més, ens veiem en l'obligació de referir-nos a un paràgraf que ens afecta directament.

L'apartat 5.1.5, referit als programes informatius, assenyala textualment com el principal objectiu del departament d'Informatius de Canal 9 **“crear i posar en marxa els mecanismes que garantixquen que la informació que es genere en este departament complisca sobradament els criteris d'interés, pluralitat i objectivitat que han de regir la marxa diària de qualsevol producció del departament”**.

Davant d'esta afirmació, el Comité de Redacció vol fer un seguit d'observacions que considerem del màxim interés:

- Si ara és el moment de posar en marxa mecanismes per aconseguir una informació plural, objectiva i d'interés és que fins ara el model informatiu de Canal 9 es caracteritza per tot el contrari.
- Precisament que el model informatiu de Canal 9 no és ni plural, ni objectiu és el que constantment, des de fa tres anys, ha dit el Comité de Redacció. Els nostres directius mai ens han fet cas.
- Parlant de mecanismes per garantir una millor informació, cal dir que no és suficient amb crear-los sinó que cal utilitzar-los i assegurar que poden complir allò per la qual cosa s'han posat en marxa.
- L'Estatut de Redacció és un exemple adequat de com un mecanisme molt bo per millorar el producte informatiu no serveix per a res per culpa del continuat incompliment dels seus principis per part dels directius de la cadena.
- El Comité de Redacció porta tres anys defensant la necessitat de buscar vies per aconseguir informatius més objectius i plurals i totes les nostres observacions i propostes són reiteradament ignorades.

- Esperem que el Comité de Redacció no quede al marge d'estos nous “mecanismes” que es volen posar en marxa i la nostra opinió siga tinguda en compte.
- Finalment, si se'ns permet, una primera proposta en la línia que el “pla d'actuació” pareix apuntar: seria molt interessant la posada en marxa d'una instància que poguera avaluar, més enllà del mateix Departament d'Informatius, el compliment o no de l'Estatut de Redacció.

EL COMITÉ DE REDACCIÓ

Jorge Calvete

Imma Juan

Josep López

Julià Álvaro

Francesc S. Checa

Annex: El Comité de Redacció davant les Corts